

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: της φοιτήτριας Παπουνίδου Ελένης

A.M : 1570201000050

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΟΛΟΓΙΚΟΣ
ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Alev Can, "Bir Polis hafiyesinin harikulade
maceralari".** Εκδόσεις: Labirent, Istanbul, 2013, σ.σ 38-69.

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΕΣ: Σελλά-Μάζη Ελένη, Καθηγήτρια

Μαυροπούλου Μαρία, Επίκουρος καθηγήτρια

Αθήνα, 2016

Στους γονείς μου Αβραάμ, Σοφία
και στον Κώστα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	σελ.4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	σελ.5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΟΣ.....	σελ.7
ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ.....	σελ.13
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ.....	σελ.16
Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ.....	σελ.19
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ.....	σελ.23
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ J.DELISLE.....	σελ.28
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	σελ. 46
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	σελ.56
ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ.....	σελ.57
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ.....	σελ.95
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	σελ.96

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ανά χείρας Πτυχιακή εργασία συντάχθηκε στα πλαίσια της φοίτησης μου στο τμήμα *Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών* του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ταυτόχρονα, και πιο ουσιαστικά, αποτέλεσε την πρώτη απόπειρα ενασχόλησής μου με τη λογοτεχνική μετάφραση. Ως θέμα της επιλέχθηκε η σχολιασμένη μετάφραση αποσπάσματος του αστυνομικού μυθιστορήματος της Alev Can *'Bir Polis hafiyesinin harikulade maceralari'*, *'οι απίστευτες περιπέτειες ενός αστυνομικού επιθεωρητή'*.

Η επιλογή του θέματος της εργασίας μου έγινε με κριτήριο την κατεύθυνση των σπουδών μου, *'Γλώσσα, Λογοτεχνία και Μετάφραση'*. Στο πόνημα αυτό βρήκαν εφαρμογή οι γνώσεις μου που αποκτήθηκαν κατά την διάρκεια της φοίτησης μου στο εν λόγω Τμήμα, τόσο όσον αφορά τις μεθόδους, τις τεχνικές και τα *'μυστικά'* της μεταφραστικής διαδικασίας, όσο και τη μεθοδολογία της μεταφραστικής και το θεωρητικό μεταφρασιολογικό υπόβαθρο που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αντιμετώπιση εξειδικευμένων κειμένων τεχνικής, οικονομικής, πολιτικής, λογοτεχνικής φύσεως.

Το μεταφραστικό αυτό εγχείρημα στάθηκε αφορμή για πλήθους αποριών και προβληματισμών κατά τη διάρκεια της μεταφραστικής διαδικασίας. Εκτός από το θεωρητικό υπόβαθρο και την δυνατότητα εξάσκησης που μου δόθηκε κατά την διάρκεια της φοίτησης μου, βασικός παράγων για την υπερπήδηση των εμποδίων αυτών ήταν η αδιάλειπτη υποστήριξη των καθηγητών μου που αποτέλεσαν την επιτροπή εποπτείας. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω την καθηγήτριά κυρία Σελλά-Μάζη Ελένη και την επίκουρο καθηγήτρια κυρία Μαυροπούλου Μαρία, των οποίων η βοήθεια αποδείχθηκε πολύτιμη διευκολύνοντας το έργο μου στη μεταφραστική μου αυτή απόπειρα από την τουρκική προς την ελληνική γλώσσα. Ανεκτίμητη φυσικά ήταν η συνδρομή όλων των διδασκόντων μου στο εν λόγω Τμήμα, όλα τα χρόνια της φοίτησης μου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία που εκπονήθηκε κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο τμήμα *Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών* έχει ως στόχο να εμβαθύνει στην μεταφραστική προσέγγιση και να αναδείξει τα μεταφραστικά προβλήματα που προκύπτουν κατά τη μεταφραστική διαδικασία. Έχει ως στόχο να αναδείξει το γεγονός ότι η μετάφραση είναι μια επίπονη, πολυεπίπεδη και δημιουργική γλωσσική πάλη του μεταφραστή να "γεννήσει" ένα δευτερογενές κείμενο ισοδύναμο κατά πάντα προς το πρωτογενές.¹

Ο μεταφραστής καλείται στην ουσία να διασπάσει το αρχικό κείμενο από την γλώσσα-πηγή και να το ανασυνθέσει στην γλώσσα-στόχο κάνοντας τις απαραίτητες μετατροπές έτσι ώστε να είναι κατανοητό στο αναγνωστικό κοινό αλλά και να παραμείνει αναλλοίωτο ως προς το νόημα αλλά και το ύφος του. Εξίσου σημαντικό επίσης είναι ο μεταφραστής να γνωρίζει τα όρια και τις ελευθερίες του, τα οποία διαφέρουν πάντα ανάλογα με το είδος του κειμένου.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου στο Τμήμα έμαθα ότι η γνώση μιας γλώσσας να μεν αποτελεί μεγάλο και βασικό εφόδιο για τον μεταφραστή, αλλά από μόνη της δεν είναι ποτέ αρκετή. Χρειάζονται θεωρητικές γνώσεις για τις μεταφραστικές διαδικασίες, και φυσικά αντίληψη για την πραγματικότητα του κάθε κειμένου ανά γλωσσικής κοινότητα. Αυτός είναι και ο βασικός λόγος για τον οποίο δεν θα μπορέσει ποτέ μια μηχανή μετάφρασης να αντικαταστήσει τον μεταφραστή.

Συγκεκριμένα, για τη μετάφραση αυτού του αποσπάσματος ήταν απαραίτητη η μελέτη του βιβλίου: "*Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*", της Φρειδερίκη Μπατσαλιά και της Ελένη Σελλά-Μάζη, ύστερα από καθοδήγηση της καθηγήτριάς μου Σελλά-Μάζη, έτσι ώστε να διευκολυνθώ κατά τη μεταφραστική μου προσπάθεια, εντοπίζοντας την μέθοδο, που θα αποτελέσει την βάση για το μετάφρασμα μου.

Εν ολίγοις, ύστερα από πολύ μελέτη και σκέψη κατέληξα να εκπονήσω την εργασία μου βάσει της θεωρητικής προσέγγισης του *Jean Delisle*, ο οποίος προσεγγίζει τη μεταφραστική διαδικασία στα πλαίσια της (δι)ερμηνευτικής θεωρίας,

¹ Μπατσαλιά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Παπαζήση, 2010, σελ. 14.

δίνοντας έμφαση στη μεταφορά τόσο του νοήματος όσο και του ύφους κατά τη μεταφραστική διαδικασία.

Επέλεξα να κινηθώ στα πλαίσια της (δι)ερμηνευτικής μεθόδου καθώς πρόκειται για αστυνομικό μυθιστόρημα, ένα ξεχωριστό είδος λογοτεχνικής αφήγησης, οπότε και η κυριότερη δυσκολία που παρατηρήθηκε κατά την διάρκεια της εκπόνησης της μετάφρασης ήταν η κατανόηση του νοήματος και η μετάγγισή του στο κείμενο-στόχο. Η αλήθεια είναι πως πολλές φορές χανόμουν στο ‘ταξίδι’ αυτό της μετάφρασης, με αποτέλεσμα να μεταφέρω τα μορφοσυντακτικά φαινόμενα του πρωτότυπου κειμένου, χωρίς όμως να εξετάζω εάν αυτά τα φαινόμενα απαντώνται στη γλώσσα-στόχο δημιουργώντας έτσι μια μετάφραση ‘χωλή’. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι ο μεταφραστής δεν αρκεί απλά να μεταφέρει την δομή του κειμένου-πηγή αλλά οφείλει, επιπρόσθετα, να διερευνήσει το νοηματικό εύρος και την επικοινωνιακή λειτουργικότητα του κειμένου ώστε να αντιπαραβάλλει στη γλώσσα-στόχο εκείνες τις δομές που συμβαδίζουν με τον επικοινωνιακό σκοπό του μεταφράσματος.

Στόχος της εργασίας μου είναι να δώσω στον έλληνα αναγνώστη μια σφαιρική εικόνα για το περιεχόμενό της πτυχιακής μου εργασίας από την αρχή ως το τέλος χωρίς να υπάρχουν κενά, απορίες, προβληματισμοί. Για αυτό τον λόγο επέλεξα ως αφετηρία της εργασίας μου να είναι μια μικρή περίληψη του αποσπάσματος που μετέφρασα ώστε ο αναγνώστης να μπορέσει να έχει μια εικόνα για το περιεχόμενο του κειμένου-στόχου. Συνεχίζω στον ορισμό της μετάφρασης, στον ρόλο του μεταφραστή, στην έννοια της έως ότου καταλήξω στα μεταφραστικά σχόλια και την θεωρία του Delisle που ήταν η βάση μου για το μετάφρασμα. Τέλος παραθέτω τα συμπεράσματα, τον επίλογο, το μετάφρασμα, το πρωτότυπο κείμενο (η αρίθμηση του τουρκικού κειμένου είναι ανεξάρτητη από την αρίθμηση των σελίδων της εργασίας, διότι ακολουθεί τον αριθμό των σελίδων του βιβλίου) και τη βιβλιογραφία. Ουσιαστικά, η ταξινόμηση έγινε κατά αυτό τον τρόπο και με αυτές τις θεματικές ενότητες καθώς πιστεύω πως έτσι ο αναγνώστης θα έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα. Θα μπορούσα μάλιστα να παρομοιάσω το πόνημα μου, σαν ένα πάζλ, που ενώνω ένα-ένα τα κομμάτια έως ότου φτάσω στο τέλος, στο στόχο της εργασίας μου που είναι το μετάφρασμα ύστερα από την έρευνα που πραγματοποίησα τόσο μεταφρασιολογική όσο και μεταφραστικής πράξης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΟΣ

Θεώρησα πως θα ήταν ενδιαφέρον προτού προχωρήσω στην εκπόνηση της εργασίας μου να αναφερθώ εν συντομία στο περιεχόμενο του αποσπάσματος που μετέφρασα.

Το πρώτο κεφάλαιο με τίτλο ''Καινούργια αποδεικτικά στοιχεία και καινούργιες καταγραφές'', αναφέρεται σε τέσσερα πρόσωπα, στον κύριο Χαϊντάρ Τζεμίλ, Χουρσίντ Πασά, Ραΐφ Τζενάμπ και στον οδηγό του αυτοκινήτου μάρκας Ντόντζ, οι οποίοι στοχεύουν στο να συλλάβουν τους ληστές που είχαν κλέψει τα λεφτά τους και βρίσκονταν στο μπροστινό αυτοκίνητο μάρκας Σεβρολέτ. Έτσι, περιγράφεται με λεπτομέρειες όλη η προσπάθεια του αστυνομικού επιθεωρητή (Ραΐφ Τζενάμπ) και των συνεργατών του να συλλάβουν τους ληστές οι οποίοι βρίσκονταν στο μπροστινό αυτοκίνητο. Τελικά, το αυτοκίνητο με τους φυγάδες κατάφερε να δραπετεύσει αφήνοντας πίσω τον αστυνομικό επιθεωρητή (Ραΐφ Τζενάμπ), τον οδηγό και τους δύο φίλους (Χουρσίντ Πασά και Χαϊντάρ Τζεμίλ) οι οποίοι τραυματίστηκαν ύστερα από τη ζημιά που προκάλεσαν στο αυτοκίνητό τους οι ληστές καθώς είχαν ρίξει καρφιά στο δρόμο με αποτέλεσμα τα λάστιχα να σκάσουν, το όχημα να κατακυλήσει και τελικά να πάρει φωτιά. Αφού οι φυγάδες κατάφεραν να το σκάσουν, ο αστυνομικός επιθεωρητής με τους φίλους του επιβιβάστηκαν σε ένα παλιό όχημα Φόρντ και επέστρεψαν πίσω στο αγρόκτημα. Φυσικά, η αστυνομία ειδοποιήθηκε ώστε όπου και αν δουν την κόκκινη Σεβρολέτ με τους ληστές να τους συλλάβουν.

Το επόμενο κεφάλαιο με τίτλο ''το μυστήριο ενός πονεμένου έρωτα'' αναφέρεται στην κόρη του Χουρσίντ Πασά, την Νεσρίν Χανούμ η οποία βρίσκεται σε άθλια ψυχολογική κατάσταση λόγω της στεναχώριας της για τον σύζυγο της Σαντάν, ο οποίος ήταν τραυματισμένος. Στο σκηνικό αυτό, αισθητή είναι η παρουσία της μητέρας της στην οποία εκμυστηρεύεται και το πόνο της η Νεσρίν Χανούμ καθώς ο λόγος που ήταν θλιμμένη δεν ήταν μόνο η απορία της εάν ο σύζυγός της όντως ήθελε να αυτοκτονήσει αλλά και η αμφιβολία της σχετικά με το που πήγαινε κρυφά τα βράδια όταν έφευγε από το σπίτι. Αφού εκμυστηρεύτηκε τελικά στην κυρία Μιχριμπάν, τη μητέρα της, την παρακάλεσε να μην πει τίποτα σε κανέναν από όσα της εμπιστεύτηκε.

Στη συνέχεια, το κεφάλαιο με τίτλο ” **Ο αστυνομικός επιθεωρητής στο αγρόκτημα**”, περιγράφει τον ερχομό του αστυνομικού επιθεωρητή (Ραΐφ Τζενάμπ) με τον Χαϊντάρ Τζεμίλ στο αγρόκτημα του Χουρσίντ Πασά. Οι δύο φίλοι μετέφεραν τον τραυματισμένο Χουρσίντ Πασά μαζί με τον γαμπρό του τον Σαντάν στο σπίτι του όπου ήταν και η κυρία Μιχριμπάν με την κόρη της Νεσρίν. Ο αστυνομικός επιθεωρητής ξεκίνησε τις έρευνες στο σπίτι μήπως και βρει κάποιο στοιχείο ώστε να καταλάβει τι μεσολάβησε και οι ληστές ήταν τόσο καλά οργανωμένοι. Καθ’ όλη την διάρκεια της έρευνας, η σύζυγος του Σαντάν, η Νεσρίν Χανούμ, έδειξε εμπιστευτικά στον αστυνομικό επιθεωρητή ένα γράμμα που έλαβε, στο οποίο αναφερόταν πως ο Σαντάν ήταν ερωτευμένος με μια άλλη γυναίκα και ότι για αυτό τον λόγο ήθελε να αυτοκτονήσει καθώς υποψιαζόταν πως αυτή η γυναίκα θα κάνει γνωστή την σχέση τους. Ο αστυνομικός επιθεωρητής βέβαια δεν ήταν της ίδιας άποψης καθώς πίστευε πως πρόκειται για παραπλάνηση από την πλευρά των ληστών αλλά διαβεβαίωσε την Νεσρίν πως θα το ερευνήσει. Στη συνέχεια, μετά από συζήτηση με τον Χουρσίντ Πασά ανακάλυψε πως μέσα στο σπίτι βρισκόταν μια κρυμμένη τηλεφωνική συσκευή την οποία είχαν τοποθετήσει οι ληστές και κατά αυτόν τον τρόπο γνώριζαν τις συζητήσεις που γίνονταν μέσα στο σπίτι και ήταν τόσο καλά οργανωμένοι. Το μυστήριο άρχισε σιγά σιγά να ξετυλίγεται...

Το κεφάλαιο με τίτλο ” **Το τραγικό ατύχημα, μεταξύ των πλοίων Σεβίντς και Μαρμαρά**”, περιγράφει όσα συνέβησαν μέσα στο πλοίο ”Σεβίντς”, το οποίο αφήνει από πολύ νωρίς το πρωί, την όμορφη Κωνσταντινούπολη και αναχωρεί με τους επιβάτες από το λιμάνι Γαλατά. Μέσα στο πλοίο βρίσκεται και ο αστυνομικός επιθεωρητής, Ραΐφ Τζενάμπ, ο οποίος παρακολουθείται από κάποιον ”σχιζομάτη” όπως αναφέρεται στο απόσπασμα. Εν τω μεταξύ, κατά την διάρκεια της συζήτησης που μεσολαβεί, το πλοίο ”Σεβίντς” συγκρούεται με το πλοίο ”Μαρμαρά”. Το ”Σεβίντς” αρχίζει να βουλιάζει και ένας αγώνας διάσωσης των επιβατών ξεκινάει, όπως επίσης και του αστυνομικού επιθεωρητή τον οποίο ο σχιζομάτης είχε σκοπό να σκοτώσει. Τελικά ο ληστής δεν βγήκε ζωντανός μέσα από αυτή την περιπέτεια και ο αστυνομικός επιθεωρητής μαζί με ελαχίστους άλλους επιβάτες χάρη στο πλοίο Μαρμαρά κατάφεραν να σωθούν. Την επόμενη μέρα όλες οι εφημερίδες έγραφαν για το συμβάν αυτό...

Το κεφάλαιο με τίτλο ” **Μετά το ατύχημα των πλοίων Σεβίντς και Μαρμαρά**”, κάνει λόγο για τον αστυνομικό επιθεωρητή ο οποίος έφτασε σώος μέσα σε μια

βάρκα στις ακτές του Μποζμπορούν. Δεν ήθελε όμως να δημοσιευτεί η διάσωση του για να μπορέσει να συλλάβει τους υπεύθυνους για αυτό το περιστατικό. Την επόμενη μέρα, σε ένα ξενοδοχείο μεταμφιεσμένος ώστε να μην αναγνωριστεί, μιλούσε με τον κύριο Τουργκούτ, στον οποίο αναφέρθηκε για το συμβάν που συνέβη στο χωράφι του Χουρσίντ Πασά καθώς και για την κύρια Φουρουζάν που δεν μπόρεσε να βρει ποια είναι αυτή η κυρία που έστειλε το γράμμα στην Νεσρίν, την σύζυγό του Σαντάν και την αναστάτωσε. Στην συνέχεια, τους απασχόλησε ακόμη ένα θέμα, να βρουν ποιος ήταν ο κύριος Μπεκίρ του οποίου το όνομα βρέθηκε στο μισό κομματιασμένο χαρτονόμισμα στο αγρόκτημα του Χουρσίντ Πασά. Ο αστυνομικός επιθεωρητής τελικά πήγε στο σπίτι του Μπεκίρ ώστε να μάθει ποιος είναι και αφού μεσολάβησε συζήτηση μεταξύ τους ο Ραΐφ Τζενάμπ έπεσε στην παγίδα των ληστών και βρέθηκε αιχμάλωτος μέσα σε ένα κελάρι. Τελικά, το σχέδιο των εχθρών εξελίχθηκε όπως αυτοί ήθελαν και το επόμενο στάδιο φυσικά ήταν ο θάνατος του αστυνομικού επιθεωρητή Ραΐφ Τζενάμπ ...

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η ιστορία της μετάφρασης είναι μακρά και ενδιαφέρουσα χάρη στην ετερογένεια των διατυπώσεών της. Παραδείγματος χάρη, ο Steiner αναφέρει ότι *''η σπουδή της μετάφρασης σημαίνει σπουδή της γλώσσας''*². Ο Κεντρωτής υπογραμμίζει ότι *''ό, τι ισχύει για την γλώσσα, ισχύει και για την μετάφραση''*³. Οι Nida και Taber θεωρούν ότι:

*''η μετάφραση συνίσταται στην αναπαραγωγή στη γλώσσα αφίξεως του πιστότερου φυσικού ισοδύναμου του μηνύματος της γλώσσας αφετηρίας, πρώτιστος ως προς το νόημα και δευτερεύοντος ως προς το ύφος''*⁴.

Η Σελλά-Μάζη και η Μπατσαλιά αναφέρει ότι:

*''η μετάφραση είναι, κατ' αρχήν, μια γλωσσική διαδικασία κατά την οποία ο μεταφραστής περνά από την μια γλώσσα στην άλλη και, πιο συγκεκριμένα, μεταφέρει τόσο την 'σημασία' όσο και την μορφή ενός μηνύματος, όσο το δυνατόν πιστότερα' από ένα Α σύστημα- σε μια Α δομή- σε ένα Β σύστημα- σε μια Β δομή''*⁵.

Με λίγα λόγια, προκύπτει ότι η μετάφραση είναι μια γλωσσική διαδικασία μεταφοράς του νοήματος, της δομής και του ύφους, δηλαδή των επιλογών του δημιουργού σε όλα τα γλωσσικά επίπεδα, κυρίως όμως στο μορφολογικό, συντακτικό, λεξιλογικό, σημασιολογικό επίπεδο, ενός κειμένου από τη γλώσσα αφετηρίας στη γλώσσα αφίξεως. Άρα, η μεταφραστική διαδικασία εμπεριέχει γλωσσική επεξεργασία, είτε πρόκειται για την ανάλυση του κειμένου της γλώσσας αφετηρίας, είτε για την αναδιατύπωση του νοήματος, της δομής και του ύφους του στη γλώσσα αφίξεως. Εν ολίγοις, μπορούμε να καταλήξουμε στο ότι η γλωσσολογία με την μετάφραση είναι άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους καθώς το πέρασμα από

² Steiner G., *Μετά τη Βαβέλ*, Αθήνα: Scripta, 2004, σελ. 126.

³ Κεντρωτής Γ., *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*, Αθήνα : Διάυλος, ((1996) 2000), σελ. 89.

⁴ Catford J.C, *A Linguistic Theory of Translation: An Essay in Applied Linguistics*, Oxford: Oxford University Press, 1965, σελ. 19.

⁵ Μπατσαλιά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Παπαζήση, 2010, σελ. 298.

μια γλώσσα αφετηρίας σε μια γλώσσα αφίξεως, δηλαδή η μετάφραση, απαιτεί και επεξεργασία της γλώσσας, δηλαδή γλωσσολογική ανάλυση.⁶

Σε γενικές γραμμές, οι σχέσεις μεταξύ γλωσσολογίας και μετάφρασης έχουν αποτελέσει αίτια έντονων αντιπαραθέσεων μεταξύ γλωσσολόγων και μεταφραστών-μεταφρασεολόγων τις τελευταίες δεκαετίες. Αφορμή φαίνεται να είναι ο ίδιος ο ορισμός της μετάφρασης ως επιστήμης και, πιο συγκεκριμένα, το ερώτημα εάν η μετάφραση αποτελεί κλάδο της επιστήμης της γλωσσολογίας ή αυτόνομη επιστήμη;⁷

Μια αρκετά μεγάλη μερίδα γλωσσολόγων υποστηρίζει την πρώτη άποψη. Μεταξύ αυτών ο Catford, άγγλος γλωσσολόγος, εμπνεόμενος από την θεωρία του Halliday, τονίζει ότι "η θεωρία της μετάφρασης είναι κατά βάση θεωρία εφαρμοσμένης γλωσσολογίας"⁸. Σε ανάλογο πνεύμα, οι Vinay και Darbelnet, οι οποίοι πρώτοι εντόπισαν και πρότειναν την εφαρμογή μεταφραστικών τεχνικών κατά την μεταφραστική διαδικασία, υποστηρίζουν λακωνικά ότι "η μετάφραση είναι επιμέρους κλάδος της γλωσσολογίας"⁹.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως η γλωσσολογία διαθέτει μαγικές συνταγές για την αντιμετώπιση μεταφραστικών προβλημάτων. Όμως, μεταξύ αυτών που μπορεί να προσφέρει η επιστήμη της γλώσσας στη μετάφραση είναι η γνώση βασικών αρχών της γενικής γλωσσολογίας συνδυασμένη με βασική γλωσσολογική ανάλυση και εκμάθηση/ εφαρμογή βασικών μεταφραστικών τεχνικών. Ο συνδυασμός των τριών αυτών σημείων, πιστεύω πως μπορεί να βοηθήσει για το βέλτιστο αποτέλεσμα κατά την μεταφραστική διαδικασία.

Τελειώνοντας, ζωτικής σημασίας είναι να αναφέρουμε πως γενικότερα οι ορισμοί της μετάφρασης, όσο πλήρεις και να είναι, δεν αποδίδουν την εσωτερική μη ορατή προσπάθεια, τη διανοητική επεξεργασία που ακολουθεί ο μεταφραστής από τη στιγμή που πρωτοέρχεται σε επαφή με το κείμενο-πηγή μέχρι τη στιγμή που παραδίδει το μετάφρασμα στον αναγνώστη.

⁶ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 298.

⁷ http://dflti.ionio.gr/sites/default/files/Tsigou03_0.pdf

⁸ Catford J.C., *A Linguistic Theory of Translation: An Essay in Applied Linguistics*, Oxford: Oxford University Press, 1965, σελ. 19.

⁹ Vinay J.P et Darbelnet J., *Stylistique compare du français et de l'anglais. Methode de traduction*, Paris: Didier, (1958) 1977), σελ. 25.

Ο ορισμός αποτελεί το επιστέγασμα, την εξωτερίκευση μιας εσωτερικής διαδικασίας την οποία αποκαλούμε μεταφραστική διαδικασία ή μηχανισμό της μεταφραστικής πράξης ή μεταφραστική –ές τακτική- ές.

Η διαδικασία αυτή θεωρείται κοινή, μία και μοναδική, ανεξαρτήτως τόπου, χρόνου, γλωσσών, είδος κειμένου. Αυτό που μεταβάλλεται και διαφοροποιεί τις διάφορες διαδικασίες της μετάφρασης μεταξύ τους είναι οι στόχοι που θέτουν τα θεωρητικά μοντέλα στα πλαίσια των οποίων κινούνται οι ερευνητές.

Τα διάφορα αυτά μοντέλα μεταφραστικής διαδικασίας προσπαθούν να ερμηνεύσουν τη σκέψη του μεταφραστή, να εντοπίσουν και να διακρίνουν τα στάδια από τα οποία διέρχεται η ανθρώπινη νόηση έως ότου υλοποιηθεί σε κείμενο.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ

Η μετάφραση λειτουργεί ως "Διαγλωσσική μεσολάβηση", περνώντας μηνύματα από την μια γλώσσα στην άλλη και έχοντας διαδραματίσει στην ανθρώπινη ιστορία καθοριστικό ρόλο όσον αφορά στην επικοινωνία των ανθρώπων.

Σκοπό έχει την παραγωγή ενός ισοδύναμου μεταφράσματος από την γλώσσα-πηγή στη γλώσσα-στόχο λαμβάνοντας βασικά υπόψη την επικοινωνιακή περίσταση, το είδος και την πρόθεση του κειμένου, πολιτισμικά και γλωσσολογικά χαρακτηριστικά της κάθε γλώσσας.¹⁰

Έτσι ο μεταφραστής ενεργεί υπό την πίεση του κοινωνικού πλαισίου στο οποίο ζει, ενώ την ίδια στιγμή προσπαθεί να ανταποκριθεί με τον καλύτερο τρόπο στη διαπραγμάτευση του νοήματος μεταξύ του κειμένου-πηγής και του κειμένου-στόχου. Παρότι τα μεταφραστικά βοηθήματα αναπτύσσονται συνεχώς, βοηθήματα εννοώντας μονόγλωσσα ή δίγλωσσα έντυπα λεξικά, λεξικά ειδικών όρων ανά επιστημονικό κλάδο, τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο, τα ειδικά μεταφραστικά λογισμικά, τις βάσεις δεδομένων κ.τ.λ, ο μεταφραστής συνεχίζει να αντιμετωπίζει βασικά προβλήματα κατά τη μεταφραστική διαδικασία που συνοπτικά αφορούν αρχικά την κατανόηση του κειμένου γλώσσα-πηγή, μετέπειτα την μεταφορά του νοήματος και τέλος την εκτίμηση του κειμένου στη γλώσσα-στόχο.¹¹

Πέντε βασικές αρχές που ο μεταφραστής πρέπει να ακολουθήσει σύμφωνα με τον **Ντολέ** είναι:

- 1) Να κατανοεί ακριβώς το νόημα του κειμένου της γλώσσα-πηγή, καθώς και τα μέσα που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας αν και μπορεί παράλληλα να έχει την ελευθερία να διευκρινίζει οτιδήποτε ασαφές.
- 2) Η άριστη γνώση τόσο της γλώσσα-πηγή όσο και της γλώσσα-στόχο είναι απαραίτητη προϋπόθεση ώστε να μην μειώνεται η μεγαλοπρέπεια καμιάς γλώσσας.
- 3) Η απόδοση δεν θα πρέπει να γίνεται λέξη προς λέξη.

¹⁰ Delisle J., Lee- Jahnke H., Cormier M., *Ορολογία της μετάφρασης*, μτφ. Φλώρος Γ. Αθήνα: Εκδόσεις Μεσόγειος, 2008, σελ. 92-93.

¹¹ Μπατσιαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., σελ. 195.

- 4) Πρέπει να αποφεύγονται λατινισμοί και ιδιαίτεροι τρόποι έκφρασης που δεν συναντώνται συχνά.
- 5) Η ευγλωττία να αποτελεί χαρακτηριστικό του κειμένου στη γλώσσα-στόχο ώστε να αποφεύγονται οι γλωσσικές αδεξιότητες.

Αργότερα ο **Τάιτλερ** προσεγγίζει τη μεταφραστική δραστηριότητα με τρεις πιο γενικούς κανόνες:

- 1) Η μετάφραση στη γλώσσα-στόχο πρέπει να μεταγράφει ολοκληρωμένα τις ιδέες του κειμένου της γλώσσα-πηγής.
- 2) Το τελικό κείμενο στη γλώσσα-στόχο δεν θα πρέπει να έχει διαφορές στο ύφος και τη συγγραφική τεχνοτροπία από το πρωτότυπο κείμενο.
- 3) Το μετάφρασμα πρέπει να παρουσιάζει την ίδια ευχέρεια με το κείμενο της γλώσσα-πηγής.¹²

Ουσιαστικά, οι κανόνες του Ντολέ και του Τάιτλερ οδηγούν σε σύγχρονες μεταφραστικές θεωρίες,¹³ οι οποίες εμπλουτίζονται συνεχώς με γνωστικές και πολιτισμικές θεωρίες εντάσσοντας τον μεταφραστή μέσα σε ένα κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο, το οποίο λόγω του ότι εξελίσσεται επηρεάζει και ανάλογα τη συμπεριφορά, τις αξίες και τη δημιουργικότητα του εκάστοτε μεταφραστή. Έτσι, η επαφή του εκάστοτε μεταφραστή με τους ξένους πολιτισμούς και η πολιτισμική του κατάρτιση αποτελεί σημαντικό παράγοντα βελτιστοποίησης της αποδοτικότητας και λειτουργικότητας του μεταφραστικού του έργου.

Ένας άλλος παράγοντας που επίσης θεωρείται σημαντικός για τον σύγχρονο μεταφραστή είναι οι εγκυκλοπαιδικές γνώσεις του τις οποίες είτε θα κληθεί να ανακαλέσει είτε για ό, τι δεν γνωρίζει οφείλει να ψάξει και να το συμπληρώσει.

Γενικότερα ο μεταφραστής θα πρέπει να εμπλουτίζει συνεχώς τον γνωσιολογικό του εξοπλισμό τον οποίο αξιοποιώντας τον κατάλληλα σε κάθε περίπτωση μετάφρασης, θα οδηγείται σε πλήρη κατανόηση του προς μετάφραση κείμενο και θα

¹² Munday J., *Μεταφραστικές σπουδές : θεωρίες και εφαρμογές* (μτφ. Α. Φιλιππάτος), Αθήνα : Μεταίχνιο, 2004, σελ. 54-55

¹³ Munday J., *Μεταφραστικές σπουδές : θεωρίες και εφαρμογές* (μτφ. Α. Φιλιππάτος), Αθήνα : Μεταίχνιο, 2004, ό.π.

πρέπει να προσφέρει στον αναγνώστη ένα συγκροτημένο, κατανοητό κείμενο χωρίς δυστοκίες και παρεκκλίσεις από το πρωτότυπο.¹⁴

Τέλος, κατά την προσωπική μου άποψη, ζωτικής σημασίας τόσο για τη μεταφραστική διαδικασία όσο και το τελικό προϊόν αυτής είναι η θέληση και η επιμονή του μεταφραστή να εργαστεί τόσο ώστε να υποβάλλει μια ακριβή και σωστή μετάφραση ώστε το έργο του να γίνει αποδεκτό από τον αναγνώστη.

¹⁴ Πολίτης Μ., *Ζητήματα γνωσιακής προσέγγισης της διδακτικής της μετάφρασης*, Αθήνα: Ανατολικός, 2012,σελ. 94-95.

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ

Μετάφραση σημαίνει μετάφραση του νοήματος και όχι της γλώσσας.¹⁵ Κατά τη μετάφραση, συνεπώς, δεν προβαίνουμε σε μεταφορά λέξεων από μια γλώσσα προς μια άλλη, αλλά στοχεύουμε στην εκφορά ισοδύναμης έννοιας στη γλώσσα-στόχο.¹⁶ Ως εκ τούτου, για να βρεθεί σημασιολογικό ισοδύναμο απαιτείται διαφοροποίηση της φράσης και της έκφρασης, των λέξεων και της επικοινωνιακής τους λειτουργίας. Στη μετάφραση δεν πραγματοποιείται η μεταφορά λέξεων από μια γλώσσα σε μια άλλη, αλλά σκοπός του μεταφραστή είναι η εκφορά ισοδύναμης έννοιας στην γλώσσα-στόχο.¹⁷

Κάθε γλώσσα μοιράζει τις έννοιες σε σημασιολογικά επίπεδα και για αυτό κάποιος δεν μπορεί να προβεί σε σύγκριση και αντιστοιχία αυτών. Η πλήρης αντιστοιχία και ισοδυναμία στην μετάφραση δεν επιτυγχάνεται. Οι Sapir και Wolf υποστηρίζουν ότι "τα άτομα, τα οποία μιλούν γλώσσες με διαφορετική γραμματική δομή, λόγω ακριβώς αυτών των γραμματικών, αντιλαμβάνονται και αξιολογούν με διαφορετικό τρόπο εξωτερικώς όμοια φαινόμενα".¹⁸

Ο R. L. Searle αναφέρει ότι όσα ευνοούνται μπορούν να εκφραστούν. Το αξίωμα αυτής της εκφρασιμότητας οδηγεί στο γεγονός ότι η μετάφραση ως διαδικασία που εκφέρει συγκεκριμένο περιεχόμενο είναι δυνατή. Ο Searle κατανοεί ότι μπορεί να υπάρχει η πιθανότητα μια γλώσσα να μην έχει επαρκή γλωσσικά μέσα που να δίνουν τη δυνατότητα εκφοράς συγκεκριμένης έννοιας. Επίσης, μπορεί κάποιος να μην βρίσκει τις κατάλληλες εκφράσεις, οι οποίες θα δημιουργούσαν συναισθήματα στον ακροατή ή επιθυμητές παραστάσεις.¹⁹

Οι έννοιες εκφέρονται μέσω της χρήσης γλωσσικών σημείων, τα οποία περιλαμβάνουν το σημαίνον και το σημαϊνόμενο. Το σημαϊνόμενο αποτελείται από το γνωστικό μέρος, το βιωματικό καθώς και το συνειρμικό.²⁰ Το σημαϊνόμενο είναι η

¹⁵ Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Παπαζήση, 2010, σελ. 57.

¹⁶ Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., *ό.π.*, σελ. 185.

¹⁷ Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Έλλην, 1997, σελ. 159.

¹⁸ Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., *ό.π.*, σελ. 161.

¹⁹ Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., *ό.π.*, σελ. 162.

²⁰ Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., *ό.π.*, σελ. 162.

σταθερή διαγλωσσική εμπειρία. Οι μελετητές θεωρούν ως σημαινόμενο μόνο το γνωστικό περιεχόμενο. Ο μεταφραστής είναι υποχρεωμένος να αποδώσει αυτό το στοιχείο.²¹

Η μεταφορά των βιωματικών ή και συνειρμικών στοιχείων έχει ως βασική της προϋπόθεση τη σύλληψη και αναγνώριση αυτών των στοιχείων. Η μεταφορά αυτή είναι είτε γλωσσική εάν η γλώσσα-στόχος έχει γλωσσικά ισοδύναμα και ο μεταφραστής τα κατέχει, είτε μεταγλωσσική, δηλαδή να έχει μεταγλωσσικό χαρακτήρα και να εμφανίζεται με την μορφή σχολίου ή επεξήγησης.²²

Εξαιτίας του γεγονότος ότι το πρωτότυπο αποτελεί γλωσσική εκφορά συγκεκριμένης εμπειρίας, ο μεταφραστής πρέπει να είναι σε θέση να αντιληφθεί την εμπειρία και να τη διασταυρώσει με την αντίστοιχη εμπειρία που υπάρχει στη γλώσσα- στόχο. Ο ίδιος πρέπει να αναλύσει την έννοια και μετά να την ερμηνεύσει. Η γλώσσα δείχνει την εμπειρία που έχουν οι ανθρώπινες κοινότητες. Κάθε γλώσσα συλλαμβάνει τον κόσμο με τον δικό της τρόπο και έτσι κάθε έννοια που εκφέρεται στο πρωτότυπο πρέπει να μεταφερθεί με τρόπο που γίνεται αντιληπτός από την συγκεκριμένη ανθρώπινη και άρα γλωσσική ενότητα.²³

Βασική προϋπόθεση για την κατανόηση της έννοιας είναι η βεβαιότητα προς τη μονοσημία ή μη αυτής. Η ίδια η έννοια μπορεί να πάρει διάφορες και διαφορετικές σημασίες και για αυτό για να μεταφραστεί πρέπει να γίνει ερμηνεία αυτής ως προς τον επικοινωνιακό σκοπό του κειμένου. Ο μεταφραστής πρέπει να αντιληφθεί την πρωτότυπη έννοια μέσα στο σύστημα ιδεών της γλώσσας- στόχου και να την επαναπροσλάβει μέσα σε αυτό το σύστημα.²⁴ Ο βαθμός της μεταφραστικής δυσκολίας συνδέεται άμεσα με τον βαθμό δυσκολίας που περιλαμβάνουν τα επίπεδα κατανόησης, διασταύρωσης και επανασύλληψης. Αν η διασταύρωση είναι επιτυχής τότε διακρίνονται δύο περιπτώσεις: α) το σημαινόμενο μπορεί να μεταφερθεί στη γλώσσα στόχο κατά λέξη μέσω κάποιου αντίστοιχου που διαθέτει αυτή, β) το σημαινόμενο δεν έχει κάποιο αντίστοιχο στη γλώσσα-στόχο. Σε αυτή την περίπτωση πραγματοποιείται μετατόπιση του συνδυασμού σημαίνον-σημαινόμενο του

²¹ Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., ό.π., σελ. 162

²² Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., ό.π., σελ. 162

²³ Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., ό.π., σελ. 167.

²⁴ Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., ό.π., σελ. 168.

γλωσσικού σημείου του πρωτότυπου κειμένου.²⁵ Στο τέλος ο μεταφραστής πρέπει να ελέγξει εάν οι επιλογές που έχει κάνει συντονίζονται με τις γλωσσικές συνήθειες της γλώσσας- στόχος.²⁶

Πιο συγκεκριμένα, ο Delisle, μέσα από το έργο του, προσπαθεί να απομονώσει τα στάδια της περίπλοκης πορείας που ακολουθεί ο ανθρώπινος νους έως ότου καταλήξει στο συγκεκριμένο μεταφραστικό ισοδύναμο και διακρίνει τρεις φάσεις, οι οποίες και εφαρμόστηκαν κατά την μεταφραστική προσπάθεια. Είναι η κατανόηση του λεξήματος, η επαναδιατύπωση και η επαλήθευση του.

- Κατανόηση ενός λεξήματος του κειμένου-πηγή σημαίνει σύλληψη του σημαινόμενου και σύλληψη του νοήματος του εκφωνήματος του κειμένου-πηγή. Η διάκριση μεταξύ σημαινόμενου και νοήματος επιτυγχάνεται αφενός μέσω της διεργασίας της αποκωδικοποίησης των γλωσσικών σημείων – εντός των πλαισίων του συστήματος της γλώσσας- και αφετέρου μέσω της διεργασίας της ερμηνευτικής/εξηγητικής ανάλυσης του μηνύματος γενικότερα ή των συμφραζομένων του εξεταζόμενου γλωσσικού σημείου ειδικότερα- εντός των πλαισίων της εξωγλωσσικής πραγματικότητας.²⁷
- Η επαναδιατύπωση διαδέχεται την κατανόηση και συνίσταται στην εκ νέου λεξικοποίηση των εννοιών, ενδύοντας τις με σημαίνοντα μιας άλλης γλώσσας. Πρόκειται για τη λιγότερη γνωστή διεργασία του ανθρώπινου νου, την πιο μυστηριώδη και πολυπλοκότερη. Ο αναλογικός τρόπος σκέψης και η εκ νέου λεξικοποίηση αποτελούν τα συστατικά μέρη του σταδίου της επαναδιατύπωσης. Για να πετύχουμε το κατάλληλο μεταφραστικό ισοδύναμο, πρέπει να λειτουργήσουμε αναλογικά, δηλαδή, με την βοήθεια της φαντασίας μας να ανασυστήσουμε παραπλήσιες συνθήκες επικοινωνίας, να επινοήσουμε αντίστοιχες με αυτές του πρωτότυπου καταστάσεις.²⁸

²⁵Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., ό.π., σελ. 169.

²⁶Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., ό.π., σελ. 173.

²⁷Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., ό.π., σελ. 101.

²⁸Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., ό.π., σελ. 101.

- Η φάση της επαλήθευσης περιλαμβάνει δύο διεργασίες: την αιτιολογημένη ανάλυση και την επιλογή της τελικής λύσης . Πρόκειται στην ουσία για μια διεργασία, εφόσον ανάλογα με την αιτιολόγηση της προκριθείσας λύσης θα αποφασίσει ο μεταφραστής εάν πρόκειται για την τελική ή όχι.²⁹

²⁹Μπατσαλά Φ., Σελλά-Μάζη Ε., ό.π., σελ. 103.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Σύμφωνα με τον Κεντρωτή κατά την μεταφραστική διαδικασία όταν κάποιος μεταφράζει στόχο έχει την δημιουργία ενός κειμένου, το οποίο να έχει το ίδιο νόημα με το πρωτότυπο κείμενο και να πραγματοποιεί τις ίδιες λειτουργίες με αυτό. Χρησιμοποιούνται λέξεις και εκφράσεις για να αναπαραχθούν στο μυαλό του ομιλητή του μεταφράσματος οι ίδιες αξίες με αυτές που έχει ο αναγνώστης του πρωτότυπου κειμένου. Χρησιμοποιούμε, δηλαδή, γλώσσα.³⁰ Η γνώση λοιπόν της γλώσσας αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της μεταφραστικής διαδικασίας. Σύμφωνα με τον Noam Chomsky κάθε γλώσσα διαθέτει ένα λεξιλόγιο, το οποίο αποτελείται από ένα σύνολο λεξικών μορφημάτων της γλώσσας. Το γεγονός ότι η γλώσσα λεξικεύει νοήματα, τα οποία δεν λεξικεύονται σε κάποια άλλη γλώσσα και το ότι η πολυσημία και η ομωνυμία είναι γλωσσολογικά φαινόμενα είναι τα βασικά αίτια που "η κατά λέξη μετάφραση" δεν ικανοποιεί.³¹

Αντίθετα με την αντίληψη που επικρατεί πως ο άριστος γνώστης των δύο γλωσσών ταυτίζεται και με τον ικανό μεταφραστή, κατά τη δική μου προσωπική άποψη, η γνώση της γλώσσας αποτελεί μόνο την αφετηρία για το ταξίδι που καλείται μεταφραστική διαδικασία. Η άποψη αυτή στηρίζεται στο γεγονός ότι οι γλώσσες ως ζωντανοί οργανισμοί περιλαμβάνουν πολιτισμούς που διαμορφώνονται και εξελίσσονται μέσω των γλωσσών συνέχεια.

Ως εκ τούτου, το γεφύρωμα μεταξύ δύο πολιτισμών που συντελείται μέσα από την πράξη της μετάφρασης απαιτεί όπως γίνεται αντιληπτό περισσότερες δεξιότητες από τη γνώση λεξιλογικών, γραμματικών, συντακτικών διαφορών και ιδιαιτεροτήτων των δύο γλωσσών. Απαιτεί γνώση εις βάθος του μεταφραστή της ιστορίας, των θεσμών, των αντιλήψεων, του πολιτισμού και της νοοτροπίας του κάθε λαού ξεχωριστά.

Η μετάφραση αποτελεί κατ' αξίωμα ανάληψη έργου που είναι δύσκολο να αχθεί εις πέρας, αφ' ης στιγμής οι διάφορες ομιλούμενες γλώσσες δεν θεσπίζουν συνωνυμίες ιδεών, που έχουν δομηθεί έτσι, ώστε να ιδρύουν ταυτότητες... Δεν

³⁰ Κεντρωτής Γ., *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*, Αθήνα: Διάλογος, 1996, σελ. 15.

³¹ Κεντρωτής Γ., *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*, ό.π., σελ. 36- 37.

υπάρχει μετάφραση που να είναι κάτι παραπάνω από προσέγγιση όχι μόνο του κάλλους, αλλά και αυτής ταύτης της έννοιας του πρωτότυπου.³²

Η άποψη αυτή βρίσκει την απόλυτη έκφρασή της στη μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων, τα οποία, ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας τους, καθιστούν τη μεταφραστική διαδικασία μόνο μια απόπειρα προσέγγισης των ιδεών του κειμένου – πηγή που εξ ορισμού ποτέ δεν ταυτίζεται με το παραγόμενο πλέγμα ιδεών του κειμένου-στόχος.

Τα εμπόδια που μπορεί να συναντήσει ο μεταφραστής σε ένα λογοτεχνικό κείμενο και κυρίως σε ένα αστυνομικό μυθιστόρημα, δεν αφορούν μόνο σε επίπεδο μορφολογικό και συντακτικό αλλά και σε επίπεδο σημασίας και έννοιας. Σκοπός του μεταφραστή είναι να αποκωδικοποιεί τα μηνύματα μιας γλώσσας και να τα μεταφέρει σε μια άλλη.

Σύμφωνα με την Μπατσαλιά και την Σελλά ο μεταφραστής κατά την διάρκεια της μεταφραστικής διαδικασίας ακολουθεί μια σειρά ενεργειών ώστε να φτάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Το σύνολο αυτών των ενεργειών αποτελούν την μεταφραστική μέθοδο, ένα στέρεο θεωρητικό υπόβαθρο, το οποίο κάθε μεταφραστής ‘υιοθετεί’ έτσι ώστε να βγάλει εις πέρας το έργο του. Δεν παίρνουμε δηλαδή ένα κείμενο και αρχίζουμε να αυτοσχεδιάζουμε. Γιατί ναι μεν η γλώσσα προσφέρει τον κόσμο στον άνθρωπο, ταυτόχρονα όμως μπορεί και πολύ εύκολα να τον αποξενώσει από αυτόν και να καταστεί εχθρός του ανθρώπου.³³

Εν συνόψει, ο μεταφραστής υποχρεώνεται να προβεί σε επιλογές, είτε ασυναίσθητα είτε συνειδητά, ακλουθώντας κάποια μεταφρασιολογική θεωρία.³⁴

Στη παρούσα εργασία θεώρησα ότι η μέθοδος του J. Delisle, η (δι)ερμηνευτική και γλωσσολογική μέθοδος συγκεκριμένα, είναι και αυτές που καθρεπτίζουν το πώς σκέφτηκα εξ αρχής για να μπορέσω να έχω το βέλτιστο αποτέλεσμα κατά τη μεταφραστική διαδικασία μου από το κείμενο-πηγή στο κείμενο-στόχο.

³² Κεντρωτής Γ., *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*, ό.π., σελ. 37.

³³ Μπατσαλιά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Παπαζήση, 2010, σελ. 39.

³⁴ Μπατσαλιά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 54.

Καταρχήν, για τους Delisle και αλλά και τον Tatilon που ασχολήθηκαν ιδιαίτερω με τη διδακτική της μετάφρασης, η μετάφραση αντιμετωπίζεται ως διακειμενική εμπειρία και αναλύεται σε όλες τις πτυχές που είναι δυνατόν να εντοπισθούν:

- Μετάφραση είναι μια διεργασία κρίσης και συντονισμού, η οποία συνίσταται στο να εναρμονίσει κανείς τις σημασιολογικές με τις υφολογικές επιταγές ενός κειμένου, σεβόμενος παράλληλα τις δεσμεύσεις που επιβάλλουν οι κανόνες γραφής και η οργανικότητα του εν λόγω κειμένου, και
- Μετάφραση είναι μια διεργασία που έχει ως σκοπό να δημιουργήσει, βάσει του μοντέλου ενός κειμένου-πηγή, ένα κείμενο-στόχο του οποίου η πληροφορία του να είναι, σε καθεμιά από τις ακόλουθες πλευρές της: αναφορική, πραγματολογική, γλωσσική και υφολογική, όσο το δυνατόν πλησιέστερη της πληροφορίας που εμπεριέχεται και στο κείμενο – πηγή.³⁵

Ουσιαστικά και στις δύο περιπτώσεις έχουμε να κάνουμε με ένα μοντέλο της θεωρίας της Παιδαγωγικής της μετάφρασης, ιεραρχικά δομημένο, αλλά και αρκετά γενικό, υπό την έννοια ότι επικεντρώνεται στο νόημα ή την καθοριστική πληροφορία του κειμένου.

Κατευθυντήρια γραμμή κάθε μεταφραστικής προσπάθειας πρέπει να είναι ο αποδέκτης (αναγνώστης ή ακροατής), με αποτέλεσμα, σε προβληματικές περιπτώσεις να μπορεί ο αναγνώστης να κλίνει υπέρ του περιεχομένου και κατά της μορφής, καθότι κύριος και πρωταρχικός στόχος του μεταφραστή είναι να κατανοήσει ο αναγνώστης το περιεχόμενο του κειμένου. Εν ολίγοις, η μεταφραστική προσέγγιση, σε αυτή την περίπτωση, κινείται στην αρχή της δυναμικής ισοδυναμίας, σύμφωνα με την οποία η μεταφραστική προσπάθεια στοχεύει κυρίως στον αντίκτυπο που θα έχει η μετάφραση στους αναγνώστες και όχι στην αρχή της μορφικής αντιστοιχίας, η οποία είναι στραμμένη προς το πρωτότυπο, διατηρώντας όσο το δυνατόν την μορφή του.³⁶

Η (δι)ερμηνευτική θεωρία της μετάφρασης, αρχικά, με συνεπικουρες επιστήμες τη Θεωρία της επικοινωνίας και τη Ψυχολογολογία, αποσκοπεί στη διευκρίνιση των

³⁵ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 88.

³⁶ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 45.

σχετικών προαπαιτούμενων για την ανάλυση τόσο της διαδοχικής όσο και της ταυτόχρονης διερμηνευτικής διαδικασίας. Για την θεωρία αυτή η (δι)ερμηνεία είναι το βασικό πρότυπο, η στοιχειώδης μορφή μετάφρασης κάθε κειμένου, διότι δεν υπάρχει κείμενο χωρίς μήνυμα, δεν υπάρχει κείμενο χωρίς συγγραφέα, χωρίς υποθέσεις και συναγόμενα, χωρίς γνωσιολογικά στοιχεία, τα οποία αν και δεν εκφράζονται πάντα ρητώς πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Μετάφραση σημαίνει μετάφραση του νοήματος, και όχι της γλώσσας.³⁷

Η (δι)ερμηνευτική μέθοδος πρεσβεύει την απολεξικοποίηση, την αποκόλληση, δηλαδή, από τις λεξικές και μορφοσυντακτικές δομές του πρωτότυπου καθώς και τη σύλληψη και την απόδοση του νοήματος του κειμένου, και όχι των γλωσσικών του στοιχείων, προκειμένου να έχουμε μια όσο το δυνατόν φυσικότερη διατύπωση στην ξένη γλώσσα.³⁸

Εν ολίγοις, καθήκον του μεταφραστή στη περίπτωση αυτή είναι να συλλάβει πλήρως το νόημα του μηνύματος και να το επαναδιατυπώσει δημιουργώντας, επινοώντας δηλαδή, νέες κάθε φορά συγκεκριμενικές ισοδυναμίες όπου είναι απαραίτητο.

Τέλος, σε αυτό το σημείο, προτού εμβαθύνω στην εργασία μου, θα ήθελα να επισημάνω πως επέλεξα την (δι)ερμηνευτική μέθοδο του J. Delisle καθώς από την στιγμή που ξεκίνησα να μεταφράζω το απόσπασμα μου είχα στο μυαλό μου να μεταγγίσω όσο καλύτερα μπορώ το νόημα του κειμένου-πηγή στο κείμενο-στόχο. Όπως αναφέρει και ο ίδιος ο Delisle σε αυτό το σημείο βρίσκεται η πραγματική δυσκολία καθώς οι γνώσεις όσον αφορά τους γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες προϋποτίθενται κάθε μεταφραστικής προσπάθειας.³⁹ Δεν θέλω βεβαίως να μεταδώσω το μήνυμα πως δεν υπάρχουν δυσκολίες και σε αυτό το κομμάτι, υπάρχουν και μάλιστα αρκετές όταν πρόκειται για γλώσσες που δεν έχουν κοινά σημεία μεταξύ τους, αλλά σίγουρα γνωρίζοντας τις διαφορές τους και δίνοντας έμφαση στα σημεία που εδρεύει η δυσκολία είναι εφικτό να ξεπεράσεις τα 'εμπόδια' αυτά έχοντας το επιθυμητό αποτέλεσμα. Εάν όμως δεν εισχωρήσεις στο νόημα του κειμένου, δεν (δι)ερμηνεύσεις κάθε κομμάτι του, δεν αφήσεις το μυαλό σου να

³⁷ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 57.

³⁸ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 315.

³⁹ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 70.

‘ταξιδέψει’ στις σκέψεις του συγγραφέα, η μετάφραση θα είναι ‘χωλή’ και ούτε ο μεταφραστής αλλά ούτε και ο αναγνώστης θα είναι ικανοποιημένοι από το αποτέλεσμα, πόσο μάλλον όταν πρόκειται για αστυνομικό μυθιστόρημα που χρειάζεται πολλαπλή ερμηνεία και φαντασία. Για αυτόν τον λόγο θεώρησα εξαρχής ότι η (δι)ερμηνευτική μέθοδος που έχει ως στόχο την μετάφραση του νοήματος και όχι της γλώσσας είναι και αυτή που θα αποτελέσει την βάση της μεταφραστικής διαδικασίας που θα ακολουθήσω.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ J. DELISLE

Θεωρία Delisle

Το έργο του J.Delisle, *L' analyse du discours comme metode de traduction, Initiation a la traduction française de textes pragmatiques anglais, Theorie et pratique, Edition de l' Universite d' Ottawa, 1984*, εμπνέεται από τη (δι)ερμηνευτική μεταφραστική θεωρία των Seleskovitch/Lederer και αφορά δυο πολύ συγκεκριμένα θέματα που είναι τα πραγματολογικά κείμενα και η μετάφραση τους από την Αγγλική προς τη Γαλλική. Στο πρώτο μέρος του έργου τους παρουσιάζεται η θεωρητική βάση της μεταφραστικής μεθόδου που χρησιμοποιούν και στο δεύτερο μέρος η εφαρμογή της μέσω ιεραρχικά και χρονικά διευθετημένων παιδαγωγικών στόχων και αντίστοιχων ασκήσεων.

Σύμφωνα με τη μέθοδο του Delisle, η μετάφραση πραγματολογικών κειμένων συνιστά τέχνη επανέκφρασης βασιζόμενη στις τεχνικές σύνταξης ενός κειμένου και στην προϋποτιθέμενη γνώση των δύο γλωσσών.⁴⁰ Διδάσκω μετάφραση δε, σε εισαγωγικό πάντα στάδιο, σημαίνει δίνω στο φοιτητή να κατανοήσει τη νοητική εκείνη διεργασία μέσω της οποίας ένα δεδομένο μήνυμα μεταφέρεται σε μια άλλη γλώσσα, οδηγώντας τον στην καρδιά της μεταφραστικής διαδικασίας και καθιστώντας τον κοινωνό της δυναμικής της. Η διαγλωσσική μεταφορά συνίσταται στην ανάλυση των σημασιολογικών σχέσεων και την αποκατάσταση τους στην άλλη γλώσσα, ως εκ τούτου μέλημα της μεθόδου αυτής είναι η εξάσκηση του φοιτητή στην εξεύρεση του νοήματος του μηνύματος.

Σύμφωνα με τον Delisle ο μεταφραστής για να φθάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τα τέσσερα επίπεδα χειρισμού του λόγου⁴¹:

- Τις συμβάσεις γραφής
- Τη λεξιλογική ερμηνεία
- Την εκτίμηση της υφολογικής διάστασης του κειμένου και
- Την οργανικότητα του κειμένου

⁴⁰ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 69.

⁴¹ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ.70.

Οι συμβάσεις γραφής

Οι συμβάσεις της γραφής, αφορούν όλους αυτούς τους κανόνες, βάσει των οποίων συντάσσονται τα κείμενα σε μια γλώσσα. Οι συμβάσεις αυτές μπορεί να αφορούν τους τυπικούς κανόνες σύνταξης των κειμένων (κανόνες γραμματικής και συντακτικού, τους κανόνες χρήσης των σημείων στίξης), τη χρήση συντομογραφιών, πεζών και κεφαλαίων κ.τ.λ . Στο στάδιο αυτό ο J.Delisle αναγνωρίζει τη χρησιμότητα της συγκριτικής γλωσσολογικής μεθόδου, δεδομένου όμως ότι θεωρεί πως οι γνώσεις αυτές προϋποτίθενται κάθε μεταφραστικής προσπάθειας συνιστά να μην επιμένουμε πολύ στο στάδιο αυτό διότι οι πραγματικές δυσκολίες δεν εδράζονται εκεί αλλά στο επόμενο στάδιο.⁴²

Πιο συγκεκριμένα, σε αυτό το κομμάτι αναφερόμαστε, εν ολίγοις, στο μορφοσυντακτικό επίπεδο που όπως γίνεται αντιληπτό και από την ονομασία του περιλαμβάνει δύο σκέλη: 1) την μορφολογία και 2) τη σύνταξη.

''Η μορφολογία είναι η εξέταση και η παρουσίαση περιορισμών μη λειτουργικών και δυσχερειών που επιβάλλονται στους ομιλητές από την παράδοση , ή την μελέτη των ποικιλιών των σημαινόντων. Από την άλλη όμως, σύνταξη είναι η μελέτη και η περιγραφή του τρόπου με τον οποίο οι ακροατές είναι ικανοί να ανασυνθέτουν την εμπειρία που τους ανακοινώνεται και αυτό με βάση τη γραμματική παρουσίαση της στην αλυσίδα της ομιλίας''.⁴³

Στην κατηγορία του συντακτικού επιπέδου ανήκουν οι περιπτώσεις των δομικών εκτύπων, τα οποία οφείλονται στο γεγονός ότι ο μεταφραστής δεν μπορεί να αποκολληθεί από τον τρόπο με τον οποίο σημειώνονται οι σχέσεις των μονημάτων στη γλώσσα-πηγή από την συντακτική δηλαδή δομή του κειμένου-πηγή. Εάν οι τυπολογικές διαφορές των δύο γλωσσών δεν γίνουν αντιληπτές ή δεν καταστεί δυνατόν να υπερπηδηθούν κατά την Μεταφραστική Διαδικασία τότε οδηγούν σε λανθασμένες επιλογές.⁴⁴

⁴²Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 70.

⁴³Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Έλλην, 1997, σελ. 107-108.

⁴⁴Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 109.

Ο μεταφραστής συνεπώς οφείλει να εντοπίσει εκείνα τα συγκεκριμένα μορφοσυντακτικά φαινόμενα του πρωτότυπου κειμένου και να εξετάσει εάν αυτά τα φαινόμενα απαντώνται και στην γλώσσα-στόχο. Άλλωστε μην ξεχνάμε πως η μορφολογία και η σύνταξη διαδραματίζουν ένα δικό τους ρόλο στη συγκρότηση του σημασιολογικού πεδίου ενός εκφωνήματος.

Όπως έχει προαναφερθεί παραπάνω η Τουρκική ως συγκολλητική διαφέρει αρκετά από την Ελληνική. Παραδείγματος χάρη, όσον αφορά τη σύνταξη στη σειρά των λεξημάτων του τουρκικού γλωσσικού συστήματος, το προσδιορίζον σύνολο προηγείται του προσδιοριζόμενου ως αποτέλεσμα στη τουρκική γλώσσα το ρήμα μπαίνει συνήθως στο τέλος της πρότασης ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις που μπορεί να απουσιάζει. Η διάταξη που ακολουθεί δηλαδή είναι *Υποκείμενο-Αντικείμενο-Ρήμα* ενώ στη ελληνική γλώσσα η διάταξη είναι *Υποκείμενο-Ρήμα-Αντικείμενο*. Κατά την προσωπική μου άποψη, η συγκεκριμένη συντακτική διαφορά ανάμεσα στα δύο γλωσσικά συστήματα είναι ζωτικής σημασίας και ο μεταφραστής πρέπει να την λάβει υπόψη του και να μην την παραμελήσει κατά τη διάρκεια της μεταφραστικής διαδικασίας.

Παραδείγματα σχετικά με την διάταξη των λεξημάτων ανάμεσα στην τουρκική και ελληνική γλώσσα:

- **Ben yalnız Cercle d Orient içerim** (σελ. 38).
Εγώ καπνίζω μόνο Cercle' d Orient. (σελ. 46).

Αν ακολουθούσαμε την διάταξη των λεξημάτων με βάση την τουρκική φράση, *Υποκείμενο-Αντικείμενο-Ρήμα*, η μετάφραση θα ήταν ως εξής: *Εγώ μόνο Cercle' d Orient καπνίζω*. Για να έχουμε μια συνήθη φράση από τον έλληνα αναγνώστη στη μετάφραση μου ακολούθησα την ελληνική διάταξη, η οποία είναι: *Υποκείμενο-Ρήμα-Αντικείμενο*.

- **Bu sükutu(sessizliği) evvel polis hafiyesi ihlal etti...**(σελ. 38).
Τη σιωπή 'έσπασε ο αστυνομικός επιθεωρητής.... (σελ. 46).

Παρομοίως και σε αυτό το παράδειγμα, η μετάφραση ακολουθώντας τη τουρκική διάταξη θα ήταν ως εξής: *Τη σιωπή ο αστυνομικός επιθεωρητής 'έσπασε',* κάτι το οποίο δεν θα είχε νόημα στην ελληνική.

- **Polis hafiyesi derhal otomobilinden atladi** .(σελ. 41).

Ο αστυνομικός επιθεωρητής πήδηξε αμέσως από το αυτοκίνητο. (σελ. 50).

Όπως παραπάνω και σε αυτή την περίπτωση η κατά λέξη μετάφραση βάσει της τουρκικής μετάφρασης θα ήταν ως εξής: *Ο αστυνομικός επιθεωρητής αμέσως από το αυτοκίνητο πήδηξε.* Ακολούθησα την διάταξη της ελληνικής γλώσσας για να έχω το βέλτιστο αποτέλεσμα στο μετάφρασμα.

Επίσης πρέπει να γνωρίζουμε πως στην τουρκική γλώσσα όσον αφορά το ρήμα 'είμαι' δεν υπάρχει το ακριβές ρηματικό λέξιμα αντίστοιχο του ελληνικού ρήματος 'είμαι'. Πιο συγκεκριμένα στο τουρκικό γλωσσικό σύστημα το ρήμα 'είμαι' συναντάται με την μορφή μονημάτων, δηλαδή ρηματικών καταλήξεων που προσκολλώνται στην τουρκική ρίζα και της προσδίδουν την έννοια της 'οντότητας', της 'φύσης' ή θέσης ιδιότητας'. Αυτές οι καταλήξεις είναι : -im, -sin, -dir, -iz, -siniz, -ler/lar και ακολουθούν πάντα τους κανόνες της φωνηεντικής αρμονίας.

Παραδείγματα:

- Uzun boylu bir adam**di**.(σελ. 56).

(adam= άνθρωπος + di (χρονική κατάληξη γ' προσώπου αορίστου))= ήταν άνθρωπος.

Ήταν ένας ψηλός άνθρωπος. (σελ.68).

- Bunca senedir bu meslekte**yim**.(σελ. 57).

(meslekte= δουλεία +yim(ρηματική κατάληξη α' προσώπου ενικού του ρήματος είμαι)= είμαι δουλειά).

Τόσα χρόνια **είμαι σε αυτή την δουλειά.** (σελ. 69).

- Bu meşhur polis hafiyesi Raif Cenab Bey den başka birisi değildi.
(σελ. 56).

(birisi= κανένας+ αρνητικό επίθημα değil+di(χρονική κατάληξη γ' προσώπου αορίστου)= δεν ήταν κανένας

Δεν ήταν κάποιος άλλος από τον εκπληκτικό αστυνομικό επιθεωρητή Ραΐφ Τζενάμπ.
(σελ. 68).

Όπως γίνεται αντιληπτό κάθε γλώσσα έχει τους δικούς της γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες, τις δικές της συμβάσεις γραφής, τους οποίους ο μεταφραστής οφείλει να γνωρίζει. Παρ' όλα αυτά ο μεταφραστής ακόμη και σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός, καθώς πάντα ελλοχεύει ο κίνδυνος για άκριτη μεταφορά αυτών των συμβάσεων στη γλώσσα αφίξεως.

Η λεξιλογική ερμηνεία

Σύμφωνα με τον Delisle, οι πραγματικές δυσκολίες κατά την μεταφραστική διαδικασία εδράζονται στη λεξιλογική ερμηνεία. Στη περίπτωση της λεξιλογικής ερμηνείας λοιπόν, ο Delisle διακρίνει, με βάση το κόστος της ερμηνευτικής ανάλυσης που απαιτείται για την κατανόηση και την επανέκφραση στην άλλη γλώσσα τρία επίπεδα ερμηνείας⁴⁵:

⁴⁵ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Έλλην, 1997, σελ. 70.

- το μηδενικό επίπεδο ή την μεταφορά/ μεταγραφή μονοσήμαντων στοιχείων,
- το πρώτο επίπεδο ή την επαναδραστηριοποίηση των κατατεθεισών στα γλωσσικά συστήματα μορφών και
- το δεύτερο επίπεδο ή την συγκειμενική ανάπλαση

Στο μηδενικό επίπεδο, ο μεταφραστής μεταφέρει στη γλώσσα αφίξεως αυτούσια μονοσήμαντα στοιχεία της γλώσσας αφητηρίας χωρίς να χρειάζεται να προστρέξει στα συμφραζόμενα ή στις συνθήκες επικοινωνίας. Με λίγα λόγια η μεταφορά στο κείμενο αφίξεως γίνεται άμεσα, χωρίς ο μεταφραστής να είναι υποχρεωμένος να λάβει υπόψη του το περιεχόμενο ή το συγκείμενο. Μεταξύ αυτών των στοιχείων αναφέρει τις περιπτώσεις των κύριων ονομάτων, των αριθμών και των επιστημονικών όρων.⁴⁶

Παραδείγματος χάρη σχετικά με τα παραπάνω, ονόματα που χρησιμοποιούνται συχνά στο κείμενο-πηγή και μεταφέρονται στο κείμενο-στόχος είναι: *Σαμπρί, Χουρσίντ Πασά, Ραϊφ Τζενάμπ, Χαιντάρ Τζεμίλ, Νεσρίν, Μιχριμπάν...*

Αριθμοί: kırk saniye (σελ. 41)-σαράντα δευτερόλεπτα (σελ. 50),

on adım(σελ. 41)-δέκα βήματα (σελ. 51),

altı yüz metre(σελ. 40)- εξακόσια μέτρα (σελ. 48).

Σε αυτές τις περιπτώσεις γίνεται καθαρά αντιληπτό ότι πρόκειται για άμεση μεταφορά στοιχείων της γλώσσας, διότι πρόκειται για ανθρώπους, για αριθμούς, για αυτούσια δηλαδή μονοσήμαντα στοιχεία ουσιαστικά τα οποία δεν χρειάζεται ο μεταφραστής να ερμηνεύσει ή να προστρέξει στο περιεχόμενο ή στο συγκείμενο του κειμένου-πηγή προκειμένου να κατανοήσει και, ως εκ τούτου, να μεταφράσει.

Στο πρώτο μηδενικό, στην επαναδραστηριοποίηση των κατατεθεισών στα γλωσσικά συστήματα μορφών, ανήκουν περιπτώσεις όπου η σημασία τους προκύπτει από το περιεχόμενο και για την απόδοση τους στη γλώσσα αφίξεως αρκεί η γνώση των γλωσσών. Όταν ο μεταφραστής προβαίνει σε ερμηνεία πρώτου επιπέδου απομονώνει

⁴⁶Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π.

τη συγκεκριμενική διακριτική σημασία της λέξης ή του συντάγματος και υπολογίζει ότι μπορεί να βρει στη γλώσσα αφίξεως ένα στοιχείο που χρησιμοποιείται συνήθως και αυθόρμητα από τους χρήστες της γλώσσας αφίξεως για να δηλώσουν την ίδια πραγματικότητα σε ανάλογη επικοινωνιακή κατάσταση. Πρόκειται για μια μορφή ισοδυναμίας, η οποία μπορεί να βρεθεί κάνοντας χρήση δίγλωσσων λεξικών ή άλλων συναφών βοηθημάτων για μεταφραστές. Η απόδοση στην οποία θα καταλήξει ο μεταφραστής δεν έχει αξία διακωδικοποίησης, καθώς η απόδοση αυτή μπορεί να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άλλες περιστάσεις.⁴⁷

Παραδείγματος χάρι, σε αρκετά σημεία του κειμένου-πηγή χρησιμοποιείται από τον συγγραφέα το εκφώνημα *”Elhamdülillah”* (σελ. 63) το οποίο στη γλώσσα-στόχο μεταφράζεται ως *”Δόξα τω Θεώ”*⁴⁸ (σελ. 75).

Πρόκειται στην ουσία για μια ‘κατατεθειμένη’ ισοδυναμία, επισήμως αναγνωρισμένη από τα δύο γλωσσικά συστήματα και την οποία μπορείς να την εντοπίσεις στα δίγλωσσα λεξικά. Με αυτό τον τρόπο γίνεται εφικτό ο μεταφραστής να δηλώσει την ίδια πραγματικότητα του κειμένου-πηγή στο κείμενο-στόχο, στην ανάλογη επικοινωνιακή κατάσταση, με την βοήθεια εκφραστικών μέσων μιας άλλης γλώσσας.

Αντίστοιχα **παραδείγματα** αποτελούν:

- Κείμενο-πηγή *”Çekirge’deki büyük otelin salonunda iki adam karsı karsıya oturmuş birbirleriyle konuşuyorlardı”* (σελ. 64) μετάφραση στο κείμενο-στόχο: *”Δύο άνθρωποι κάθονταν αντικριστά⁴⁹ στο σαλόνι του μεγάλου ξενοδοχείου στο Τσεκιργκέ και μιλούσαν μεταξύ τους”*. (σελ. 76).
- Κείμενο-πηγή *”Şayet ihtiyacım olurca o zaman ben size malumat vermeye çalışırım”*, *emredersiniz*” (σελ.65) μετάφραση στο κείμενο-στόχο: *”Αν τυχόν σας χρειαστώ τότε θα προσπαθήσω να σας δώσω οδηγίες, στις διαταγές σας⁵⁰”*. (σελ. 77).

⁴⁷Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 71.

⁴⁸ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 213.

⁴⁹ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 388.

⁵⁰ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 215.

- Κείμενο-πηγή ''Teveccühleriniz minnettariyim beyefendi'' (σελ. 66) μετάφραση στο κείμενο-στόχο: ''Είμαι ευγνώμων για τα καλά σας λόγια⁵¹''. (σελ. 78).
- Κείμενο-πηγή ''kerem buyruluyor beyefendi; itimadinıza arz-ı'' (σελ. 66) απόδοση στο κείμενο-στόχο: ''Επιτρέψτε μου κύριε⁵²''. (σελ.78).
- Κείμενο-πηγή ''Vallah ve billah bu adamın namuslu bir tüccar olduğuna kalibımı basacağım geliyor⁵³'' (σελ. 66) απόδοση στο κείμενο-στόχο: ''Μα τω Θεώ''. (σελ.78).

Συμπερασματικά, στα παραπάνω παραδείγματα παρατηρούμε πως το σημανόμενο μπορεί να διατυπωθεί στη γλώσσα-στόχο μέσω <<κατά λέξη>> μεταφοράς του, με τη βοήθεια κάποιου <<αντίστοιχου>> στη γλώσσα-στόχου γλωσσικού σημείου, και πάλι όμως σε αυτή την περίπτωση πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί καθώς δεν πρόκειται για μεταφορά μονοσήμαντων στοιχείων, οπότε αρχικά ελέγχουμε εάν δηλώνουν την ίδια πραγματικότητα με το κείμενο-πηγή, στην ανάλογη επικοινωνιακή κατάσταση, πριν τα μεταγγίσουμε στο κείμενο-στόχο.

Αντίστοιχα παραδείγματα του πρώτου επιπέδου της θεωρίας του Delisle αποτελούν και τα παρακάτω:

Παραδείγματα:

- *Bu sükutu (sessizliği) envel polis hafiyesi ihlal etti ve arka cebinden güümüş bir sigara tabakası çıkarark Hurşid Paşa' ya uzattı.* (σελ. 38).

Την σιωπή <<έσπασε>> αστυνομικός επιθεωρητής και βγάζοντας από την τσέπη του μια ασημένια ταμπακέρα την έτεινε⁵⁴ στον Χουρσίντ Πασά. (σελ. 46).

⁵¹ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 745.

⁵² Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 405.

⁵³ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 794.

Στο συγκεκριμένο παράδειγμα γίνεται αναζήτηση ισοδυναμίας του κειμένου-πηγή με το κείμενο-στόχο όσον αφορά το ρήμα που χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο, καθώς αν ανατρέξουμε στο λεξικό θα διαπιστώσουμε πως πρόκειται για ισοδυναμία "1 προς πολλά", το ρήμα δηλαδή ισοδυναμεί με πάνω από μία σημασίες στη γλώσσα του κειμένου-στόχου, από τις οποίες ανάλογα με την περίπτωση, με το μήνυμα που θέλουμε να περάσουμε επιλέγουμε και την αρμόδια.

Δηλαδή, το ρήμα << **uzatmak**>> μπορεί να μεταφραστεί ως -----→ 1. Επεκτείνω 2. Απλώνω, εξαπλώνω, διαδίδω 3. Μακραίνω 4. Παρατείνω.⁵⁵

Παρομοίως:

- *Hurşid Paşa, Haydar Cemil ve Raif Cenab Beyler öndeki otomobilin, uzun marşandiz treninin arkasında kaybolduğunu **gördüler**.* (σελ. 41).

Οι κύριοι Χουρσίντ Πασά, Χαιντάρ Τζεμίλ και ο Ραΐφ Τζενάμπ **είδαν** το μπροστινό αυτοκίνητο να εξαφανίζεται πίσω από το μεγάλο τρένο. (σελ. 49).

Το ρήμα << **görmek**>> ανάλογα με την περίπτωση, τον επικοινωνιακό σκοπό, μπορεί να μεταφραστεί ως -----→ 1. **Βλέπω**, αντικρίζω 2. Θεωρώ.⁵⁶

Επιλέγεται η πρώτη σημασία του ρήματος διότι είναι και αυτή που συμπίπτει με το νόημα της πρότασης και της συνηθέστερης ελληνικής χρήσης του αναγνώστη μας.

- *Adamcağız derin derin nefes alıyor ve mütemadiyen **inliyordu**.* (σελ. 41).

Ο ανθρωπάκος ανέπνεε βαθιά βαθιά και βογγούσε συνεχώς. (σελ. 50).

Το ρήμα << **inlemek**>> μπορεί να μεταφραστεί ως -----→ 1. θρηνώ 2. στενάζω, **βογκώ**, κλαίω, ουρλιάζω⁵⁷

⁵⁴ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 782.

⁵⁵ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 782.

⁵⁶ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 270.

⁵⁷ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 342.

Επιλέγεται η πρώτη σημασία του ρήματος διότι είναι και αυτή που συμπίπτει με το νόημα της πρότασης και της συνηθέστερης ελληνικής χρήσης του αναγνώστη μας.

- Ben babana anlatır, baban da meseleyi Şadan' a sorardı. (σελ. 46).

Εγώ θα το εξηγούσα στον πατέρα σου και ο πατέρας σου θα ρωτούσε τον Σαντάν (σελ. 55).

Το ρήμα <<**anlatmak**>> μπορεί να μεταφραστεί ως ----→ 1. Περιγράφω, διηγούμαι, αφηγούμαι 2. Εκφράζω 3. **Εξηγώ**, ξεδιαλύνω 4. Διερμηνεύω, διατυπώνω⁵⁸

Επιλέγεται η πρώτη σημασία του ρήματος η οποία είναι και αυτή που συμπίπτει με το νόημα της πρότασης και της συνηθέστερης ελληνικής χρήσης του αναγνώστη μας.

- *Fakat o benden vazgeçerse, ille beni sev, diye katiyen peşine düşüp yalvaramam.* (σελ. 46).

Αλλά εάν παραιτηθεί από μένα, δεν μπορώ να τον παρακαλέσω να εξακολουθήσει να με αγαπάει. (σελ. 55).

Το ρήμα <<**vazgeçmek**>> μπορεί να μεταφραστεί ως -----→ 1. Εγκαταλείπω, παρατάω 2. Κόβω 3. **Παραιτούμαι από..**⁵⁹

Επιλέγεται η πρώτη σημασία του ρήματος διότι είναι και αυτή που συμπίπτει με το νόημα της πρότασης και της συνηθέστερης ελληνικής χρήσης του αναγνώστη μας.

- **Vaziyet** öyle gösteriyor. (σελ. 48).

Έτσι δείχνει η κατάσταση. (σελ. 57).

Η λέξη << **vaziyet**>> μπορεί να μεταφραστεί ως ----→ 1. Έκφραση, στάση 2. **Κατάσταση** 3. όψη 4. Δεδομένα⁶⁰

⁵⁸ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 32.

⁵⁹ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 796.

⁶⁰ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ,796.

Επιλέγεται η πρώτη σημασία του ρήματος διότι είναι και αυτή που συμπίπτει με το νόημα της πρότασης και της συνηθέστερης ελληνικής χρήσης του αναγνώστη μας.

- *Facianın vuku bulduğu gün saat bir ile iki kararlarında Bozburun sahillerine küçük bir balıkçı kayığı **yanaştı**.* (σελ. 63).

Γύρω στη μια με δύο η ώρα, την ημέρα της τραγωδίας μια μικρή ψαρόβαρκα είχε προσεγγίσει στις ακτές του Μποζμπορούν. (σελ. 75).

Το ρήμα << **yanaşmak**>> μπορεί να μεταφραστεί ως ---→ 1. Πλησιάζω, **προσεγγίζω**, σιμώνω, ζυγώνω 2.αράζω 3. Εγγίζω 4. Προσχωρώ⁶¹

Επιλέγεται η πρώτη σημασία του ρήματος διότι είναι και αυτή που συμπίπτει με το νόημα της πρότασης και της συνηθέστερης ελληνικής χρήσης του αναγνώστη μας.

- Geride bir **iskemlenin** üzerinde ihtiyar bir adam oturuyordu. (σελ. 65).

Πίσω, πάνω σε ένα κάθισμα καθόταν ένας ηλικιωμένος άνθρωπος. (σελ. 77).

Η λέξη <<**iskemle**>> μπορεί να μεταφραστεί ως --→ 1 σκαμνί, σκαμπός 2. Καρέκλα, **κάθισμα**, θρονί⁶²

Επιλέγεται η πρώτη σημασία του ρήματος διότι είναι και αυτή που συμπίπτει με το νόημα της πρότασης και της συνηθέστερης ελληνικής χρήσης του αναγνώστη μας.

Παρατηρούμε λοιπόν πως τα παραπάνω παραδείγματα διαφέρουν από τα προηγούμενα καθώς πρόκειται για ισοδυναμία "1:πολλά". Ο μεταφραστής δηλαδή, καλείται να διαλέξει ανάμεσα στις πολλές και διαφορετικές έννοιες μίας λέξης την κατάλληλη για το κείμενο-στόχος τόσο νοηματικά όσο και υφολογικά. Για να καταλήξουμε στην σωστή επιλογή καλούμαστε να ακολουθήσουμε τα βήματα που προτείνει ο Delisle, αναφέρονται και παραπάνω. Είναι η *κατανόηση του λεξήματος*,

⁶¹ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 811.

⁶² Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 347.

η επαναδιατύπωση και η επαλήθευση του. Όπως γνωρίζουμε και γίνεται εμφανές από τα παραπάνω παραδείγματα, η εκφορά των εννοιών πραγματοποιείται μέσω της χρήσης γλωσσικών σημείων, τα οποία αποτελούνται από δύο συστατικά στοιχεία: το σημαινόμενο και το σημαίνον, η δε μεταξύ τους σχέση είναι, κατά τον Saussure, αυθαίρετη ή συμβατική. Το σημαινόμενο περιλαμβάνει το γνωστικό μέρος, το οποίο μπορούμε να το θεωρήσουμε ως διαγλωσσικά σταθερή εμπειρία και το βιωματικό καθώς και το συνειρμικό στοιχείο τα οποία προϋποθέτουν ερμηνεία και κατανόηση.⁶³ Η απόδοση του γνωστικού στοιχείου είναι δυνατή και θα μπορούσε κανείς να πει και υποχρεωτική για τον "φιλότιμο ή επαρκή" μεταφραστή, εδώ μιλάμε για την ισοδυναμία 1 προς 1 καθώς δεν χρειάζεται καμιά ερμηνεία όπως στα παραπάνω παραδείγματα που ο μεταφραστής πρέπει να κατανοήσει, να ερμηνεύσει και να επαληθεύσει την επιλογή του ώστε το μετάφρασμα του να είναι κατανοητό και ο επικοινωνιακός σκοπός του κειμένου να επιτυγχάνεται.

Στο δεύτερο επίπεδο, στη συγκεκριμένη ανάπλαση, ο μεταφραστής καλείται να διαχειριστεί περιστάσεις για τις οποίες δεν υπάρχει στη γλώσσα αφίξεως κατατεθειμένη απόδοση. Πρόκειται δηλαδή για καταστάσεις στις οποίες ο μεταφραστής πρέπει να εκδηλώσει τη δημιουργικότητα του. Συνήθως πρόκειται για ασυνήθιστες λεξιλογικές επιλογές για τη διαχείριση των οποίων ο μεταφραστής πρέπει να προβεί σε μια εμβριθέστερη ερμηνεία για την κατανόηση τους και να αναλώσει αρκετό χρόνο για την εξεύρεση των κατάλληλων γλωσσικών μέσων για την επανέκφραση του νοήματος. Για την επιτυχή έκβαση ο μεταφραστής είναι σκόπιμο μετά από δυο-τρεις αναγνώσεις της συγκεκριμένου περιόδου να αποστασιοποιείται από την δομή του κειμένου και να ανατρέξει στο νόημα του αποσπάσματος. Στη συνέχεια αφού έχει συλλάβει το νόημα του κειμένου αφετηρίας, αναζητά τα κατάλληλα μέσα της γλώσσας αφίξεως για να το επανεκφράσει.⁶⁴

⁶³ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Παπαζήση, 2010, σελ. 188-189.

⁶⁴ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Έλλην, 2004, σελ. 71.

Παραδείγματα:

Κείμενο-πηγή <<*göz var izan var efendim*>> (σελ. 39) απόδοση στο κείμενο –στόχος << Είμαι σίγουρος για αυτό που βλέπω κύριε>> (σελ. 47).

Στη συγκεκριμένη πρόταση, ο μεταφραστής δεν μπορεί να επωφεληθεί από τις ‘κατατεθειμένες/ αναγνωρισμένες ισοδυναμίες’ που θα βρει ανατρέχοντας στο λεξικό, διότι κατά αυτό τον τρόπο η μετάφραση του συγκεκριμένου γλωσσικού σημείου θα ήταν: *υπάρχει μάτι(göz var), υπάρχει κατανόηση(izan var) κύριε μου(efendim)*, κάτι το οποίο δεν βγάζει νόημα μέσα στο κείμενο οπότε δεν μπορεί να το υποστηρίξει ο μεταφραστής. Πρόκειται για την περίπτωση, που δεν υπάρχει ‘έτοιμη’ ισοδύναμη έκφραση στη γλώσσα-στόχο, για την περίπτωση που χρειάστηκε να απομακρυνθώ όσο το δυνατόν περισσότερο από την πρώτη σημασία ώστε να μπορέσω να συλλάβω το συγκεκριμένο νόημα που θέλει να μεταφέρει ο συγγραφέας του πρωτότυπου κειμένου. Για την επίλυση αυτού του προβλήματος πρέπει να προστρέξουμε τόσο στο συγκεκριμένο απόσπασμα του κειμένου και να αναλύσουμε το γλωσσικό περιβάλλον του επίμαχου στοιχείου, να παρακολουθήσουμε δηλαδή, νήμα προς νήμα τις ιδέες και τον τρόπο με τον οποίο υφαίνονται, συνέχονται και αλληλεξαρτώνται στο κείμενο, ώστε να κατανοήσουμε ακριβώς περί τίνος πρόκειται, όσο και στη λογική μας, με σκοπό να ανακαλύψουμε ένα λειτουργικό ισοδύναμο, αναπλάθοντας τις δεδομένες συνθήκες επικοινωνίας.⁶⁵

Παρομοίως σε άλλα σημεία του αποσπάσματος:

- Κείμενο-πηγή <<*herifte yürek Selanik mis*>> (σελ. 41) απόδοση στο κείμενο-στόχος << η καρδιά του άντρα αντέχει>> (σελ. 50).

Ακολούθησα την παραπάνω διαδικασία ώστε να καταλήξω στη σωστή απόδοση του. Στην περίπτωση που δεν λάμβανα υπόψη το γλωσσικό περιβάλλον και την λογική, η μετάφραση θα ήταν: *η καρδιά του άντρα είναι Θεσσαλονικιά*, είναι εμφανές πως δεν βγάζει νόημα, οπότε και εδώ μεσολαβεί η δημιουργικότητα που θα κληθεί να χρησιμοποιήσει ο μεταφραστής.

⁶⁵ Μπατσιαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., 2010, σελ. 72.

Παρομοίως και στα παρακάτω:

- Κείμενο-πηγή <<Haydar Cemil kapının önünde ufak bir tereddüt devresi geçirdikten sonra içeri dahil oldu>> (σελ. 47).

<<Ο Χαιντάρ Τζεμίλ συμπεριλαμβανομένος μέσα αφού πέρασε μια μικρή περίοδο ενδοιασμού μπροστά στην πόρτα>>. Εδώ βλέπουμε πως θα ήταν η μετάφραση μας εάν δεν ερμηνεύαμε το κείμενο μας, δεν προσπαθούσαμε να κατανοήσουμε το νόημα του και απλώς μεταφέραμε κατά λέξη. Είναι εμφανές ότι μια τέτοια μετάφραση στον έλληνα αναγνώστη δεν θα ήταν και ότι το καλύτερο, καθώς δεν θα έβγαζε κανένα νόημα. Έτσι λοιπόν και εδώ οι λεγόμενες ‘κατατεθειμένες ισοδυναμίες’ αποτελούν εμπόδιο για μια ορθή σύλληψη και αποσαφήνιση του νοήματος. Αφήνοντας την φαντασία μου να τρέξει κατέληξε σε μια ορθή μετάφραση.

Σωστή απόδοση: Ο Χαιντάρ Τζεμίλ μπήκε μέσα *αφού κοντοστάθηκε* λίγο μπροστά στην πόρτα. (σελ. 56).

- Κείμενο-πηγή <<Polis hafiyesi genç kadının elini avucunun içinde aldı ve>>(σελ. 51).

Almak--→ 1. Παίρνω 2. Λαμβάνω 3. Αγοράζω .

Απόδοση στο κείμενο-στόχος <<ο αστυνομικός επιθεωρητής κράτησε το χέρι της νεαρής γυναίκας και είπε>> (σελ. 61).

Όπως γίνεται αντιληπτό το ρήμα παίρνει διαφορετική σημασία από αυτές που υπάρχουν στο λεξικό ως ‘κατατεθειμένες’ ώστε να μεταφερθεί ορθά η ιδέα του κειμένου-πηγή.

- dert anlatamadık gitti vesselam (σελ. 53).

Δεν μπορέσαμε να περιγράψουμε την κατάσταση άλλο, τελείωσε, ως εδώ ήταν. (σελ.63).

Dert 1. Στεναχώρια, καημός , πόνος 2. Βάσανο, έγνοια, μπελάς 3. Αρρώστια.

Παρατηρούμε πως η λέξη dert παίρνει διαφορετική σημασία από αυτές που υπάρχουν στο λεξικό ως ‘κατατεθειμένες’. Για ακόμη μια φορά ο μεταφραστής πρέπει να λάβει υπόψη του, το κείμενο, τον επικοινωνιακό σκοπό του για να βρει την κατάλληλη λέξη, που ταιριάζει με την κατάσταση ώστε να βγαίνει νόημα.

- Κείμενο-πηγή << İkinci düdüğü kesik kesik sakin havada buğulanarak inledi>> (σελ. 55). Απόδοση στο κείμενο-στόχο <<η δεύτερη σειρά ακούστηκε με παύσεις στο ήρεμο αεράκι>> (σελ. 66).

Η λεξιλογική μονάδα düdük μεταφράζεται στο λεξικό ως ”σφυρίχτρα⁶⁶”, στο συγκεκριμένο όμως σημείο του αποσπάσματος γίνεται λόγος για καράβια οπότε πρέπει να ξεφύγει ο μεταφραστής από την κατά λέξη μετάφραση και να επινοήσει αυτό που ταιριάζει και με το μήνυμα που θέλει να περάσει ο συγγραφέας.

Εν ολίγοις, καταλήγουμε πως η μετάφραση, εκτός από επικοινωνιακή πράξη, και είναι επικοινωνιακή διότι μεταφέρει μηνύματα εντός συγκεκριμένων συνθηκών επικοινωνίας, είναι και δημιουργική, δεδομένου ότι αφότου συλλάβει κανείς πλήρως το νόημα του μηνύματος, πρέπει να το επαναδιατυπώσει δημιουργώντας, επινοώντας δηλαδή, νέες κάθε φορά συγκεκριμένες ισοδυναμίες και στο τέλος να επαληθεύσει την επιλογή του. Στη τρίτη περίπτωση, ο βαθμός δυσκολίας είναι κατά πολύ μεγαλύτερος από την δεύτερη περίπτωση γιατί δεν επιλέγεις απλά την κατάλληλη σημασία από τις πολλές που σου δίνονται στο λεξικό, αλλά ανακαλύπτεις ένα λειτουργικό ισοδύναμο, αναπλάθοντας τις δεδομένες συνθήκες επικοινωνίας και διευρύνοντας τις εκφραστικές δυνατότητες της γλώσσα-στόχου, ώστε να κατορθώσεις να αναδημιουργήσεις ένα εκφώνημα της αυτής σημασιολογικής και υφολογικής βαρύτητας.

⁶⁶ Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000, σελ, 196.

Η εκτίμηση της υφολογικής διάστασης του κειμένου

Το ύφος αποτελεί το τρίτο επίπεδο χειρισμού του λόγου που πρέπει να λαμβάνει υπόψη του ο μεταφραστής. Ως ύφος νοούμε τον τρόπο, τα γλωσσικά μέσα, που χρησιμοποιεί ο συντάκτης για να παρουσιάσει ορισμένες πληροφορίες στο αναγνωστικό κοινό. Υφολογική ανάλυση επιδέχεται οποιοδήποτε κείμενο είτε πρόκειται για λογοτεχνικό είτε για οικονομικό, τεχνικό ή νομικό.

Σύμφωνα με τον Delisle το ύφος ενός κειμένου είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις επιταγές με τις επιταγές της επικοινωνιακής διαδικασίας. Η επιλογή του ύφους στα πραγματολογικά κείμενα εξαρτάται εξίσου από το πραγματευόμενο αντικείμενο καθώς και την λειτουργία του μηνύματος, όσο και από το μέσο μεταβίβασης αυτού και τους δέκτες του.

Ο μεταφραστής πρέπει να σεβαστεί ορισμένες υφολογικές προσαρμογές προκειμένου να πετύχει ικανοποιητικό επικοινωνιακό σκοπό. Για τις ανάγκες της διδακτικής μετάφρασης καλό είναι το ύφος να προσεγγίζεται, πολύ γενικά είναι η αλήθεια, ως κάποια <<λειτουργική εξειδίκευση>>, χωρίς αυτό να αποκλείει ό, τι αφορά τα εκφραστικά εκείνα στοιχεία που προσδίδουν συναισθηματική χροιά στο κείμενο ή ακόμα τα <<σχήματα λόγου>> που αυτομάτως ανακαλεί στην μνήμα μας ο όρος <<ύφος>>. Σε γενικές γραμμές, το ύφος των πραγματολογικών κειμένων μπορούμε να πούμε ότι <<ταυτίζεται>> με την μορφή τους (διοικητικό, τεχνικό, ιατρικό κ.τ.λ) και κάθε μορφή διέπεται από ένα σύνολο κωδικοποιημένων κανόνων, ιδιαίτερων σε κάθε γλώσσα, τους οποίους ο μεταφραστής πρέπει να είναι σε θέση να (ανα) γνωρίζει και δεύτερον να εφαρμόζει.

Η αναγνώριση και η εφαρμογή των διάφορων αυτών ειδών ύφους απαιτούν γνώσεις τις οποίες μπορεί να προσφέρει η παιδαγωγική της μετάφρασης. Ο Delisle, επισημαίνει δύο γεγονότα άμεσα συνδεδεμένα με το ύφος:

A) Μια ορθή σημασιολογικός μεταφραστική ισοδυναμία δεν είναι πάντα και υφολογικώς ορθή, και

Β) η τέχνη του μεταφραστή είναι η τέχνη του μέτρου, τα όρια μεταξύ προσαρμογής και μετάφρασης δεν είναι πάντα ευδιάκριτα: το ιδανικό της πιστότητας είναι πού δύσκολο να επιτευχθεί, όταν, κατά μείζονα λόγο, πρέπει ο μεταφραστής άλλοτε να κρατά τις αποστάσεις από την δομή του μηνύματος για να μείνει πιστός στο περιεχόμενο του και άλλοτε να <<αφήνεται>> σε αυτή για να μπορέσει να ενδυθεί την κατάλληλη μορφή στο κείμενο-στόχο.⁶⁷

Σε αυτό το κομμάτι παρατηρούμε πως ο Delisle αναφέρεται κυρίως στα πραγματολογικά κείμενα, κείμενα δηλαδή όπου προέχει η πληροφόρηση και η προθετικότητα και όχι η αισθητική πλευρά του κώδικα επικοινωνίας. Σε αντίθεση στα λογοτεχνικά κείμενα έχουμε να κάνουμε όχι τόσο με την γλώσσα όσο με την ιδιόλεκτο του συγγραφέα, τον προσωπικό, δηλαδή, τρόπο χρήσης της γλώσσας από αυτόν. Η γλώσσα, δηλαδή, δεν μεταφέρει απλώς ένα μήνυμα, όπως στα πραγματολογικά κείμενα, αλλά αποτελεί η ίδια μήνυμα. Τέλος, όσο πλουσιότερο στα μηνύματα του και τον τρόπο γραφής του είναι το λογοτεχνικό κείμενο, τόσο περισσότερες ερμηνείες επιδέχεται.⁶⁸

Στο εν λόγω κείμενο, όπου πρόκειται για αστυνομικό μυθιστόρημα, η συγγραφέας χρησιμοποιεί γλώσσα ζωντανή καθημερινή, γεμάτη από σχήματα λόγου, μεταφορές και διάφορες εκφράσεις με περιγραφές και διαλόγους. Οι περιγραφές είναι σχετικά σύντομες και χαρακτηρίζονται από λογοτεχνικότητα και ικανή ελευθερία στην έκφραση. Δίνει έμφαση στις σκέψεις και τα συναισθήματα των ανθρώπων που πρωταγωνιστούν. Οι διάλογοι είναι απλοί με πολλά επιφωνήματα μεταφέροντας μας μια ζωντανή συζήτηση. Στο κείμενο αυτό προσπάθησα κατά το δυνατόν να διατηρήσω και να μεταδώσω το ύφος του κειμένου της συγγραφέα, το οποίο ανταποκρίνεται σε ύφος γενικού, καθημερινού και προφορικού λόγου.

Άλλωστε πρέπει να λάβουμε υπόψη πως ο μεταφραστής οφείλει να μεταδώσει μια εμπειρία που δεν ανήκει στη δική του πραγματικότητα αλλά στην πραγματικότητα του συντάκτη, οφείλει να προβεί σε ανασύσταση της εμπειρίας αυτής και να την επανεκφράσει μέσω ενός αλλόγλωσσου κειμένου. Αυτό θα το επιτύχει αν διακρίνει πίσω από τις λέξεις του συντάκτη του πρωτότυπου κειμένου τις σκέψεις του, που

⁶⁷Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., σελ. 72-73.

⁶⁸ Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 138-139.

διαμορφώνονται από την εμπειρία του στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης πολιτισμικής πραγματικότητας και συνδέονται άμεσα με αυτή.

Η οργανικότητα του κειμένου

Η οργανικότητα του κείμενου αποτελεί το τέταρτο και τελευταίο στάδιο χειρισμού του λόγου, απαραίτητο για την επιτυχή μεταφραστική προσπάθεια. Σύμφωνα με τον Delisle, η κειμενική οργανικότητα, την οποία παραλληλίζει με τον σκελετό μιας οικοδομής, παραπέμπει στην ιεραρχημένη αλληλεξάρτηση όλων των στοιχείων ενός κειμένου. Πρόκειται για μια δυναμική έννοια, η οποία αφορά στον τρόπο παρουσίασης και διασύνδεσης των εκφωνημάτων, στις σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των πληροφοριών.

Ένα κείμενο δεν αποτελεί μια απλή παράθεση προτάσεων, πρόκειται για ένα δημιούργημα με το οποίο ο μεταφραστής δεν αρκεί να μεταφράζει επιτυχώς τις λέξεις, τα συντάγματα, τις φράσεις του κειμένου αλλά να είναι και σε θέση, ανάλογα με την περίπτωση, να πείσει, να ενημερώσει, να παρουσιάσει συνοχή, συνάφεια και ζωντάνια ώστε να επιτύχει το βέλτιστο αποτέλεσμα.

Συνήθως οι μαθητευόμενοι μεταφραστές αφοσιωμένοι στην εξεύρεση της καταλληλότερης δυνατής ισοδυναμίας, λησμονούν ότι κάθε κείμενο χαρακτηρίζεται και από κάποια εσωτερική δυναμική και έτσι δεν προβαίνουν στις απαραίτητες δομικές μετατροπές-προσαρμογές από το κείμενο-πηγή στο κείμενο-στόχο, με αποτέλεσμα να υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στη διασύνδεση και στη λογική συνέχεια του κειμένου. Για αυτό τον λόγο ένας από τους στόχους της παιδαγωγικής της μετάφρασης είναι να βοηθήσει τον φοιτητή να αποκτήσει συγκροτημένη και πειθαρχημένη σκέψη, ώστε να είναι ικανός να προβεί στις κατάλληλες δομικές μετατροπές-προσαρμογές με απώτερο στόχο να μεταφέρει και να μεταβιβάζει ευκρινώς ένα μήνυμα.⁶⁹

⁶⁹Μπατσαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., ό.π., σελ. 73.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως γίνεται εμφανές ο Delisle προσεγγίζοντας τη μεταφραστική διαδικασία μέσα από τη (δι)ερμηνευτική μέθοδο ρίχνει το βάρος στην ανάλυση του λόγου μέσω αντιπαραβολής των νοημάτων. Άλλωστε μην ξεχνάμε πως σύμφωνα με τη (δι)ερμηνευτική μέθοδο, μετάφραση σημαίνει μεταφράζω το νόημα και όχι την γλώσσα, οπότε σε αυτή την περίπτωση ο μεταφραστής πρέπει να ανατρέξει στην ανεύρεση ισοδύναμων σε σημασιολογικό, λεξιλογικό, υφολογικό και, ει δυνατόν, και μορφολογικό και συντακτικό επίπεδο. Το μορφολογικό και συντακτικό επίπεδο αναφέρεται καθώς όπως επισημαίνει και ο ίδιος είναι αναγκαία για την οργανικότητα του κειμένου μας ώστε να υπάρχει μια συνοχή. Δίνουμε να μεν έμφαση στο σημασιολογικό κομμάτι στο οποίο εδράζεται και η μεγαλύτερη δυσκολία καθώς πρόκειται για αστυνομικό μυθιστόρημα που επιδέχεται πολλές ερμηνείες αλλά δεν λησμονούμε και τις δομικές μετατροπές-προσαρμογές που όπως αναφέρθηκε παραπάνω είναι γνώσεις, απαραίτητες τις οποίες πρέπει να κατέχουμε προτού μεταφράσουμε ένα κείμενο. Ως εκ τούτου, κάθε κείμενο προς μετάφραση πρέπει να μελετηθεί τόσο από τη συντακτική και τη σημασιολογική όσο και από την υφολογική του πλευρά για την οργανικότητα του κειμένου μας. Το γεγονός αυτό παίρνει ιδιαίτερη σημασία, όταν πρόκειται για μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων διότι τα κείμενα αυτά παρουσιάζουν μια επιπλέον ομάδα μεταφραστικών δυσκολιών που ο μεταφραστής θα πρέπει να είναι σε θέση να τα αναγνωρίσει και φυσικά να τα αντιμετωπίσει.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μετά από πολύμηνη δουλειά κατάφερα να ολοκληρώσω την πτυχιακή μου εργασία. Μέσα από την εμπειρία που απέκτησα μπορώ να πω ότι η μεταφραστική δραστηριότητα δεν είναι απλή υπόθεση, αντιθέτως συνιστά επίπονη, πολυεπίπεδη και δημιουργική γλωσσική πάλη με στόχο ένα δευτερογενές κείμενο, ισοδύναμο, σε όλα τα επίπεδα με το πρωτότυπο.

Η παρούσα εργασία βασίζεται τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη. Κατά την εκπόνηση της μεταφραστικής μου προσπάθειας αρκετές φορές αισθάνθηκα χαμένη στη μετάφραση καθώς ήρθα αντιμέτωπη με τις παγίδες, τις δυσκολίες και τις πιθανές ανεπάρκειες που 'κρύβει' η μεταφραστική διαδικασία. Για αυτό τον λόγο επέλεξα να ακολουθήσω τα βήματα του Delisle, ο οποίος προσεγγίζει την μετάφραση μέσα από την (δι)ερμηνευτική μέθοδο, ώστε να διευκολυνθώ αλλά και φυσικά να έχω το επιθυμητό αποτέλεσμα στο μετάφρασμά μου. Βαδίζοντας δηλαδή από τη θεωρία, και συγκεκριμένα από την (δι)ερμηνευτική μέθοδο κατέληξα και στο κείμενο-στόχος που ήταν το μέλημα της εν λόγω πτυχιακής εργασίας.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να επισημάνω πως καμιά γλωσσική ανάλυση δεν είναι, βεβαίως, ικανή να δαμάσει το μυαλό του εκπαιδευμένου μεταφραστή και να τον πείσει για τα ευεργετικά της αποτελέσματα αν ο ίδιος δεν αντιληφθεί ότι η γλώσσα, ως ζωντανός οργανισμός που ζει και εξελίσσεται, κρύβει έναν ολόκληρο κόσμο γεμάτο παγίδες, λογοπαίγνια, αμφισημίες, πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, υφολογικά τερτίπια, πρωτόγνωρες μεταφορές και ανεπανάληπτες εικόνες. Έναν κόσμο μαγικό θα μπορούσα να πω που ο μεταφραστής πρέπει κάθε στιγμή να ανακαλύπτει, να κατανοεί και να μοιράζεται με τον αναγνώστη του μεταφράσματός του, καθιστώντας ο ίδιος ανά πάσα στιγμή τον εαυτό του γέφυρα δύο κόσμων, δύο διαφορετικών πολιτισμών.

Τέλος, όσον αφορά τις προοπτικές της εργασίας, το παρόν πόνημα θα μπορούσε να αποτελέσει το έναυσμα για περαιτέρω προβληματισμό σχετικά με την (δι)ερμηνευτική μέθοδο ή ακόμα και γενικότερα με τα θέματα της μετάφρασης ενός κειμένου .

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ

'Bir Polis hafiyesinin harikulade maceralari'

’Οι απίστευτες περιπέτειες ενός αστυνομικού επιθεωρητή’

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΟΛΟΓΙΚΟΣ
ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Alev Can, ''Bir Polis hafiyesinin harikulade
maceralari''.** Εκδόσεις: Labirent, Istanbul, 2013, σ.σ 38-69.

Καινούργια αποδεικτικά στοιχεία και καινούργιες καταγραφές (σελ. 38-43).

Όλοι σώπασαν και οι τρεις που βρίσκονταν στο αυτοκίνητο σκέφτονταν τώρα πως να χειριστούν αυτή την υπόθεση. Τη σιωπή έσπασε ο αστυνομικός επιθεωρητής και βγάζοντας από την πίσω τσέπη του μια ασημένια ταμπακέρα την έτεινε στον Χουρσίντ Πασά :

- Δεν θα πάρετε;
- Ευχαριστώ πολύ. Εγώ καπνίζω μόνο Cercle d'Orient. Αυτό είναι Boğaziçi Kulüp!
- Μετά πρόσθεσε:
- Και ο γραμματέας μας καπνίζει Boğaziçi Kulüp. Αλλά εγώ για κάποιο λόγο απολαμβάνω αυτά.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής ρώτησε :

- Α, δηλαδή ο κύριος Σαμπρί καπνίζει Boğaziçi Kulüp;
- Μήπως χρησιμοποιεί και μια τέτοια ταμπακέρα;
- Ο Χουρσίντ Πασά είχε μείνει με το στόμα ανοιχτό:
- Αυτή η ταμπακέρα είναι δική του!.. φώναξε.
- Ναι;...
- Πού την βρήκατε λοιπόν;
- Στο δρόμο.. Μεταξύ του σημείου που κινήθηκε το άγνωστο αυτοκίνητο και τη μικρή πόρτα του κήπου. Μπορεί να έπεσε είτε από την τσέπη του τραυματισμένου είτε από αυτούς που τον μετέφεραν. Δείτε, επάνω τους υπάρχει ένα βαθούλωμα που μάλλον προήλθε από τακούνι παπουτσιού. Ο κύριος Χαϊντάρ Τζεμίλ και ο Χουρσίντ Πασά, κοιτούσαν με νόημα το πρόσωπο του αστυνομικού επιθεωρητή.

Τώρα πλέον, γινόταν πολύ καλά αντιληπτός ο λόγος για τον οποίο όταν ο κύριος Σαντάν σκοτώθηκε, ο Σαμπρί δεν ήταν εκεί τριγύρω. Άρα, ο Σαμπρί ήταν τραυματισμένος... Αλλά για ποιο λόγο θα είχε σκοτώσει ο Σαντάν τον Σαμπρί; Τι μίσος μπορούσε να τρέφει για αυτόν; Ή... μήπως, ο Σαμπρί είχε ερωτευτεί τη Νεσρίν; Μήπως η αιτία ήταν η ζήλια; Ωραία, και τότε τι σήμαινε αυτό που έπαθε ο Χουρσίντ Πασά στην έπαυλη;

Γιατί δραπέτευσε ο Σαμπρί; Η μήπως δεν το έσκασε αλλά τον απήγαγαν δια της βίας; Μήπως υπήρχε η πιθανότητα και ο ιδιαίτερος γραμματέας του Χουρσίντ Πασά να ήταν επίσης αιχμάλωτος των ληστών; Ορίστε, όλες αυτές οι ερωτήσεις τριγυρνούσαν συνεχώς στο νου των δυο φίλων και του αστυνομικού επιθεωρητή. Σκέφτονταν, σκέφτονταν και δεν μπορούσαν να απαντήσουν σε καμία από αυτές .

Για αυτό θέλησαν να μάθουν την άποψη του κυρίου Ραΐφ Τζενάμπ. Αλλά μια απότομη κίνηση του αστυνομικού επιθεωρητή έκανε και τους δύο να σωπάσουν. Πράγματι, τώρα ο αστυνομικός επιθεωρητής είχε σκύψει και επεξεργαζόταν την γύρω περιοχή.

-Προσέξτε! Επισήμανε.

Τώρα το αυτοκίνητο πετούσε λες και ήταν πουλί.

Όλοι άκουγαν πολύ προσεκτικά.

Περίπου ένα χιλιόμετρο μπροστά κάτω από τον καθαρό ουρανό διακρίνονταν ένα αυτοκίνητο που έτρεχε με μεγάλη ταχύτητα.

Ο οδηγός φώναξε:

-Να αυτό είναι! Το αυτοκίνητο που ψάχνουμε!

-Μήπως κάνεις λάθος;

-Είμαι σίγουρος για αυτό που βλέπω, κύριε; μόλις πριν λίγο το είδα. Κοιτάξτε, κοιτάξτε! Αυτοί που ήταν μέσα κατάλαβαν ότι παρακολουθούνται. Αύξησαν την ταχύτητά τους. Έλα βρε, αυτοί θα αγωνιστούν με αυτό το τεράστιο Ντόντζ; Τι λες μωρέ ; Μα το Θεό δεν μπορούν να μου ξεφύγουν με τίποτα. Εγώ άλλωστε αυτούς

τους έχω στο οπτικό μου πεδίο, είπε ο οδηγός και συνεχώς πατούσε το γκάζι... Πραγματικά το μπροστινό αυτοκίνητο είχε γκαζώσει για τα καλά. Λες και πετούσε.

Ο Ραίφ Τζενάμπ κοίταξε γύρω του με αυστηρό ύφος. Τώρα προχωρούσαν πλέον μέσα από τα χωράφια, μέσα από τα λιβάδια. Ο δρόμος απλωνόταν ολόισιος μπροστά, μέσα από τα χωράφια καλαμποκιών που ήταν στις δύο πλευρές του. Δεξιά-αριστερά δεν υπήρχε δρόμος για να στρίψουν.

Ο οδηγός φώναξε:

- Όπου να ναι τους τσακώνουμε!

Πραγματικά φαινόταν ξεκάθαρα ότι το αυτοκίνητο που παρακολουθούσαν είχε μειώσει την ταχύτητά του..

Αραγε είχε τελειώσει η βενζίνη τους;

Προχώρα! Ορίστε δεν πήραν την κατεύθυνση προς το Αλεμαντάγ και έστριψαν δεξιά στο Καρτάλ. Τώρα ο δρόμος ήταν κατηφορικός. Το μπροστινό αυτοκίνητο κυλούσε πάνω στις ρόδες του με ταχύτητα και το αμάξι του αστυνομικού επιθεωρητή έφτανε από πίσω σαν αστραπή.

Έμειναν εξακόσια μέτρα ακόμη.

Έμειναν πεντακόσια μέτρα.

Να, πλησιάζει..

Πλησιάζει!...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής ο οποίος στεκόταν κοντά στη πόρτα είπε με χαρά: Σχεδόν τους συλλάβαμε!

Είχαν φτάσει πια στο Καρτάλ. Ο δρόμος κοβόταν λίγο πιο πέρα από τις γραμμές του σιδηρόδρομου Χαϊντάρ πασά-Πεντίκ. Ο αστυνομικός επιθεωρητής, μέσα στο μισοσκόταδο μιας καθαρής νύχτας, είδε τον καπνό ενός τρένου εξπρές που ερχόταν από την πάνω πλευρά και άκουσε τον ήχο του.

Ωχ! Εάν αυτό το τρένο έκοβε τον δρόμο του αυτοκινήτου που μετέφερε τους φυγάδες ..

Τότε θα τους έπιανε και θα τελείωνε...

Η διάβαση που βρίσκεται στη διαδρομή του τρένου όπου να είναι θα έκλεινε από στιγμή σε στιγμή. Οι μπάρες θα κατέβαιναν.

Ο Χαϊντάρ Τζεμίλ φώναξε :

- Τώρα θα συλλάβουμε τους άπιστους φώναξε και βγάζοντας το κεφάλι του από την άλλη πόρτα του αυτοκινήτου άρχισε να ελέγχει βιαστικά και με μεγάλο άγχος την κατάσταση.

Ο φύλακας των σιδηροδρομικών γραμμών είχε βγει τώρα από την παράγκα του..

Προχωρούσε να κατεβάσει την μπάρα που θα έκλεινε το πέρασμα.

Προχώρα ρε άνθρωπε!

Βιάσου!

Αυτοί που ήταν στο πίσω αυτοκίνητο φώναζαν συνέχεια. Εκείνη τη στιγμή πετάχτηκε μια κόκκινη φλόγα από το Σεβρολέτ που βρισκόταν μπροστά. Ακούστηκε ο ήχος μιας πιστολιάς. Οι ληστές είχαν πυροβολήσει τον φρουρό της διάβασης.

Ο καημένος ο άνθρωπος θρηνούσε, αχ, κήκα! Έπεσε βογκώντας στο έδαφος. Δεν μπόρεσε να κατεβάσει την μπάρα που ήταν στην πλευρά του περάσματος. Το αυτοκίνητο των ληστών, πλησίασε περίπου στα τριάντα μέτρα τις γραμμές του τρένου. Και η απόσταση του τρένου από το πέρασμα ήταν άλλα ενενήντα, μέχρι εκατό μέτρα... Ο οδηγός φώναξε:

-Προσοχή! Οι ληστές θα περάσουν και εμείς θα μείνουμε πίσω!

Πραγματικά το μπροστινό αυτοκίνητο πέρασε πάνω από τις γραμμές του τρένου λες και ήταν πέρδικα, πέταξε και έφυγε.

Ο Χαϊντάρ Τζεμίλ φώναζε στον οδηγό:

-Άντε λίγη προσπάθεια! Λίγη προσπάθεια! Να περάσουμε και εμείς...

Αλλά αυτό δεν ήταν εφικτό, διότι η απόσταση ανάμεσα στις γραμμές του τρένου και του Ντότζ ήταν πάνω από εκατό μέτρα.

Οι κύριοι Χουρσίντ Πασά, Χαϊντάρ Τζεμίλ και ο Ραΐφ Τζενάμπ είδαν το μπροστινό αυτοκίνητο να εξαφανίζεται πίσω από το μεγάλο τρένο. Το τρένο περνούσε με μεγάλη ταχύτητα.. Αλλά Θεέ και Κύριε, τι μεγάλο τρένο που ήταν! Πήγαινε , πήγαινε με περίπου σαράντα άτομα μέσα και δεν τελείωνε, σερνόταν σαν το φίδι πάνω στις ράγες.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής φώναξε:

-Σταματήστε!

Το χέρι του οδηγού έτρεμε με νευρικότητα.

Οι ρόδες κλείδωσαν η μια πάνω στην άλλη σαν τη σιαγόνα ενός νεκρού, γλίστρησαν και σύρθηκαν στο έδαφος. Οι μηχανές μούγκρισαν. Τα φώτα του αυτοκινήτου που άστραφταν σαν γιγάντιο μάτι έσβησαν.

Μπαμμ!...

Το αυτοκίνητο ξαφνικά σταμάτησε...

Τώρα, δυο μέτρα μπροστά, περνούσαν ακόμα βαγόνια. Είχαν περάσει τουλάχιστον τριάντα ή σαράντα δευτερόλεπτα.

Κατά τη διάρκεια αυτού του χρόνου ήταν εκατό τοις εκατό βέβαιο ότι θα εξαφανιζόταν από τα μάτια τους το αυτοκίνητο.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής πήδηξε αμέσως από το αυτοκίνητο και έτρεξε κοντά στον φρουρό της πύλης που ο καημένος ένα λεπτό πριν είχε πυροβοληθεί.

Ο ανθρωπάκος ανέπνεε βαθιά βαθιά και βογκούσε συνεχώς.

Αυτοί που βρίσκονταν στο αυτοκίνητο είδαν ότι ο επιθεωρητής έσκυψε και εξέτασε τον τραυματία. Ο Ραΐφ Τζενάμπ σε δέκα δευτερόλεπτα ολοκλήρωσε την εξέταση και έτρεξε στο αυτοκίνητο. Είπε:

- Η καρδιά του άντρα αντέχει! Θα λιποθύμησε από τον πολύ φόβο παρά από το σοκ του τραύματος. Η σφαίρα πέρασε από τον ώμο κάτω από την κλείδα του οστού. Νομίζω ότι δεν υπάρχει κάποια βλάβη στο οστό. Μονάχα πέρασε ξηστά από δίπλα του, αυτό είναι όλο. Να φύγουμε τώρα. Από το πρώτο μέρος που θα πάμε θα στείλουμε κάποιον να βοηθήσει τον δύστυχο. Εκείνη την στιγμή το τελευταίο βαγόνι, περνούσε τις γραμμές. Επιτέλους οι γραμμές ήταν ελεύθερες. Αλλά δεν είναι παράξενο; Περίεργο! Το μπροστινό αυτοκίνητο ήταν δεν ήταν άλλα πενήντα μέτρα παραπέρα. Όμως ο αστυνομικός επιθεωρητής νόμιζε ότι θα το είχε ήδη σκάσει και θα είχε εξαφανιστεί.

- Αναρωτιέμαι, τι συνέβη άραγε; Μήπως έπαθε κάποια βλάβη; Σκέφτηκε. Αλλά και αυτό δεν ήταν δυνατόν, διότι το Σεβρολέτ γκάζωσε και πάλι..

Δεν μπόρεσε να σκεφτεί περισσότερο. Ο οδηγός Χαϊντάρ Τζεμίλ, γκάζωσε και ξεκίνησε, το αυτοκίνητο πέρασε με θόρυβο πάνω από τις ράγες και συνέχισε την παρακολούθηση.

Προχώρησε δεν προχώρησε δέκα βήματα. Ακούστηκε ένας τρομερός ήχος. Αυτή την φορά ακούστηκε τέσσερις φορές πιο δυνατά. Έσκασαν και τα τέσσερα λάστιχα του αυτοκινήτου και το αυτοκίνητο τραντάχτηκε και κατακύλησε μέσα στο χαντάκι.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής φώναξε:

-Καθάρματα!

Πράγματι, είχαν ρίξει καρφιά μπροστά στο δρόμο και αυτά τα καρφιά τρύπησαν τα λάστιχα του αυτοκινήτου προκαλώντας το περιστατικό.

Ορίστε, αυτή ακριβώς την στιγμή, ενώ έσκασαν τα λάστιχα, ο αστυνομικός επιθεωρητής βρέθηκε ξαπλωμένος κατά μήκος μέσα στη λάσπη.

Δέκα βήματα μπροστά το αυτοκίνητό τους άρχισε να καίγεται. Ενώ η μυστηριώδης Σεβρολέτ είχε ήδη προχωρήσει και εξαφανιστεί..

Ο αστυνομικός επιθεωρητής γύρισε δεξιά. Έστριψε αριστερά.. Ευτυχώς δεν είχε σπάσει τίποτα. Ο οδηγός κυλιόταν, επίσης, μέσα στην λάσπη. ‘Όταν συνήλθε αυτό που του ήρθε πρώτα στο μυαλό ήταν:

-Κρίμα, δεν μπορέσαμε να τους προλάβουμε και χάσαμε τα λεφτά..

Ο αστυνομικός επιθεωρητής φώναξε στον οδηγό:

-Ει γέρο είσαι νεκρός ή ζωντανός;

-Δόξα τω Θεώ αναπνέω..

Μετά, στα καλά καθούμενα, θυμήθηκαν τον κύριο Χαϊντάρ Τζεμίλ με τον Χουρσίντ Πασά. Με την ζαλάδα που τους είχε προκαλέσει η λιποθυμία αυτούς τους είχαν ξεχάσει.

Θεέ μου, καιγόταν το αυτοκίνητο. Εάν καίγονταν ζωντανοί ο κύριος Χαϊντάρ με τον Πασά...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής σηκώθηκε και έτρεξε αμέσως. Λίγο μετά ήρθε ο οδηγός να τον βοηθήσει. Πράγματι, ο καημένος ο Πασάς και ο φίλος του είχαν ανοίξει με δυσκολία την πόρτα και είχαν κυλήσει έξω από το αμάξι.

Αλλά η φωτιά ήταν τόσο κοντά! Αν ο αστυνομικός επιθεωρητής είχε καθυστερήσει δυο λεπτά, ήταν εκατό τοις εκατό βέβαιο ότι αυτοί οι δύστυχοι θα καίγονταν ζωντανοί.

Ο καημένος ο Χουρσίντ Πασά είχε χτυπήσει το δεξί χέρι του. Ενώ στο πρόσωπο και στο σώμα του κυρίου Χαϊντάρ Τζεμίλ υπήρχαν διάφορες πληγές και μελανιές. Ο οδηγός κατευθύνθηκε αμέσως στο σταθμό του Καρτάλ.

Εκεί στο Γιακατζίκ κάτι συνέβη.... Βρήκε ένα αυτοκίνητο, το πήρε και το έφερε. Τα παλικάρια που ήταν στο καφενείο του χωριού μόλις άκουσαν για το επεισόδιο ήρθαν όλοι στον τόπο που συνέβη το περιστατικό. Ρωτούσαν ο ένας στον άλλον:

-Τι έγινε; Τι τρέχει;

Περιέγραψαν με λίγα λόγια τι συνέβη στους χωρικούς. Ο καημένος ο φρουρός της πύλης, επιβιβάστηκε σε ένα αυτοκίνητο που εξασφάλισαν από κει και μεταφέρθηκε κατευθείαν στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο στο Καϊσιντάγ.

Όσο για τους άλλους... Ο αστυνομικός επιθεωρητής, ο Χουρσίντ Πασά, ο Χαϊντάρ Τζεμίλ και ο οδηγός κάθισαν σε ένα παλιό αυτοκίνητο Φόρντ. Πλέον ήταν ανώφελο να ακολουθήσουν τους φυγάδες, αυτοί ήταν αρκετά μακριά πλέον.

Επειδή δεν υπήρχε μεγάλη πιθανότητα να είχαν βγει στη λεωφόρο Μπαγντάτ, ήταν αδύνατο να τους συλλάβουν εδώ, λόγω του ότι αυτή την ώρα μπορεί και να περνούσαν άλλα αυτοκίνητα από εκεί.. Η πληροφορία δόθηκε μέσω τηλεφώνου στην αστυνομία σε όλα τα αστυνομικά τμήματα και ο αστυνομικός επιθεωρητής αμέσως ενημέρωσε το Διοικητήριο Στρατοχωροφυλακής του Καρτάλ. Όπου και αν δείτε την κόκκινη Σεβρολέτ θα την συλλάβετε... Αλλά εάν αυτό είναι εφικτό... Μέχρις ότου ο αστυνομικός επιθεωρητής με τους φίλους του να επιστρέψουν στο χωράφι με το αυτοκίνητο Φόρντ που έκανε θόρυβο, είχε αρχίσει να φαίνεται η αυγή πίσω από το Καϊσιντάγ.

Ο καημένος ο Χουρσίντ Πασά, συνεχώς βογγούσε και έδειχνε το αριστερό χέρι του. Μέτα τις δυνατές γροθιές που είχε δεχτεί εκείνο το απόγευμα το τραυματισμένο χέρι του χειροτέρεψε περισσότερο.

5

Το μυστήριο ενός πονεμένου έρωτα, (σελ. 43-47)

Όταν ο Χουρσίντ Πασά ήταν στο αγρόκτημα, ένα νέο κορίτσι ηλικίας 20 με 21 ετών, καθόταν σε μια φαρδιά πολυθρόνα μπροστά στο παράθυρο ενός μισοσκότεινου δωματίου και έκλαιγε με λυγμούς. Αυτή ήταν η κόρη του Χουρσίντ Πασά, η Νεσρίν Χανούμ. Το χαριτωμένο πρόσωπό της ήταν χλωμό, τα μάτια της είχαν κοκκινίσει από το κλάμα και οι μεγάλες και πλούσιες βλεφαρίδες της είχαν κολλήσει μεταξύ τους από τα δάκρυα. Συνεχώς έκλαιγε και

μέσα στους λυγμούς της προσπαθούσε να καλλιεργήσει στον εαυτό της το συναίσθημα της αυτολύπησης. Που και που μεταξύ των λυγμών θρηνούσε:

- Αχ, δεν με αγαπάει, δεν με αγαπάει. Σε αυτό το διάστημα άνοιξε η πόρτα και μπήκε μέσα η γυναίκα του Χουρσίντ Πασά η κυρία Μιχριμπάν.

Η κυρία Μιχριμπάν σάστισε...

- Ω! Ω! Θεέ και Κύριε, τι βλέπουν τα μάτια μου! Φώναξε και έτρεξε προς την κοπέλα.

Το νέο κορίτσι όταν είδε την μητέρα της έπεσε αμέσως στη στοργική αγκαλιά της. Η στεναχώρια της ήταν τεράστια. Οι λυγμοί της έγιναν κόμπος στο λαιμό της και αυξήθηκαν όταν κατάλαβε πως η μητέρα της με την στοργή και την αγάπη που έτρεφε για αυτήν θα βίωνε όλη αυτή την στεναχώρια.

Μετά μουρμουρίζοντας είπε:

-Αχ μανούλα μου! Αχ! Είμαι τόσο στεναχωρημένη...

-Τι έγινε μωρό μου; Τι τρέχει; Ηρέμησε. Δεν είναι καλό να κλαίς. Μην κλαίς, κατάπιε το μίσος σου!.. Μην στεναχωριέσαι τόσο. Οι πληγές του Σαντάν δεν είναι τόσο επικίνδυνες που... Πρώτα ο Θεός δεν θα μείνει τίποτα από αυτό!

Αλλά ήταν δυνατόν να κάνεις να σωπάσει τη Νεσρίν; Ή μήπως ήταν στο χέρι της Νεσρίν να ησυχάσει;

Η μεγάλη θλίψη και οι συνεχείς λυγμοί της έγιναν κόμπος στο λαιμό της, οι λιγνοί ώμοι της άρχισαν να τρέμουν από το άγχος, ανατρίχιασε ολόκληρο το σώμα της. Αυτή τώρα, εκτός από την αυτοκτονία του Σαντάν, σκεφτόταν ένα άλλο φοβερό πράγμα... Λίγο μετά, θαρρείς και το δηλητήριο μέσα της κύλησε μαζί με τα δάκρυα της ανάμεσα από τα χλωμά της χείλη, άρθρωσε μερικές προτάσεις χωρίς ειρμό. Με αυτές τις προτάσεις ήθελε να εξηγήσει ότι: από τότε που ήρθε εδώ με τον σύζυγό της Σαντάν είδε σε αυτόν μια εντυπωσιακή αλλαγή. Ο σύζυγός της, που δεν την αποχωρίζονταν ούτε στιγμή από την ημέρα που παντρεύτηκαν, ο αγαπημένος Σαντάν της, τώρα με διάφορες δικαιολογίες προσπαθούσε να φεύγει από το σπίτι ακόμη και τα βράδια γύρναγε αργά την νύχτα, κουρασμένος. Τελικά, ορίστε, έφτασε ακόμη και έως την αυτοκτονία ... Η κυρία Μιχριμπάν δεν μπόρεσε να πει τίποτα. Επρόκειτο όντως για αυτοκτονία; Ρώτησε:

- Για να δούμε, πράγματι αυτοκτόνησε;

Η νεαρή γυναίκα μετά από ένα σύντομο δισταγμό είπε με μεγάλη σοβαρότητα, όπως αυτοί που είναι αποφασισμένοι να ομολογήσουν τα πάντα:

-Ωραία, λοιπόν, μητέρα θα τα πω όλα. Τα πάντα, τα πάντα. Και εσείς όντως να μάθετε ακριβώς την αλήθεια! Να ξέρετε! Ο Σαντάν περνούσε συνήθως τις νύχτες του μακριά από το αγρόκτημα και επέστρεφε στο σπίτι όταν χάραζε η αυγή.

Η κυρία Μιχριμπάν αποσβολώθηκε. Ανοίγοντας τα μάτια της, μουρμούρισε:

-Άντε καλή μου, υπερβάλεις! Η θλίψη σε έχει αναστατώσει!

-Όχι! Όχι!.. Δεν είναι έτσι.

-Αν έτσι είναι όμως;

-Μανούλα είμαι απολύτως σίγουρη για αυτό... Καταλάβετε; Σίγουρη!

-Αν είναι έτσι, άντε εξήγησε, εξήγησε ξεκάθαρα ώστε να καταλάβουμε και εμείς!

Η νεαρή κοπέλα στράβωσε τα χείλη της και άνοιξε τα χέρια της σαν να έλεγε "Έε τι θα ωφελήσει". Αλλά βλέποντας τη μητέρα της να την κοιτάζει με μεγάλο ενδιαφέρον άρχισε να περιγράφει τα πάντα όπως ήταν:

-Ήταν βράδυ. Πέρασαν πέντε μέρες από τότε. Ήταν περασμένα μεσάνυχτα και όλοι κοιμόντουσαν στο αγρόκτημα. Αλλά είχα έναν ανεξήγητο πονοκέφαλο και μετά μου πέρασε ο ύπνος. Γύρισα δεξιά, τίποτα. Γύρισα αριστερά, τίποτα. Ορίστε, ακριβώς εκείνο το διάστημα άκουσα ένα θόρυβο. Ο Σαντάν νόμιζε ότι είχα κοιμηθεί και σηκώθηκε από το κρεβάτι. Δεν φανερώθηκα καθόλου. Άραγε που θα πήγαινε; Κρυφοκοίταξα μέσα από το πάπλωμα. Αργά αργά άνοιξε την πόρτα του δωματίου και πέρασε στο δωμάτιο που ήταν τα ρούχα του. Μετά άκουσα ξανά το τρίξιμο μιας πόρτας. Απομακρύνθηκε, έφυγε.

Ενώ άκουγε αυτό η κυρία Μιχριμπάν μουρμούριζε:

-Ωωω... Ωωωω...

Η Νεσρίν συνέχισε:

-Λίγο αργότερα άκουσα να ανοίγει την πόρτα του κήπου. Αμέσως έσβησα τη λάμπα και πετάχτηκα από την θέση μου σαν βέλος. Έτρεξα στο παράθυρο. Μισάνοιξα την κουρτίνα και κοίταξα έξω. Τι ωραίο φεγγάρι που υπήρχε στον κήπο! Ο Σαντάν προχωρούσε προς τη μικρή πόρτα του κήπου, την μισάνοιξε προσεκτικά έτσι ώστε να μην κάνει θόρυβο και βγήκε έξω σαν κλέφτης. Έφυγε. Ήθελα να φωνάξω, αλλά δεν φώναξα. Οι λέξεις, οι προτάσεις, χάθηκαν όλες γρήγορα σαν ένα τρένο. Δεν μπορούσα να βρω τις κατάλληλες λέξεις. Δεν μπορούσα να φωνάξω φοβισμένη σπάραζα και θρηνούσα. Επιτέλους η πόρτα

έκλεισε και εγώ πλέον υποφέροντας, μέσα στην οδύνη, έπεσα στο έδαφος, μισολυπόθυμη.

-Καημένο μωρό μου! Καημένο μου!!.

- Εάν ήξερες μαμά πόσο υπέφερα! Όταν συνήλθα είχαν περάσει πάνω από δυο ώρες. Για να μη με δει ο Σαντάν σε αυτή την κατάσταση σηκώθηκα αμέσως και πήγα στο κρεβάτι. Λίγο μετά άκουσα το τρίξιμο της σκάλας. Ο Σαντάν ανέβηκε πάνω σιγά σιγά χωρίς να κάνει θόρυβο πατώντας στις μύτες των ποδιών του. Αμέσως έκλεισα τα μάτια μου.

-Λοιπόν, μετά;

-Μετά έτσι έχουν τα πράγματα. Από τότε κάθε βράδυ βγαίνει έξω.

Η κυρία Μιχριμπάν σώπασε για λίγα λεπτά. Όσα είχε ακούσει δεν ήταν καθόλου πειστικά. Σε όλη της την ζωή ποτέ δεν είχε περάσει από την σκέψη της κάτι τέτοιο. Ενώ τώρα, ορίστε, η καημένη η Νεσρίν τιμωρούνταν για την παλιά της απεισκευία και την ελαφρομυαλιά της. Η κυρία Μιχριμπάν είπε:

-Γιατί δεν μου το είπες πιο νωρίς;

Μετά, πιάνοντας τις παλάμες του νεαρού κοριτσιού που έκαιγαν από τον πυρετό πρόσθεσε:

-Γιατί δεν το είπες σε εμένα, γιατί; Εγώ θα το εξηγούσα στον πατέρα σου και ο πατέρας σου θα ρωτούσε τον Σαντάν.

Στα μάτια της Νεσρίν φάνηκε μια λάμψη υπερηφάνειας:

- Αχ, ορίστε! Αυτό αποκλείεται! Απάντησε. Προτιμώ να πεθάνω παρά να ζητήσω οίκτο από τον άντρα μου.

-Όλο αυτό είναι παιδιάστικα καμώματα. Κατά την άποψή μου νομίζω θα ήταν ακόμα πιο σωστό να συνεννοηθούμε και να μην έχουμε αυτή την παρεξήγηση...

-Ναι, εγώ αγάπησα τον Σαντάν και ακόμα τον αγαπάω με την ίδια δύναμη και το ίδιο πάθος. Αλλά εάν παραιτηθεί από μένα, δεν μπορώ να τον παρακαλέσω να εξακολουθήσει να με αγαπάει. Η γυναικεία περηφάνια επιβάλλεται σε όλα, ακόμα και στην αγάπη. Εμένα μονάχα ο θάνατος μπορεί να με σώσει από αυτή την αγάπη.

-Μωρό μου, μην στεναχωριέσαι. Μην σκέφτεσαι καθόλου τέτοια πράγματα!

Ενώ η κυρία Μιχριμπάν έλεγε αυτά έσφιξε στην αγκαλιά της την αγαπημένη της Νεσρίν, φοβισμένη ότι θα πάρουν το παιδί της και θα το έχανε, σαν ένας αετός που τον περιμένει ο θάνατος. Η μητέρα μαζί με την κόρη της παρηγορούσαν η

μια την άλλη καθώς για ακόμη μια φορά είχαν να αντιμετωπίσουν προβλήματα. Έκλαψαν και επιτέλους ηρέμησαν.

Η κυρία Μιχριμπάν θέλησε να καταλάβει τι σκεφτόταν η κόρη της.

Αλλά η Νεσρίν έμεινε πεισματικά σιωπηλή. Φοβόταν να μην στεναχωρηθεί η μητέρα της. Πλέον είχε αποφασίσει να σπάσει τη σιωπή της, ξεκίνησε να μιλάει για τον πόνο της. Στράβωσε τα χείλη της με ένα γλυκό χαμόγελο. Τα μάτια της έλαμψαν με ένα νέο φώς. Τότε η κυρία Μιχριμπάν ξεκίνησε με γλυκές λέξεις:

-Λοιπόν, παιδί μου, δεν ξέρεις σίγουρα. Μήπως οι υποψίες σου είναι επιφανειακές;

-Μα τω Θεώ, δεν γνωρίζω. Ίσως αγαπάει κάποια άλλη γυναίκα, ίσως του αρέσει μια άλλη γυναίκα περισσότερο από μένα. Εάν κάνει κάτι πρέπει να με ενημερώσει ώστε και εγώ να πράξω αναλόγως. Τότε ακριβώς θα επιστρέψω πλέον σε εσάς.

-Ω, μα ασφαλώς! Μακάρι ο Θεός να δώσει ηρεμία και τάξη!.

Ενώ συνέχιζε με αυτό τον τρόπο τη συζήτηση, η Νεσρίν σε μια στιγμή έσκυψε στο αυτί της μητέρας της και είπε ότι:

-Σε παρακαλώ μαμάκα μου, μην τυχόν και πεις κάτι σε κανέναν από αυτά που σου είπα! Ακόμα και στον μπαμπά μου. Ειδικά στον Σαντάν! Μην μάθει τίποτα. Η κύρια Μιχριμπάν τελικά για το χατίρι της κόρης της υποσχέθηκε ότι δεν θα αποκαλύψει τίποτα σε κανέναν.

6

Ο αστυνομικός επιθεωρητής στο αγρόκτημα (σελ. 47-55)

Μόλις έφτασε στο αγρόκτημα, το πρώτο που έκανε ο αστυνομικός επιθεωρητής ήταν να μεταφέρει κατευθείαν στο δωμάτιό του τον Πασά. Ο κύριος Χαϊντάρ Τζεμίλ τρίβοντας τα χέρια του ετοιμάστηκε να πάει κοντά στην κυρία Μιχριμπάν. Άραγε πως θα περιέγραφε το περιστατικό σε αυτήν; Τώρα μήπως η κυρία Μιχριμπάν που ήταν ήδη πολύ εκνευρισμένη μετά το βραδινό επεισόδιο, μόλις άκουγε αυτά που έπαθε ο σύζυγος της λιποθυμούσε ξανά έξω;

Ο Χαϊντάρ Τζεμίλ μπήκε μέσα αφού κοντοστάθηκε για λίγο μπροστά στην πόρτα. Ευτυχώς ο γιατρός κύριος Αζμί, δεν είχε φύγει από εδώ. Καθόταν

συνεχώς στο προσκέφαλο του κύριου Σαντάν. Ήταν εκεί και η Νεσρίν και η κυρία Μιχριμπάν. Ο κύριος Χαϊντάρ Τζεμίλ ξεκινώντας από την αρχή περιέγραψε το συμβάν με ένα κατάλληλο τρόπο από την αρχή ως το τέλος.

Ο δόκτωρ Αζμί, μαζί με την κυρία Μιχριμπάν έτρεξαν αμέσως στο δωμάτιο όπου ήταν ξαπλωμένος ο Πασάς. Ο αστυνομικός επιθεωρητής από την άλλη πλευρά τώρα ήταν απασχολημένος με την έρευνα σε όλο το σπίτι. Βρήκε αμέσως τον δικηγόρο κύριο Χαλντούν Ρατζίμπ, διότι ο δικηγόρος είχε αρκετές εμπειρίες στην εγκληματολογία. Παλιά, όταν ήταν ανακριτής είχε δείξει αρκετή δραστηριότητα...

Βρήκε τον κύριο Χαλντούν Ρατζίμπ να συζητάει στο ευρύχωρο σαλόνι του αγροκτήματος με τον διοικητή της χωροφυλακής του Μπουλγκουρλού .

Συγκριτικά με όσα περιέγραψαν, οι έρευνες και οι εξετάσεις που έγιναν στο σπίτι δεν είχαν δώσει κανένα αποτέλεσμα. Μονάχα δυο καταλασπωμένα πελώρια παπούτσια βρέθηκαν κάτω στο δρόμο, ανάμεσα στα βοσκοτόπια και στις καλαμιές που ήταν στην γωνία του δρόμου. Χωρίς καμία αμφιβολία αυτά τα παπούτσια ανήκαν στο άγνωστο πρόσωπο που άφησε τα ίχνη του γιγάντιου ποδιού στο δρόμο. Αλλά τι είχε απογίνει αυτός ο άνθρωπος; Πού ήταν; Κανένας δεν μπορούσε να δώσει απάντηση σε αυτό.

Η ώρα πέρασε, ήρθε το πρωί. Άρχισε να δύει ο ήλιος σιγά σιγά πάνω από τις πλάτες τους. Ο αστυνομικός επιθεωρητής, ξεκίνησε πάλι να εξετάζει και να προσπαθεί να βρει μια απόδειξη, ένα ίχνος που ίσως δεν είχε προσέξει κάτω από το αμυδρό φως του ηλεκτρικού φαναριού. Αλλά αδίκως... Γύρω δεν υπήρχε καμία απόδειξη, κανένα ίχνος... Όταν γύρισε στο σπίτι συνάντησε τυχαία στο διάδρομο τον γιατρό και τον ρώτησε:

-Πώς είναι, γιατρέ, οι τραυματίες;

Ο γιατρός σήκωσε τα φρύδια του, άνοιξε τα χέρια του και στράβωσε τα χείλη του. Με αυτό το ύφος υποδείκνυε ότι ο κίνδυνος ήταν υπαρκτός. Και μετά είπε:

-Ο εξοχότατος Πασάς είναι λίγο άσχημα... Μόλις ήρθε ήταν εξαντλημένος, λιποθύμησε και δεν συνήλθε ακόμα. Ούτε καν να ρωτήσει για την υγεία του γαμπρού του δεν βρήκε το κουράγιο. Ο κίνδυνος είναι μεγάλος...

-Αλήθεια;

-Δεν ξέρω αλλά.. Έτσι δείχνει η κατάσταση. Ένα μικρό ταρακούνημα είναι αρκετό να προκαλέσει ένα άσχημο αποτέλεσμα. Πραγματικά είχε στραμπουλίξει

το χέρι του, αλλά είχε ήδη καρδιακό νόσημα. Όταν αγχώθηκε στα καλά καθούμενα, ταραχθηκε.

-Και ο γαμπρός;

-Και αυτός είναι άσχημα! Οι πληγές του ήταν βαριές, ο κίνδυνος ενενήντα εννέα και τρία τέταρτα τις εκατό... Αλλά πολύ λυπάμαι για αυτό. Αν πεθάνει τι θα απογίνει η κατάσταση της δύστυχης συζύγου του; Ολόκληρη τη νύχτα έμεινε άπνη δίπλα του, περίμενε δίπλα στο προσκεφάλι του και έκλαιγε. Εάν δείτε το πρόσωπο της δύστυχης γυναίκας, τα μάτια της έχουν κοκκινίσει, έχουν πρηστεί από το κλάμα.. Είναι τόσο σίγουρο ότι εάν ο Σαντάν πεθάνει, η γυναίκα του δεν θα ζήσει. Ή θα τρελαθεί από την θλίψη ή θα αυτοκτονήσει...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής απάντησε:

-Ναι, και εγώ αυτό πιστεύω!

-Τώρα η κυρία Νεσρίν σας παρακαλεί. 'Ας έρθει μια φορά να τον δω', είπε...

-Στις διαταγές της. Τώρα αμέσως έρχομαι!...

Λίγο αργότερα ο αστυνομικός επιθεωρητής έμπαινε στο σαλόνι όπου καθόταν η κυρία Νεσρίν. Αυτό το μικρό σαλόνι ήταν το σαλόνι όπου η Νεσρίν παραπονέθηκε στη μητέρα της για τον σύζυγό της...

Όταν ο αστυνομικός επιθεωρητής άνοιξε την πόρτα βρήκε τη νεαρή γυναίκα να έχει ακουμπήσει το μέτωπο της στο παράθυρο και να είναι έτοιμη να πέσει..

Πόσο καταρρακώθηκε αυτή η όμορφη γυναίκα μέσα σε μια νύχτα αγωνίας και αϋπνίας. Ήταν αναμαλλιασμένη, τα μάτια της είχαν πρηστεί και έτρεμαν σαν μια μικρούτσικη χάντρα. Στα χέρια της κρατούσε ένα βιαστικά ανοιγμένο γράμμα. Μόλις άκουσε τον θόρυβο της πόρτας προχώρησε προς τον αστυνομικό επιθεωρητή. Πόσο δύσκολο ήταν να παρηγορήσει κανείς τη νεαρή γυναίκα που βρισκόταν σε αυτή την κατάσταση! Ο κύριος Ράιφ Τζενάμπ θέλησε να εκφραστεί με μια δύο προτάσεις. Αλλά δεν μπόρεσε να βγάλει λέξη από το στόμα του. Η γυναίκα κρατώντας το δείκτη του χεριού της στα χείλη της και κάνοντας του νόημα να σωπάσει, μουρμούρισε:

-Σωπάστε! Σωπάστε!... Ο Σαντάν κοιμάται στο διπλανό δωμάτιο. Σας παρακαλώ μην κάνετε θόρυβο! Ενώ έλεγε αυτά κρατούσε με το ένα χέρι της το χέρι του αστυνομικού επιθεωρητή και άρχισε να τον παρασύρει προς την άδεια και μακρινή γωνία του δωματίου της...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής ρώτησε:

-Τι τρέχει...

-Σωπάστε!.

-Λοιπόν, γιατί με φέρατε σε αυτή την πλευρά του δωματίου;

-Θα καταλάβετε τώρα!

Μέχρι να του μιλήσει για αυτό, είχε φέρει τον αστυνομικό επιθεωρητή μέχρι την γωνία του δωματίου. Άφησε το χέρι του και ανοίγοντας τα μάτια της κοίταξε κατάματα τον Ραϊφ Τζενάμπ. Ο αστυνομικός επιθεωρητής στη ζωή του είχε δει πολλά μάτια, είχε πολλά βλέμματα. Είχε μιλήσει με τους πιο αδίστακτους αλήτες του κόσμου, με τις πιο ωραίες γυναίκες και είχε μελετήσει με κάθε λεπτομέρεια τα πρόσωπα και τη στάση τους. Αλλά ποτέ δεν θα μπορούσε να ξεχάσει αυτή την γεμάτη αγωνία ματιά, αυτή τη δύναμη της ματιάς της γυναίκας, η οποία σφίγγοντας τις γροθιές των

χεριών της, τρίζοντας τα δόντια της και τελικά ανοίγοντας τα μάτια της που ήταν πρησμένα από το κλάμα είπε:

-Εσείς δεν ξέρετε τα πάντα!

- Πιθανόν...

-Ναι, δεν ξέρετε αλλά πρέπει να μάθετε!...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής ξαφνιάστηκε:

-Λοιπόν αν έτσι είναι, εξηγήστε μου, είπε...

-Ο Ντουρμούς Αγά ένα λεπτό πριν μπήκε από εσάς και έφερε ένα γράμμα..

-Τι γράμμα;

-Ένα γράμμα που ήρθε για τον Σαντάν! Πάνω υπάρχει η διεύθυνσή του... Μετά αυτή η διεύθυνση... Η νεαρή γυναίκα δεν μπορούσε να πει λέξη από το άγχος της.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής ρώτησε με περιέργεια:

-Λοιπόν αυτή η διεύθυνση;

-Αυτή η διεύθυνση είναι γραμμένη με τον γραφικό χαρακτήρα μιας γυναίκας.

Ναι, και μετά...

-Μετά;...

- Και κάτω έχουν σημειώσει ότι είναι ιδιωτική και μυστική επιστολή...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής ρώτησε:

-Το ανοίξατε αμέσως, έτσι δεν είναι;

-.....

Η νεαρή γυναίκα κούνησε το κεφάλι της καταφατικά. Μετά συμπλήρωσε:

-Ξέρετε γιατί ο Σαντάν αυτοκτόνησε!;..

-Αλλά...

-Δεν υπάρχει αλλά και όμως... Γνωρίζετε γιατί αυτοκτόνησε;;..

-Εδώ!

-Αν έτσι είναι, ορίστε διαβάστε!..

Ενώ έλεγε αυτά, τα μάτια της νεαρής κοπέλας άστραφταν σαν τα μάτια ενός αετού και τα χείλη της ανοιγόκλειναν από το άγχος.

Ο Ραΐφ Τζενάμπ, υπάκουσε στις διαταγές της γυναίκας και έβγαλε το γράμμα μέσα από το φάκελο. Πράγματι, αυτό το γράμμα ήταν γραμμένο με τον γραφικό χαρακτήρα μιας γυναίκας. Με άσχημο γραφικό χαρακτήρα, κακογραμμένο..

Ο αστυνομικός επιθεωρητής διάβασε στα γρήγορα το γράμμα. στο οποίο υπήρχαν τα εξής:

Αξιότιμε κύριέ μου,

Ήμουν αρκετά διστακτική σχετικά με το αν έπρεπε να γράψω ή όχι αυτό το γράμμα σε εσάς. Διότι πίστευα πως όταν μάθετε αυτές τις ιδέες μου, θα στεναχωρηθείτε πολύ. Πραγματικά, όπως υποχρεωθήκατε χτες να ομολογήσετε και εσείς, δεν είναι δυνατόν να συνεχιστεί έτσι για μεγάλο χρονικό διάστημα ακόμα αυτή η κατάσταση. Εσείς θελήσατε μια ξεκάθαρη απάντηση από μένα. Επιτέλους και εγώ, αφού σκέφτηκα πολύ και επιβλήθηκα στα συναισθήματά μου και τις σκέψεις μου, βρήκα το θάρρος να γράψω αυτό το γράμμα.

Από την πρώτη μέρα που σας είδα και από την πρώτη στιγμή που γνωριστήκαμε επηρεάστηκα συναισθηματικά με έναν περίεργο τρόπο. Αλλά πρόσφατα κατάλαβα ότι αυτή η αδυναμία, δεν είναι τίποτα περισσότερο από συμπάθεια, διότι δεν βλέπω να υπάρχει η ένταση, η δύναμη που βρίσκεται στην αγάπη. Ως εκ τούτου, αυτό που αισθανόμουν δεν ήταν αγάπη, ίσως να ήταν κάτι άλλο πέρα από αυτό. Ορίστε, τώρα ελέγχοντας στο βάθος τον εαυτό μου βλέπω την αλήθεια τελείως ξεκάθαρα...

Όχι κύριε Σαντάν, όχι, δεν μπορεί να το ονομάσει κανείς αυτό αγάπη, διότι αυτή η μεγάλη δύναμη της αγάπης δεν φαίνεται να μου αρέσει. Ξέρω, όταν θα διαβάσετε το γράμμα μου, θα στεναχωρηθείτε. Αλλά τι να κάνω, αυτή είναι η αλήθεια και δεν μπορώ να κάνω τίποτα άλλο παρά να υπακούσω στις διαταγές της καρδιάς μου και των συναισθημάτων μου. Ο έρωτας δεν είναι ανταποδοτικός. Δεν αναζητεί κανείς κοινές ιδέες. Αν ήταν έτσι, δεν θα μπορούσε να αισθανθεί κανείς το πάθος της αγάπης!

Πράγματι, πόσο στεναχωρηθήκατε εκείνη την ημέρα καθώς απομακρυνόσασταν από κοντά μου. Ίσως να προαισθανθήκατε ότι θα λαμβάνατε μια τέτοια απάντηση, ως εκ τούτου, η δική μου απάντηση δεν είναι τόσο ξαφνική και για αυτό νομίζω πως δεν θα σας επηρεάσει πολύ... Έχετε μια όμορφη γυναίκα που σας αγαπάει. Τώρα προσπαθήστε να ξεχάσετε στη στοργή της τους πόνους αυτού του χωρισμού και θα είστε ευτυχισμένος... Είμαι έτοιμη να εγκαταλείψω ακόμα και την Κωνσταντινούπολη. Αύριο, με το τρένο εξπρές θα πάω στον αδερφό μου στην Άγκυρα. Πλέον είναι αδύνατον να συναντηθούμε τυχαία.

Ενώ τελειώνω το γράμμα μου, σας παρακαλώ ξανά και ξανά να με συγχωρέσετε, να με ξεχάσετε, σας παρακαλώ, ξανά και ξανά. Σας εύχομαι αιώνια ευτυχία στην ζωή σας από δω και πέρα. Θα είμαι ευτυχισμένη αν κάποιες φορές θυμάστε ότι έχετε μια καλή φίλη για πάντα.

Με τον βαθύτατο σεβασμό μου, κύριε...

Φουρουζάν''

Η Νεσρίν κάρφωσε το βλέμμα της στα μάτια του αστυνομικού επιθεωρητή και ρώτησε:

-Σε αυτό τι έχετε να πείτε κύριε; Τώρα καταλάβατε ή όχι τα αίτια αυτοκτονίας της χθεσινής νύχτας; Καταλάβατε γιατί αυτοκτόνησε ο κύριος Σαντάν; Ο Σαντάν είχε ένα προαίσθημα ότι η κύρια Φουρουζάν θα δώσει μια τέτοια απάντηση και για αυτό αυτοκτόνησε!..

Καθώς περιέγραφε όλα αυτά η Νεσρίν δεν έκλαιγε πλέον. Τώρα πια ήταν αιχμάλωτη μόνο ενός έντονου μίσους, θαρρείς και τα συσσωρευμένα στα μάτια της δάκρυα είχαν στεγνώσει και είχαν παγώσει.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής κράτησε το χέρι της νεαρής γυναίκας και είπε:

-Εσείς τώρα, βλέπετε το θέμα μονάχα από τη μια πλευρά. Για αυτό το λόγο έχετε δίκιο να υποφέρετε. Αλλά σας βεβαιώνω ότι ο κύριος Σαντάν δεν αυτοκτόνησε. Υπήρξε θύμα ίσως μιας επίθεσης, μιας δολοφονίας.

-Εάν αγαπάτε τον Θεό σας, τι λέτε;

-Τι λέω; Την πραγματικότητα.. Πραγματικά, σας ορκίζομαι ότι ο κύριος Σαντάν όχι μόνο δεν αυτοκτόνησε, ούτε δεν είχε σκεφτεί κάτι τέτοιο. Αυτό το γράμμα το έγραψε ο ληστής για να καλύψει το έγκλημα ότι τάχα ο κύριος Σαντάν αυτοκτόνησε. Αυτοί οι άνθρωποι σύμφωνα με αυτά που κατάλαβα είναι τόσο πεπειραμένοι που δεν διστάζουν ακόμη και να παίξουν με την αγάπη, με την

καρδιά, για να δώσουν την αίσθηση ότι εδώ δεν υπάρχει έγκλημα. Τάχα θα προκαλέσουν την αγάπη και τη ζήλεια σας...

Πριν ο αστυνομικός επιθεωρητής ολοκληρώσει τις προτάσεις του, η Νεσρίν τον διέκοψε απότομα:

-Εσείς δεν ξέρετε ακόμα τίποτα κύριε Ραϊφ...

Η νεαρή γυναίκα εξήγησε πως ο σύζυγός της εξαφανιζόταν μέρα-νύχτα.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής έπιασε με το χέρι το μέτωπο του και συνεχώς σκεφτόταν....

-:;;;;;;;;;;;;;.....

Μετά είπε:

Πραγματικά, αυτή η υπόθεση είναι πιο μυστηριώδης από ότι φαίνεται...

Για αυτό τον λόγο, χωρίς να επεξεργαστώ το επεισόδιο με έναν ουσιαστικό τρόπο, αμέσως κατάλαβα πως κάτι δεν πάει καλά. Είμαι πολύ στεναχωρημένος που δεν μπόρεσα να σας δια φωτίσω, αλλά σας το εγγυώμαι. Θα ερευνήσω και θα μάθω γιατί τις τελευταίες ημέρες εξαφανίστηκε ο κύριος Σαντάν και θα σας ενημερώσω!

-Ότι και αν είναι, καλό ή άσχημο.

-Ναι, ότι και αν είναι, καλό ή άσχημο, θα σας ενημερώσω αμέσως. Υπήρξε ένα συμβάν, με αποτέλεσμα ο κύριος Σαντάν να εγκαταλείψει το σπίτι του και να περιφέρεται έξω. Αλλά σας δίνω τον λόγο μου, στο όνομα της επαγγελματικής εντιμότητας και αξιοπρέπειάς μου ότι αμέσως θα πληροφορηθείτε τον λόγο που συνέβαινε αυτό. Ασφαλώς θα υπάρχει λόγος για αυτές τις ξαφνικές εξαφανίσεις του κυρίου Σαντάν.

-Φυσικά . Αλλά γιατί να στείλουν αυτό το γράμμα;..

-Για να σας δημιουργηθεί μια λανθασμένη αντίληψη..

-Για ποιο λόγο;..

-Δεν ξέρω τον λόγο. Αυτό θα το αισθάνθηκαν οι εχθροί σας και αναγκάστηκαν να σας αφήσουν να ζήσετε αυτές τις συνθήκες. Στην πραγματικότητα αυτή η επιστολή είναι μια ένδειξη για όσα έχω πει...

-Τιιιι; Μιλάτε για δικούς μου εχθρούς; Τι εννοείτε εχθροί μου; Έχω εγώ εχθρούς;

- Θα υπάρχουν, χωρίς αμφιβολία. Πραγματικά χθες το βράδυ όλα τα γεγονότα που συνέβησαν με τόση δεξιοτεχνία σε αυτό το αγρόκτημα, ήταν όλα αποτέλεσμα ενός ευφυούς σχεδίου.

- Ποιος μπορεί να είναι ο σκοπός αυτού του σχεδίου;

-Ορίστε, εσείς σωθήκατε από τα χέρια αυτών των αθλίων διαφορετικά νομίζω οι σκοποί τους θα ήταν πολύ επικίνδunami... Ίσως να σας είχαν απαγάγει.

-Εμένα να απαγάγουν;

Ενώ έλεγε αυτά, η Νεσρίν κατατρόμαξε και το πρόσωπό της χλόμιασε. Κρατώντας το χέρι του αστυνομικού επιθεωρητή επανέλαβε και ρώτησε:

-Εμένα θα είχαν απαγάγει;

-Το θεωρείται πιθανό;

-Ασφαλώς, δίνω πιθανότητες!... Διότι στον κόσμο δεν υπάρχει τίποτα άλλο που να προκαλεί τόσο πάθος όσο οι ανεκπλήρωτες επιθυμίες. Ειδικά εάν αυτό το πάθος προκύπτει ως εκδίκηση, μπορείτε να καταλάβετε τη δύναμή του, την έντασή του .. Ορίστε, σας περιέγραψα με όλη την σαφήνεια την πραγματική όψη του θέματος. Τέλος πάντων. Τώρα εάν μου το επιτρέπετε θα κρατήσω αυτό το γράμμα! Να δούμε ποια είναι αυτή η μυστηριώδης κύρια Φουρουζάν, ας της κάνουμε την τιμή να την γνωρίσουμε.

-Εεε, και αν πραγματικά ο Σαντάν αγαπάει αυτή την παλιογυναίκα;

-Δεν μπορέσαμε να ελέγξουμε την κατάσταση, τελείωσε, ως εδώ ήταν μετά ο αστυνομικός επιθεωρητής συμπλήρωσε γελώντας:

-Εγώ πλέον αμφιβάλω ακόμα και για την πίστη σας στην θρησκεία, διότι στη ζωή τίποτα δεν θέλατε να πιστέψετε!

-Όχι κύριε δεν είναι αυτό.

-Άρα, τι είναι;...

-Ναι, ναι, έχετε δίκιο. Το φταίξιμο είναι δικό μου. Πλέον θα σας πιστεύω. Η Νεσρίν συνήλθε, τα μάτια της έλαμψαν με μια περίεργη χαρά, ο θυμός που ένοιωθε εξαφανίστηκε τώρα μπροστά στην αγωνία της.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής είπε:

-Επιτέλους, ήρθατε στα λεγόμενά μου. Θα με πιστεύετε από δω και στο εξής; Κρυφογέλασε και μετά συμπληρώνοντας είπε:

-Από δω και στο εξής είναι στο χέρι σας. Εγώ γνωρίζω τη δουλειά μου! Εσείς ασχοληθείτε μονάχα με την υγεία του τραυματία! Ο Ραΐφ Τζενάμπ μιλούσε στη Νεσρίν και παράλληλα επεξεργαζόταν τον φάκελο του γράμματος που είχε στα χέρια του. Πάνω στο γραμματόσημο υπήρχε η σφραγίδα του ταχυδρομείου του Γαλατά. Αλλά κοιτάζτε τι αναποδιά, ήταν δυσανάγνωστη. Ο αστυνομικός επιθεωρητής είπε:

-Οι ληστές ή πέρασαν απέναντι με σκάφος ή τηλεφώνησαν στους φίλους τους που ήταν εκεί και έριξαν στο ταχυδρομείο αυτό το γράμμα.

Ο Ραΐφ Τζενάμπ και η Νεσρίν είχαν μιλήσει αρκετά. Ο αστυνομικός επιθεωρητής μετά από μία δυο παρηγορητικές προτάσεις, άφησε τη νεαρή γυναίκα και κατέβηκε στον κάτω όροφο. Εδώ ήταν οι κύριοι Χαϊντάρ Τζεμίλ και ο γιατρός Αζμί.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής γυρίζοντας πλευρά προς τον Χαϊντάρ Τζεμίλ, ρώτησε:

-Αγαπητέ φίλε πού έγινε η συζήτηση ανάμεσα σε σας και τον Χουρσίντ Πασά; Μου εξηγείτε αναλυτικά αυτό το σημείο;

-Ευχαρίστως κύριε, στις διαταγές σας...

Ο Χαϊντάρ Τζεμίλ άρχισε να περιγράφει και να δείχνει τις τοποθεσίες που βρέθηκαν με τον Χουρσίντ Πασά.

Υπήρχε ένα τραπέζι με ένα κάλυμμα που σερνόταν ως το πάτωμα στο διπλανό δωμάτιο βιβλιοθήκη... Ο αστυνομικός επιθεωρητής αμέσως εξέτασε κάτω από αυτό. Διακρίνονταν ίχνη ποδιών πάνω στη σκόνη. Υπήρχαν επίσης γρατζουνιές και γδαρσίματα εκεί γύρω.

- Όταν ακούσατε τον θόρυβο και μπήκατε σε αυτό το δωμάτιο ο ληστής σίγουρα κρύφτηκε κάτω από αυτό το τραπέζι. Αφού είπε αυτά, ο αστυνομικός επιθεωρητής προχώρησε στη μεγάλη βιβλιοθήκη που ήταν με βελούδινες κουρτίνες και τζάμια που προσέλκυσαν την προσοχή του αμέσως... Γύρισε το κλειδί.. Άνοιξε την ντουλάπα.. Πολλά βιβλία... Στοιβαγμένα το ένα πάνω στο άλλο.. Ο αστυνομικός επιθεωρητής άρχισε να τα σηκώνει ένα-ένα και φώναξε:

- -Ορίστε, ό,τι είπα ήταν σωστό.

- Όλοι στριμώχτηκαν και άρχισαν να ρωτούν με περιέργεια:

- Τι τρέχει, τι τρέχει;

Ο αστυνομικός επιθεωρητής δεν έδωσε καμία απάντηση και αρκέστηκε μονάχα με το να ανοίξει την ντουλάπα μέχρι πάνω.

-Αααα!!... Μια μικρή τηλεφωνική συσκευή ...

Προφανώς ανάμεσα στα βιβλία ήταν κρυμμένη μια τηλεφωνική συσκευή! Ο αστυνομικός επιθεωρητής εξέτασε το ειδικό καλώδιο με το οποίο ήταν συνδεδεμένη η συσκευή. Είχαν ανοίξει μια μικρή τρύπα στον τοίχο και είχαν περάσει το καλώδιο από τη βιβλιοθήκη στον τοίχο του δωματίου όπου καθόταν ο κύριος Χαϊντάρ

Τζεμίλ με τον Χουρσίντ Πασά, και την είχαν συνδέσει με ένα μικρούτσικο μικρόφωνο μέσα από το γραφείο.

Ορίστε, χάρη σε αυτή την συσκευή ο κατάσκοπος των ληστών μπορούσε να ακούσει, ό,τι έλεγαν στο γραφείο του Χουρσίντ Πασά.

Τώρα πλέον φωτιζόταν ακόμη μια πλευρά της υπόθεσης. Ο αστυνομικός επιθεωρητής κοίταξε τον κύριο Χουσεΐν Τζεμίλ και χαμογέλασε :

-Βλέπετε αγαπημένε φίλε, είχατε δίκιο. Δεν έκαναν οι ποντικοί και οι γάτες τους θορύβους που ακούσαμε εκείνη την ημέρα!...

-Αλλά ποιος είναι αυτός ο άνθρωπος; Όσον με αφορά, εγώ πιστεύω πως όλη αυτή η εγκατάσταση δεν έγινε από ένα τυχαίο άτομο. Ο Θεός ξέρει πως αυτός ο άνθρωπος μπήκε εδώ με μεγάλη άνεση και έστησε αυτή την εγκατάσταση σε έναν κατάλληλο χρόνο...

Ο άνθρωπος αυτός ίσως και να ήταν από αυτούς που γνώριζαν τον εξοχότατο Πασά. Ποιος ξέρει ποιος είναι;

- Εντάξει έχετε δίκιο.. Συμφωνώ με εσάς. Δεν θέλω να σας αποκαλύψω αμέσως ποιος είναι αυτός ο άνθρωπος πριν να ανακαλύψω ένα ουσιαστικό σημάδι, χωρίς να βρω μια απόδειξη.

Λίγο αργότερα ο αστυνομικός επιθεωρητής και ο κύριος Χαϊντάρ Τζεμίλ αφού πήραν την σχετική πληροφορία από τον γιατρό για την υγεία των ασθενών εγκατέλειψαν το αγρόκτημα του Χουρσίντ Πασά.

Το τραγικό ατύχημα, μεταξύ των πλοίων Σεβίντς και Μαρμαρά (σελ. 55-63)

Εν τω μεταξύ ήταν Δευτέρα, οχτώ και μισή το πρωί... Στο λιμάνι του Γαλατά υπάρχει αρκετός κόσμος...

Το καράβι Σεβίντς που ήταν η θαλαμηγός της πρώην βασίλισσας της Ισπανίας, βρίσκεται στην αποβάθρα έτοιμο να ξεκινήσει.

Δεν ήταν μια ιδιαίτερη μέρα. Το Σεβίντς μια τέτοια μέρα, στις εννιά το πρωί ξεκινάει από την αποβάθρα Γαλατά, πηγαίνει στα Μουδανιά και από εκεί παίρνει τους ταξιδιώτες και επιστρέφει πάλι στην Κωνσταντινούπολη...

Το καράβι όπου να ναι θα αποπλεύσει...

Η δεύτερη σειρήνα ακούστηκε με παύσεις στο ήρεμο αεράκι.

Οι ταξιδιώτες ξεκίνησαν να μπαίνουν μέσα ένας ένας, δυο-δυο.

Στο λιμάνι υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που φιλιούνται μεταξύ τους, που αγκαλιάζονται και σφίγγουν τα χέρια τους με λαχτάρα...

Αυτοί ίσως να μην επιστρέψουν στην Κωνσταντινούπολη ακόμη και για έξι μήνες για αυτό θέλουν να δείξουν τα συναισθήματά τους με αγκαλιές ενός-δύο λεπτών..

Αυτοί που θα πάνε στη Προύσα για μια δυο μέρες ή που θα επιστρέψουν την ίδια ημέρα, από πολύ νωρίς εγκαταστάθηκαν στις καμπίνες διαβάζοντας τις εφημερίδες εκείνης της ημέρας.

Η καμπάνα χτυπούσε αντηχώντας στο κατάστρωμα του πλοίου.

Αυτοί που μέινουν στην Κωνσταντινούπολη φεύγουν ένας ένας...

Η σειρήνα του Σεβίντς ακούστηκε ακόμη μια φορά ...

Μάζεψαν το σχοινί του πλοίου από την αποβάθρα και...

Το πλοίο σιγά σιγά απομακρύνεται από την ακτή... Στέλνουν τους τελευταίους αποχαιρετισμούς τους από το πλοίο, τα τελευταία φιλιά τους.

Κουνάνε τα μαντήλια τους...

Αντίο!.....

.....

Το Σεβίντζ, από πολύ νωρίς, άφησε πίσω του την Κωνσταντινούπολη. Πέρασε στο φάρο του Αγίρκαπί, το Μόδι...

Τώρα, η Κωνσταντινούπολη που τρυπάει τον ουρανό με τους μυτερούς μινιάρδες της, διακρίνεται μέσα σε ένα μωβ χρώμα που έρχεται από την πλευρά της Τσάμλιτζα, με ένα δροσερό πρωινό αεράκι, και είναι σαν ένα όνειρο....

Στο πλοίο όλοι προσπαθούν να ηρεμήσουν λίγα λεπτά κατά την διάρκεια του ταξιδιού.

Ορίστε, εκεί ένας άνθρωπος ξαπλωμένος σε μια ξαπλώστρα, φόρεσε τα γυαλιά του και ήταν απασχολημένος διαβάζοντας το βιβλίο του. Πιο πέρα δύο Αγγλίδες κρατώντας μακριές βελόνες έπλεκαν μάλλινες μπλούζες....

Πιο πέρα κάποιοι έπαιζαν τάβλι.... Κοιτάζτε αυτόν τον γέροντα με τα γένια και την βράκα που κάθεται οκλαδόν πάνω σε ένα χαλάκι προσευχής. Θυμήθηκε να φέρει ακόμη και τον ναργιλέ του!

Στο κατάστρωμα βρίσκονται αρκετοί μετανάστες... Υπάρχουν αρκετές μετανάστριες με μεταξωτές μαντήλες στα κεφάλια τους και με βαμμένα τα χέρια τους με χένα.

Μια γυναίκα ανάμεσά τους θηλάζει βιαστικά το παιδί της στην αγκαλιά της..

Κάποιες από αυτές ήταν όρθιες με μια ρόκα στα χέρια...

Μπαίνουμε στην κάτω καμπίνα του πλοίου...

Εδώ είναι πολύ ερημικά.. Δεν υπάρχει σχεδόν κανείς...

Στην γωνία κάθεται ένας άνθρωπος που συνεχώς διαβάζει εφημερίδα... Φοράει τα κίτρινα γυαλιά του και γέρνει το κασκέτο του μπροστά στο πρόσωπο. Πλησιάζει πολύ κοντά στο πρόσωπό του την εφημερίδα!..

Άραγε να έχει μυωπία;..

Κάποιοι που βρίσκονταν στην κάτω καμπίνα έβγαιναν σιγά σιγά έξω..

Ο άνθρωπος με τα γυαλιά, σήκωσε το κεφάλι του.. Κατέβασε την εφημερίδα και κοίταξε τον άνθρωπο που βγήκε έξω. Τον παρατήρησε από πάνω έως κάτω..

Ο άνθρωπος με τα γυαλιά, τα έβγαλε.

Δεν ήταν κάποιος άλλος πέρα από τον εκπληκτικό αστυνομικό επιθεωρητή Ραϊφ Τζενάμπ ψιθύρισε...

-Άχ κερατά άχ!.. Μετά συμπληρώνοντας είπε:

-Βρε αυτοί οι τύποι είναι πολύ καλά οργανωμένοι, ούτε εδώ δεν αφήνουν ήσυχο τον άνθρωπο...

Πραγματικά ο άνθρωπος που βγήκε έξω μόλις τώρα, πριν ακόμα αποπλεύσει το πλοίο από την αποβάθρα του Γαλατά, παρακολουθούσε τον κύριο Ραΐφ Τζενάμπ και για μεγάλο χρονικό διάστημα είχε μελετήσει τις κινήσεις του..

Από τις σκάλες ακούστηκε ένας σαματάς..

Ο Ραΐφ Τζενάμπ έβαλε ξανά τα γυαλιά του και δήθεν στρώθηκε να διαβάσει την εφημερίδα του.. Ο άνθρωπος που κατέβηκε ήταν ο τύπος που μόλις τώρα είχε βγει έξω... Για πρώτη φορά κοίταξε στα μάτια τον αστυνομικό επιθεωρητή Ραΐφ Τζενάμπ και μετά, περνώντας ξανά απέναντί του, κάθισε σταυροπόδι ...

Ήταν κάποιος που φορούσε κασκέτο, με μικρά και σχιστά μάτια και ντυμένος ωραία, ήταν ένας ψηλός άνθρωπος με μαύρο μουστάκι...

Από την συμπεριφορά του έμοιαζε με ένα πλούσιο έμπορο...

Αλλά ποιος ξέρει;...

Ο Ραΐφ Τζενάμπ τσαλάκωσε την εφημερίδα του και την έβαλε στην τσέπη του. Κατέβασε ακόμα λίγο το κασκέτο του και μετά ανέβηκε επάνω στο κατάστρωμα. Ο αστυνομικός επιθεωρητής τώρα περιφερόταν συνέχεια πάνω-κάτω στο κατάστρωμα.

Το πλοίο απομακρύνθηκε από την Κωνσταντινούπολη, ακόμα και από τα Πριγκηπόννησα, αφήνοντας πίσω του την όμορφη θέα της πόλης. Τώρα έβλεπες μονάχα καπνό.

Ο Ραΐφ Τζενάμπ έβγαλε από την τσέπη του το πούρο του και το άναψε...

Περίεργο, σχιστομάτης ο οποίος κάθισε πάλι μόλις τώρα κάτω, δεν τελείωσε από εδώ, είναι σαν το φυτό που φύτεψε στο έδαφος.

Ποιος να ήταν άραγε αυτός ο άνθρωπος;...

Δεν ήταν αυτός ο άνθρωπος που είδε την περασμένη φορά ενώ επέστρεφε από τα Μουδανιά. Αλλά είναι βέβαιο ότι θα ήταν κάποιος από την συμμορία τους..

Ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια έβγαλε από την πίσω τσέπη του παντελονιού του μια ασημένια ταμπακέρα. Από μέσα έβγαλε ένα τσιγάρο. Το τοποθέτησε στα χείλη του και πηγαίνοντας κοντά στον αστυνομικό επιθεωρητή του είπε:

- Επιτρέψτε; Ζητώντας του φωτιά από το πούρο του...

Άναψε το τσιγάρο του..

Μετά, καρφώνοντας το βλέμμα του στον καπνό του τσιγάρου, ρώτησε:

Δεν είναι ωραίος ο καιρός σήμερα; Θυμίζει σχεδόν άνοιξη.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής απάντησε με ένα ξερό χαμόγελο:

-Ναι!....

- Εμένα μου αρέσει πολύ να ταξιδεύω στη θάλασσα με τέτοιο καιρό.

-.....

-Στη Προύσα πηγαίνετε κύριε...

-Ναι.....

- Έχετε πάει καθόλου στην Προύσα; Δεν είναι πολύ ωραία πόλη;

-Ναι!...

Περίεργο πράγμα αλλά αυτός ο άγνωστος άνθρωπος μιλούσε ασταμάτητα...

Παραλίγο να ξεφύγουν λόγια από το στόμα του αστυνομικού επιθεωρητή.

Ο Ραϊφ Τζενάμπ σκέφτηκε:

-Βρε απατεώνα. Τόσα χρόνια σ αυτή την δουλειά και δεν θυμάμαι να με έχουν ανακρίνει τόσο καθαρά εγκληματίες! Μετά έστριψε την ανάκριση στην αντίθετη κατεύθυνση:

- Είστε από την Προύσα;

-Όχι αλλά μένω από παιδί στην Προύσα οπότε νοιώθω σαν να είμαι από εδώ.....

-Με τι ασχολείστε;

-Κυρίε μου σάς ξανάλεω είμαι αγρότης, ασχολούμαι με τα κουκούλια... Με αυτά παιδεύομαστε και η ζωή κυλάει.

Το πλοίο πλησίασε μπροστά στο Μποζμπουρούν.

Τα πάντα ήταν καλυμμένα από πυκνή ομίχλη, σαν ένας σωρός από βαμβάκι.

Ήταν δύσκολο να διακρίνεις τους καπνούς που έβγαιναν από την καμινάδα του караβιού Σεβίντς που άρχισε να πλέει μέσα στην πυκνή ομίχλη...

Το Σεβίντς εξαεριώνονταν σχεδόν μέσα στην ομίχλη.

Ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια μουρμούρισε:

- Η ομίχλη είναι τρομερή, μακάρι να μην έχουμε ατύχημα και να μην προσαράξουμε..

-Ναι είναι τρομερό...

- Εάν θέλετε να μπούμε μέσα στην καμπίνα...

- Φοβάστε μήπως συναχωθείτε;

Ενώ έλεγαν αυτά σιγά σιγά και οι δύο προχώρησαν μέσα στην καμπίνα. Το πλοίο έπλεε και η καμπίνα του χτυπούσε συνεχώς..

Ένα λεπτό μετά, ένας τρομερός κρότος ακούστηκε και αμέσως μετά ακολούθησαν οι πονεμένες φωνές των επιβατών.

-Ωχ! Βοήθεια!... Δεν υπάρχει ασθενοφόρο; Βοήθεια!..

-Καπετάνιε! Βουλιάζουμε!.. Βουλιάζουμε!

.....

Ο σχιστομάτης πετάχτηκαν μαζί με τον Ραΐφ Τζενάμπ αμέσως από τις καμπίνες τους... Πραγματικά ένας τρομερός κίνδυνος παρουσιάστηκε, το πλοίο Μαρμαρά είχε συγκρουστεί με το καράβι Σεβίντς.

Το πλοίο θα βυθιζόταν από στιγμή σε στιγμή. Στο κατάστρωμα επικράτησε ένας τρομερός πανικός, όλοι προσπαθούσαν να σωθούν.

Αρκετοί από αυτούς έκλαιγαν, φώναζαν, κραύγαζαν, θρηνούσαν και περίμεναν την τραγική τους μοίρα μέσα στο άγχος.

Υπήρχε μια ελπίδα: Το πλοίο Μαρμαρά...

Αλλά και το πλοίο Μαρμαρά ήδη είχε προχωρήσει και απομακρυνθεί, δεν καταδέχτηκε καν να ρίξει μια ματιά πίσω του...

Ο καπετάνιος του Σεβίντς, προσπαθούσε να το προσεγγίσει με την πλώρη...

Ο σχιστομάτης, ξαφνικά εξαφανίστηκε. Πού να ήταν; Στο μεταξύ ο αρχιμηχανικός του πλοίου έτρεξε μπροστά στο κατάστρωμα και μετά ο καπετάνιος φάνηκε να σκαρφαλώνει στη σκάλα. Η κατάσταση ήταν πολύ επικίνδυνη. Ο αρχιμηχανικός του πλοίου φώναξε:

-Όλα τελείωσαν. Καταστράφηκαν τα πάντα. Τραυματισμένος στο κεφάλι έτρεξε να κλείσει το μηχανοστάσιο του πλοίου...

Τα μάτια του καπετάνιου γούρλωσαν:

-Τι;...;

Ο θάνατος ήταν βέβαιος εκατό τις εκατό.. Η αλυσίδα από τη σειρήνα έπεσε. Τυλίχτηκε και τραβήχτηκε. Από το άγχος του να σωθεί δεν μπορούσε να ελέγξει την κατάσταση πλέον...

Από την καμπίνα, υψώθηκε ένας λεπτός σωρός ομίχλης σαν ένα λεπτό σύννεφο καπνού και μετά ακούστηκαν βραχνιασμένες και τσιριχτές φωνές.

Αυτό ήταν ο τελευταίος σπαραγμός, ο τελευταίος ήχος, η τελευταία κίνηση...

Στο κατάστρωμα, ενώ έπεφτε ο ήλιος μαζεύτηκαν πολλοί ο ένας πάνω στον άλλον. Όλοι περίμεναν τον θάνατό τους αγχωμένοι...

Μέσα από αυτούς ένας άνθρωπος μόνο υπήρξε που διατηρούσε την ψυχραιμία του! Ο Ραΐφ Τζενάμπ!..

Στην κάτω πλευρά της γέφυρας ο αστυνομικός επιθεωρητής, παρακολουθούσε με ψυχραιμία αυτή την κατάσταση παρόλο που δεν είχε πετάξει το πούρο που είχε καεί φτάνοντας έως τα χείλη του.

Πλέον δεν υπήρχε άλλη επιλογή.

Ή θάνατος ή σωτηρία!..

Για αυτό τον λόγο δεν υπήρχε λόγος για ταραχή.

Αν είναι γραφτό να πεθάνεις, θα πεθάνεις. Αλλά και για να γλυτώσεις χρειαζόταν να προσπαθήσεις..

Ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια ακόμα δεν είχε εμφανιστεί. Τώρα τη σκέψη του αστυνομικού επιθεωρητή απασχολούσε αυτός ο τύπος. Διότι μέσα σε αυτή την αναστάτωση, μέσα σε αυτή την φασαρία τον έχασε από τα μάτια του. Ενώ αν είχε βγει στα Μουδανιά, όλα θα πήγαιναν καλά, θα έκανε ένα νόημα στον βοηθό του που τον περίμενε εκεί και αυτός θα παρακολουθούσε αυτόν τον τύπο.

Εάν πέθαινε δεν υπήρχε πρόβλημα. Αλλά εάν δεν πέθαινε δεν θα είχε στοιχεία για να λύσει το μυστήριο που συνέβη στο χωράφι του Χουρσίντ Πασά.

Το πλοίο Σεβίντς πλέον είχε αρχίσει να βυθίζεται σιγά σιγά, η πλώρη του χανόταν μέσα στα μπλε νερά...

Όλοι πηδούσαν στην θάλασσα ως έσχατη λύση. Πηδούσαν μέσα στα νερά αρπάζοντας ένα σωσίβιο...

Κάποια στιγμή η θάλασσα γέμισε με ανθρώπους...

Μερικοί άνθρωποι από την άλλη πλευρά, προσπαθούσαν να κατεβάσουν τις βάρκες που ήταν στο Σεβίντς... Ο αστυνομικός επιθεωρητής μπόρεσε να διακρίνει τον κύριο Ραΐφ Τζενάμπ ...

Αλλά ακριβώς αυτή στιγμή εμφανίστηκε ο σχιστομάτης. Στα χέρια του υπήρχε ένας μεγάλος σουγιάς με ελατήριο...

- Αυτές οι βάρκες δεν κατεβαίνουν έτσι! Φώναξε.. και έκοψε το σχοινί που συγκρατούσε τις βάρκες με το μαχαίρι του...

Προδότη! Προκάλεσε δολιοφθορά εις βάρος της ζωής των ανθρώπων, διότι πλέον δεν ήταν εφικτό να κατεβάσουν τις βάρκες μέσα στην θάλασσα..

Ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια φώναξε στις δυο Αγγλίδες που περιφέρονταν με αγωνία στο κατάστρωμα:

-Άντε, κατεβείτε κάτω! Υπάρχει ένας χαρτοφύλακας. Θα τον ξεχάσετε...

Περίεργο! Αυτός ο τύπος δεν είχε καμία σχέση με αυτές τις δύο Αγγλίδες... Καθώς ο κύριος Ραΐφ Τζενάμπ ετοιμαζόταν να πεθάνει μάθαινε όλο και καινούργια πράγματα..

Οι Αγγλίδες γυναίκες αμέσως κατέβηκαν κάτω..

Αλλά ήταν μάταιο...

Δεν μπόρεσαν να βγάλουν έξω ούτε τους χαρτοφύλακές τους αλλά ούτε και τους εαυτούς τους ...

Το Σεβίντς σε τρία τέταρτα πλέον θα είχε θαφτεί στα νερά...

Εάν το πλοίο βυθιζόταν τώρα, ο θάνατος ήταν βέβαιος. Διότι τα νερά θα έκλειναν από πάνω τους και θα τους τραβούσε στον βυθό της θάλασσας..

Ο Ραΐφ Τζενάμπ ετοιμάστηκε να πηδήξει στην θάλασσα..

Εκείνη την στιγμή βρέθηκε μέσα στη θάλασσα μετά από μια κλωτσιά που δέχτηκε από πίσω.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής είδε μπροστά στα μάτια του αστραπές. Ζαλίστηκε και βρέθηκε στη μέση της θάλασσας.

Ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια είχε πηδήξει ακολουθώντας τον.

Κοίτα να δεις!...

Αυτός ο τύπος σκόπευε να σκοτώσει τον Ραΐφ Τζενάμπ .

Κοίτα, υπήρχε ακόμα στα χέρια του ο σουγιάς με το ελατήριο... Για να πούμε την αλήθεια, μεταξύ όλης αυτής της φασαρίας ίσως, πράγματι, ο αστυνομικός επιθεωρητής να κινδύνευε.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής άρχισε να κολυμπάει με μεγάλες απλωτές..

Επιτέλους το πλοίο Μαρμαρά έφτασε για βοήθεια και κατέβασε τις βάρκες του για να περισυλλέξει έναν-έναν τους δύστυχους ναυαγούς...

Το Σεβίντς θάφτηκε μέσα στα νερά με ένα τρομερό τρίξιμο.

Πλέον δεν είχε μείνει τίποτα από το πλοίο.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής κολυπούσε συνεχώς..

Αλλά κοιτάζτε τι ατυχία, η ροή των νερών τον είχε σπρώξει αρκετά μακριά από το πλοίο Μαρμαρά. Κάποια στιγμή γύρισε πίσω και κοίταξε..

Ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια ακόμα τον παρακολουθούσε και εν τω μεταξύ ακούστηκε να φωνάζει:

- Ε εμένα κοίταξε συμπατριώτη! Εσύ και εγώ καθώς φαίνεται θα πεθάνουμε!

Αλλά η φωνή του δεν έβγαινε...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής κοίταξε προσεκτικά.

Ο σουγιάς με το ελατήριο ήταν στο στόμα του τύπου με τις τσίμπλες στα μάτια..

Τραγικό!...

Αυτός ο τύπος σχεδίαζε εχθρικές ενέργειες εις βάρος της ζωής του αστυνομικού επιθεωρητή. Σίγουρα θα τον μαχαίρωνε μέσα στη θάλασσα. Μετά από αυτόν θα

πνιγόταν και ο ίδιος. Ο Ραΐφ Τζενάμπ είχε ξελαφρώσει αρκετά. Αλλά αυτά τα παπούτσια. Ωχ τι παπούτσια είναι αυτά. Το νερό ‘κατάπιε’ τον αστυνομικό επιθεωρητή και βρέθηκε στον πυθμένα της θάλασσας.

Εν τω μεταξύ ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια τον αισθάνθηκε δίπλα του. Αυτή την φορά, ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια αποκάλυψε το μυστικό του και φώναξε:

-Θα σε στείλω στην κόλαση!

Όμως, ο Ραΐφ Τζενάμπ ήξερε καλό κολύμπι, διότι όταν ήταν μικρός κολυμπούσε στο μικρολίμανο του Καλαμής.

Ξαφνικά, εξαντλημένος, χάθηκε μέσα στα νερά και κολυμπώντας έπιασε από κάτω τα πόδια του τύπου με τα μικρά και σχιστά μάτια.

Ο σχιστομάτης ξαφνιάστηκε..

Αυτός πίστευε ότι ο αστυνομικός επιθεωρητής είχε πνιγεί εξαντλημένος. Αυτή η σκέψη του τον επηρέασε αρνητικά και φώναξε:

-Αμάν!...

Το μαχαίρι έπεσε από το στόμα του...

Τώρα πάνω στην θάλασσα, μακριά από το πλοίο Μαρμαρά και τους ναυαγούς, ξεκινούσε ένας καινούργιος αγώνας θανάτου..

Ο αστυνομικός επιθεωρητής βγήκε πάνω στην επιφάνεια της θάλασσας και πιάνοντας τα μαλλιά του τύπου με τα μικρά και σχιστά μάτια άρχισε να τον σέρνει

Στο μεταξύ κατάλαβε ότι ο ληστής τού είχε αρπάξει το χέρι και για να σωθεί, έδωσε μια δυνατή κλωτσιά με τα πόδια του στον ληστή χαμηλά, κάτω από την κοιλιά του..

Ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια δεν μπόρεσε να φωνάξει. Άνοιξε το στόμα του, δεν μπόρεσε όμως να πει τίποτα..

Τελικά αιχμαλωτίστηκε μέσα στα νερά...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής ένοιωθε αρκετά κουρασμένος μετά από είκοσι λεπτά από τον αγώνα που έδωσε για να σωθεί.. Στο μεταξύ βρέθηκε στα χέρια του μια σανίδα. Αυτή η σανίδα πρέπει να ξέμεινε από τα συντρίμια του πλοίου.

Ξάπλωσε ανάσκελα και τοποθετώντας τα πόδια του πάνω σε αυτό το κομμάτι σανίδας προσπάθησε να ξεκουραστεί για λίγο.

.....
Το πλοίο Μαρμαρά πλέον είχε συγκεντρώσει όλους τους ναυαγούς και απομακρύνθηκε από το τόπο του συμβάντος. Ο αστυνομικός επιθεωρητής αισθανόταν ότι φώναζε με βραχνή φωνή από εκεί που βρισκόταν.

Πάνω στη θάλασσα δεν είχε μείνει ούτε ένας ζωντανός. Όσοι σώθηκαν, σώθηκαν. Αυτοί που δεν σώθηκαν είχαν ήδη καταλήξει στον βυθό της θάλασσας...

Ο Ραΐφ Τζενάμπ πλέον δεν αισθανόταν τα γόνατά του, οι αντοχές του είχαν αρχίσει να τον εγκαταλείπουν...Κοίταξε την ακτή...

Ήταν μακριά, πολύ μακριάαα!!

Τώρα ήταν περιτριγυρισμένος από θάλασσα βαθιά... Την επόμενη μέρα οι εφημερίδες της Κωνσταντινούπολης, περιέγραφαν με λεπτομέρειες αυτή την ανατριχιαστική συμφορά και εξηγούσαν τη σύγκρουση των πλοίων Σεβίντς και Μαρμαρά σε μια-δύο σελίδες..

Ανάμεσα σε όλα ανέφεραν πως κατά την διάρκεια αυτής της συμφοράς ήταν βέβαιο ότι πνίγηκαν περίπου 110-129 πολίτες. Όμως ο καπετάνιος του πλοίου Μαρμαρά αναφέρθηκε σε ένα караβάκι που περιφερόταν στο τόπου του ατυχήματος και έλεγε ότι ίσως αυτό να είχε σώσει μερικούς ανθρώπους...

Εκείνη την ημέρα η εφημερίδα *Τζουχουριγέτ* τηλεγράφησε αμέσως όσα συνέβησαν στις επαρχίες Καραμουρσέλ και Γκεμλίκ. Αλλά, δυστυχώς, οι απαντήσεις που έλαβαν ήταν άσχημες. Σε αυτό το τηλεγράφημα αναφερόταν ότι κανένα καΐκι δεν είχε διασώσει ναυαγούς...

Από την άλλη πλευρά, το θέμα ανέλαβαν οι δικαστικές αρχές και η επιστημονική επιτροπή του Εμπορίου Θαλάσσης άρχισε να μελετά το θέμα.

Ποιος να ήταν ο πραγματικός υπεύθυνος του επεισοδίου, ποιος;

Λένε ότι, μετά την σύγκρουση ο καπετάνιος του Σεβίντς δεν μείωσε την ταχύτητα και είχε προσπαθήσει να προσαράξει το πλοίο.

Αλλά ποιος ήταν υπεύθυνος για αυτό;

Διότι ταυτόχρονα ανέφεραν ότι μετά από όσα συνέβησαν, ένας άντρας κατευθύνθηκε προς την γέφυρα και κρατώντας στο ένα χέρι ένα περίστροφο και στο άλλο έναν σουγιά με ελατήριο είχε απειλήσει τον καπετάνιο, και σίγουρα του είπε να προσαράξει το πλοίο...

Ποιος ήταν αυτός ο άνθρωπος όμως;...

Είναι φανερό πως ήταν ένας από τους επιβάτες που είχε τρομοκρατηθεί από το συμβάν...

Διότι μετά τη πρόσκρουση είχε επικρατήσει τόσο μεγάλος πανικός που όλοι κατέφυγαν στην οποιαδήποτε λύση που θα έσωζε τη ζωή τους...

Όχι! Όχι! Όχι!...

Δεν υπήρχε κανένας άλλος διασωθείς επιβάτης, εκτός από τους επιβάτες που είχε διεσώσει το πλοίο Μαρμαρά.

Κανείς άλλος δεν μπόρεσε να σωθεί ούτε με την βοήθεια μιας βάρκας, ούτε κάποιου караβιού.

8

Μετά το ατύχημα των πλοίων Σεβίντς και Μαρμαρά (σελ. 63-68)

Γύρω στη μία με δύο η ώρα, την ημέρα της τραγωδίας μια μικρή ψαρόβαρκα είχε προσεγγίσει στις ακτές του Μποζμπορούν. Μέσα υπήρχε ένας άνθρωπος ξαπλωμένος πάνω σε σανίδα. Οι ψαράδες, προσπαθούσαν να τον συνεφέρουν κάνοντάς του τεχνική αναπνοή, σηκώνοντας τα χέρια του και τρίβοντας τα πόδια του.. Ο άνθρωπος γύρισε δεξιά, γύρισε αριστερά και επιτέλους αφού συνήλθε ρώτησε:

-Σωθήκαμε;

Ο γέρος ψαράς απάντησε:

-Δόξα τω Θεώ!

Δόξα τω Θεώ, χάρη σε αυτή την ψαρόβαρκα ο Ραΐφ Τζενάμπ ήταν σώος και αβλαβής... Οι ψαράδες τού βρήκαν ρούχα κ.τ.λ. Ο κύριος Ραΐφ Τζενάμπ αφού ξεκουράστηκε για λίγο στην ακτή, πήγε κατευθείαν στον σταθμό χωροφυλακής και περιέγραψε το επεισόδιο. Ζήτησε όμως να μη δημοσιευθεί πως σώθηκε, διότι σίγουρα ο τύπος με τα μικρά και σχιστά μάτια θα ανέφερε με ένα τηλεγράφημά του στην Προύσα από το λιμάνι του Γαλατά ότι ο αστυνομικός επιθεωρητής επιβιβάστηκε στο πλοίο Σεβίντς.

Τώρα οι άνθρωποι στην Προύσα μόλις έμαθαν για αυτό το γεγονός ανέπνευσαν και χαρούμενοι είπαν:

-Σωθήκαμε από αυτόν τον κατάσκοπο, τον μεγάλο μπελά στο κεφάλι μας!

Για αυτό τον λόγο ο αστυνομικός επιθεωρητής δεν ήθελε για κανένα λόγο να αναφερθεί η διάσωσή του. Έτσι θα μπορούσε να συλλάβει έναν-έναν αυτούς τους τύπους.

Ήταν η επόμενη μέρα του συμβάντος...

Δυο άνθρωποι κάθονταν αντικριστά στο σαλόνι του μεγάλου ξενοδοχείου στο Τσεκιργκέ και μιλούσαν μεταξύ τους. Από αυτούς ο ένας ήταν ένας γέροντας περίπου πενήντα ετών. Τα μαλλιά του ήταν άσπρα, το πρόσωπο του ροδοκόκκινο και γενικότερα ήταν ένας καλοστεκούμενος ηλικιωμένος γέρος..

Είχε μεγάλη κοιλιά. Μια χρυσή αλυσίδα χωρίζε την κοιλιά του στα δύο σαν την γραμμή του Ισημερινού.

Το έντονο βλέμμα του ακτινοβολούσε κάτω από τα μεγάλα μαύρα γυαλιά του. Ακόμη και ένας πολύ παρατηρητικός άνθρωπος θα ήταν δύσκολο να αναγνωρίσει ότι αυτό το διάσημο πρόσωπο ήταν ο αστυνομικός επιθεωρητής Ραΐφ Τζενάμπ. Διότι με αυτό το υπέροχο μακιγιάζ φαινόταν πολύ διαφορετικός. Ο άνθρωπος που βρισκόταν απέναντι του ήταν κάπου στα τριάντα. Ήταν μεγαλόσωμος άντρας. Αυτό το άτομο επίσης ανήκε στην ομάδα του αστυνομικού επιθεωρητή.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής ξύνοντας το μέτωπο του είπε στον συνομιλητή του: -Ορίστε συνοπτικά αγαπητέ μου Τουργκούτ. Εδώ είναι η λύση της σχέσης με το μυστήριο του αγροκτήματος του Χουρσίντ Πασά. Αυτός στον οποίο βρέθηκε και το μισό χαρτονόμισμα στην τσέπη του, σε αυτό το χαρτονόμισμα υπήρχε το όνομα αυτό του ανθρώπου από την Προύσα, όπως και στο δικό μου, δεν είναι παρά ένας από αυτούς που διέπραξαν πάνω από ένα εγκλήματα και είναι γνωστός στην αστυνομία. Είμαι σίγουρος πως ο άνθρωπος δεν σχετίζεται με τη συμμορία της Ατσάλινης Μάσκας. Επιπλέον, την περασμένη φορά, ενώ ερχόμουν από τα Μουδανιά είχα παρακολουθηθεί από κάποιον. Κατά την γνώμη μου, αυτός ο λωποδύτης θα είχε κλέψει αυτό το μισό κομματιασμένο χαρτονόμισμα από την τσέπη αυτού του τύπου.

Από την άλλη πλευρά, παρόλες τις έρευνές μου, δεν μπόρεσα με κανένα τρόπο να βρω αυτήν την κύρια Φουρουζάν η οποία έστειλε το γράμμα στον κύριο Σαντάν. Σύμφωνα με τα αποδεικτικά στοιχεία και τα έγγραφα που είχα στα χέρια μου, ο μηχανικός δεν γνώριζε κάποιον με αυτό το όνομα. Λοιπόν τα βράδια γιατί έβγαινε έξω; Θα αναρωτηθείς! Μην νομίζεις και εσύ, όπως η γυναίκα του,

ότι έκανε κάποια ακολασία. Ο Σαντάν είχε την συνήθεια να περιφέρεται έξω κάθε βράδυ λαμβάνοντας υπόψη όλους τους κινδύνους.

-Γιατί άραγε δεν ανέφερε αυτό το περιστατικό στη σύζυγό του; Επίσης εάν, το έλεγε τι θα γινόταν; Έτσι δεν θα έμενε καμία αμφιβολία.

-Έχεις δίκιο! Έχεις δίκιο αλλά οι γυναίκες όπως και να το κάνεις, φοβούνται, προκαλούν αναστάτωση!... Τώρα υπάρχει ένα θέμα. Πρέπει να το λύσουμε και αυτό. Ποιος είναι ο κύριος Μπεκίρ που μένει στο σπίτι με το νούμερο 14 στη λεωφόρο Τσεκιργκέ στην οδό Μολλά Κουντουσί; Τι δουλειά έχει το όνομα του πάνω στο μισό χαρτονόμισμα!

Ο αστυνομικός επιθεωρητής λαμβάνοντας υπόψη αυτά είπε:

-Πόσοι άνθρωποι μας υπάρχουν εδώ τώρα;...

-Τέσσερις, μαζί με τον οδηγό του Ναζίμ, που μας περιμένει στο αυτοκίνητο.

-Πολύ καλά, τότε παρακολουθήστε με! Χωρίς να φανερωθείτε όμως...

-Ναι όμως;..

-Αν τυχόν σας χρειαστώ τότε θα προσπαθήσω να σας δώσω οδηγίες...

-Στις διαταγές σας...

Μέσα σε λίγα λεπτά ο αστυνομικός επιθεωρητής Ραΐφ Τζενάμπ έδωσε μερικές διαταγές στον βοηθό του Τουργκούτ και μετά τοποθετώντας ένα πούρο ανάμεσα στα χείλη του, βγήκε έξω και μπήκε γρήγορα σε ένα αυτοκίνητο...

Ο βοηθός τον ακολουθούσε...

Λίγο αργότερα στάθηκαν μπροστά στην πόρτα του σπιτιού με το νούμερο 14 στην οδό Μολλά Κουντουσί, στην λεωφόρο Τσεκιργκέ...

Εδώ ήταν ένα μικρό κομψό σπίτι. Ήταν περιτριγυρισμένο από τέσσερις κήπους. Μια μαύρη πινακίδα με χρυσά γράμματα στη δεξιά πλευρά της πόρτας του κήπου προκαλούσε αμέσως την προσοχή:

Έγραφε: Ασφαλιστής, *Μπεκίρ Χικμέτ*

Ο αστυνομικός επιθεωρητής χτύπησε την πόρτα. Ένας εύσωμος άντρας κάπου στα σαράντα με σαράντα πέντε βγήκε και προχωρώντας γρήγορα γρήγορα άνοιξε αμέσως την πόρτα. Πέντε λεπτά μετά ο κύριος Ραΐφ Τζενάμπ βρέθηκε στο κάτω όροφο αυτού του σπιτιού που ήταν όμορφα επιπλωμένο..

Ήταν ένα μισοσκότεινο δωμάτιο με πράσινη ταπετσαρία στους τοίχους. Το τραπέζι ήταν ακατάστατο. Όλα τα έγγραφα, τα χαρτιά, οι εφημερίδες ήταν ανακατεμένα.

Πίσω, καθόταν σε ένα κάθισμα ένας ηλικιωμένος άνθρωπος. Τα μάτια του ήταν στρογγυλότερα και μικρότερα. Στο πρόσωπό του διακρινόταν μια χαλάρωση της επιδερμίδας. Ορίστε αυτός ήταν ο κύριος Μπεκίρ Χικμέτ... Δείχνοντας ένα κάθισμα στον επισκέπτη είπε:

-Ορίστε!

Μετά, συμπληρώνοντας, ρώτησε:

-Θέλετε κάτι κύριε;

Πω πω, πόσο ευγενικός ήταν αυτός ο άνθρωπος! Ο Ραΐφ Τζενάμπ δεν μπορούσε να πει ψέματα. Ακόμα πιο σωστά, δειλίαζε να πει ψέματα.

-Ε, κύριε... Είμαι έμπορος...

-Τι έμπορος κύριε μου;

-Ευλέμπορος. Θα φέρω ξυλεία από το εργοστάσιο του κύριου Ιμπραχίμ στο Μποζμπορούν. Χρειάζομαι μια αποθήκη εδώ. Αλλά πιο παλιά, στην Κωνσταντινούπολη στην πυρκαγιά στην περιοχή των εμπόρων ξυλείας έζησα μια τραγωδία. Τα αγαθά μου ήταν ανασφάλιστα. Είχαν καεί εντελώς. Γνωρίζετε για αυτή την πυρκαγιά. Δεν μπόρεσα να πάρω ούτε πέντε παράδες. Οι φίλοι μου, μου μίλησαν για εσάς, λένε ότι είστε πολύ τίμιος και ευγενικός. Για αυτό τον λόγο απευθύνομαι σε εσάς.

-Είμαι ευγνώμων για τα καλά σας λόγια.

-Δεν είναι κομπλιμέντα, είναι η αλήθεια.

-Επιτρέψτε μου κύριε. Σας ευχαριστώ για την εμπιστοσύνη σας. Νομίζω ότι θα μπορέσουμε να συνεργαστούμε, μακάρι να μας βγει σε καλό...

Οι δύο άνθρωποι αναφέρθηκαν αρκετά για ένα τέταρτο στο εμπορικό θέμα, στην ασφάλιση, στις ζημιές, στις απώλειες, στις αποζημιώσεις..

Ο αστυνομικός επιθεωρητής σκέφτηκε:

-Μα τω Θεώ, αυτός ο άνθρωπος είναι ένας τίμιος έμπορος. Απορώ πώς τον υποψιάστηκα.

Ακριβώς αυτή την στιγμή ξαφνικά ο κύριος Μπεκίρ Χικμέτ φώναξε:

-Αχχχ!!!

-Τι έχετε, τι τρέχει;

Ο αστυνομικός επιθεωρητής αναστατώθηκε. Προχώρησε μερικά βήματα. Το πρόσωπο του ασφαλιστή κοκκίνισε σαν λειρί, η αναπνοή του στένεψε, τα μάτια του γέμισαν δάκρυα.

Θα λιποθυμούσε; Τι στο καλό!

Ο αστυνομικός επιθεωρητής φώναξε:

-Τι έχετε; Τι σας συμβαίνει κύριέ μου;

Ο ασφαλιστής απάντησε μουρμουρίζοντας μέσα από τα χείλη του:

-Τίποτα! Τίποτα, δεν έχω κάτι.. Μου συμβαίνει κατά διαστήματα.

Τώρα πέρασε. Μην ανησυχείτε!

-Να φωνάξω τον υπηρέτη σας;

-Δεν θα είναι κόπος;

-Γιατί να είναι κόπος;

-Όχι όχι! Καλύτερα..

Ο ασφαλιστής δεν μπορούσε να συνεχίσει να μιλάει.

Λες και δυσκολευόταν να αναπνεύσει, μετά πάλι προσπαθώντας να συνέλθει είπε:

-Όχι Όχι! Είμαι πιο καλά. Τράβηξε αυτό το ντουλάπι!

Ενώ έλεγε αυτό με το ένα χέρι του έδειχνε ένα ντουλάπι που επάνω του είχε μια ετικέτα που έγραφε : Θαλάσσιες Ασφάλειες.

Μετά συμπλήρωσε:

-Εκεί υπάρχει το φάρμακό μου. Παρακαλώ μού το δίνετε....

Ο αστυνομικός επιθεωρητής έτρεξε θα άνοιγε το συρτάρι με το σιδερένιο πόμολο. Το κράτησε με το χέρι του. Αλλά μόλις το κράτησε ακούστηκε ένας θόρυβος. Αισθάνθηκε ξαφνικά στο χέρι του ένα τρομερό ρεύμα που άρχισε να διεισδύει κάτω από το πόδι του και άρχισε να τρέμει...

-Ωχ, τελείωσα! Έπεσε κάτω. Το ηλεκτρικό ρεύμα ταρακούνησε οδυνηρός τον αστυνομικό επιθεωρητή.

Ενώ ξαφνικά ο ασφαλιστής Μπεκίρ Χικμέτ καλυτέρευσε. Εκεί που καθόταν ξέσπασε σε γέλια, ξεκαρδίστηκε.

Λίγο μετά χτύπησε το κουδούνι και φώναξε τον υπηρέτη του.

Ο εύσωμος , σαν βόδι τύπος, μπήκε μέσα. Ρώτησε:

-Με το ηλεκτρικό ρεύμα σκοτώσατε τον κερατά;

-Όχι! Δεν 'έδωσα' όλη την ένταση του ρεύματος.. Τώρα απλά λιποθύμησε.

-Γιατί;

-Γιατί; Από το ρεύμα, ρε άνθρωπε! Να τον σκοτώσω και να πάρει μαζί του το μυστήριο; Να μάθουμε, να δούμε. Να τον κάνουμε να μιλήσει τον τύπο.

Τώρα πάρε αγκαλιά αυτό τον άνθρωπο και πήγαινέ τον μέσα στο ασφαλές δωμάτιο. Το βράδυ θα τον σηκώσετε και θα τον μεταφέρετε. Ξέρεις πολύ καλά

που θα τον πάμε. Αφού πέρασαν κάποιες ώρες ο Ραΐφ Τζενάμπ συνήλθε και βρέθηκε σε ένα σκοτεινό κελάρι.

-Άχ ρε άτιμη ζωή... Κοίτα να δεις...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής θέλησε να γυρίσει δεξιά αλλά δεν μπόρεσε και τελικά αντιλήφθηκε ότι τα πόδια και τα χέρια του ήταν δεμένα... Λίγο αργότερα είδε ένα φώς.. Παρατήρησε:

Αυτό ήταν το φώς του φεγγαριού.

Άρα, λοιπόν, είχε νυχτώσει..

Το φεγγάρι άρχισε να διακρίνεται και σχηματίστηκαν στο τοίχο σκιές από τα κάγκελα που σκίαζαν το εσωτερικό του δωματίου...

Εκεί, σίγουρα ήταν ένα εγκαταλελειμμένο τέμενος...

Ο αστυνομικός επιθεωρητής συγκεντρωμένος σκεφτόταν και τελικά κατέληξε ότι βρισκόταν σε ένα εγκαταλελειμμένο τζαμί...

Το φεγγάρι έφεγγε όλο και περισσότερο...

Όσο μεγάλωνε το φως του φεγγαριού ο αστυνομικός επιθεωρητής έβρισκε ευκαιρία για να επεξεργαστεί ακόμη καλύτερα πού βρισκόταν...

Κοίταξε τους τοίχους: ήταν όλοι ερείπια..

Υπήρχαν ίχνη από σφαίρες, σημάδια από βλήματα... Επιπλέον, τα κεραμικά του πατώματος είχαν γίνει κομμάτια κάτω από την βροχή των πυρών.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής σκέφτηκε:

-Εδώ θα είναι κάποιο τζαμί που οι Έλληνες έκαψαν και βομβάρδισαν

Μετά μονολόγησε:

-Μωρέ, βγάζουμε αυθαίρετα συμπεράσματα λες και είμαστε εκδρομή και παρακολουθούμε τη θέα στον Κιαγιτχανέ⁷⁰. Δεν θα μπορέσω ποτέ στην ζωή μου να ξεχάσω το παιχνίδι που μου έπαιξε αυτός ο κερατάς ο ασφαλιστής.

Όχι! Δεν του θυμώνω. Τώρα αυτός θα κάθεται και θα με κοροϊδεύει, αυτό με καίει! Τέλος πάντων εάν αυτό είναι γραφτό από τον Θεό θα του το ανταποδώσω.

Λίγο αργότερα ακούστηκε ένας μικρός θόρυβος και μετά κάτω από μια γκρεμισμένη κολόνα φάνηκε μια μαύρη σκιά.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής σκέφτηκε:

⁷⁰Πρόκειται για μια συνοικία της εργατικής τάξης από την δεκαετία του εξήντα και στο εξής και θεωρείται μια από τις μεγαλύτερες ανάπτυξης περιοχές της Κωνσταντινούπολης. Η περιοχή βρίσκεται στην ευρωπαϊκή πλευρά της Κωνσταντινούπολης. Πηγή: <https://en.wikipedia.org/wiki/kağıthane>, (πρόσβαση στις 7/3/2016).

-Φαίνεται πως με παρακολουθούν.

Ακούστηκε το τρίξιμο μιας πόρτας από μια σκοτεινή γωνία. Δύο άντρες βγήκαν έξω με μαύρα ρούχα, μαύρο παλτό και με μαύρη μάσκα.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής πραγματικά τρόμαξε..

-Βρε, δεν θα σωθούμε, μονολόγησε.

Αυτοί οι δύο άνθρωποι με τα μαύρα ρούχα, με ένα σήμα που τους έκανε κάποιος πίσω από μια κολώνα, κρατούσαν τον αστυνομικό επιθεωρητή δεμένο σε μια σανίδα.

Τον οδήγησαν σε μια στενή σκάλα και μετά σε ένα στενό διάδρομο..

Οι τύποι ήξεραν βήμα βήμα, σαν το σπίτι τους, αυτό το μέρος..

Περπατούσαν ευθεία χωρίς ενδοιασμό...

Λίγο αργότερα αυτοί οι τύποι βρέθηκαν σε μια ευρύχωρη τοποθεσία με κάγκελα γύρω τους.

Ήταν ένα μέρος ημικυκλικό σαν αχυρώνας. Οι υγροί τοίχοι μύριζαν νιτρικό κάλιο.

Στην γωνία του τοίχου υπήρχαν ιστοί αράχνης .

Υπήρχαν ένα σωρό μαύρες κατσαρίδες πάνω στους τοίχους. Ήταν μια πολύ τρομακτική δεξαμενή.

Από το ταβάνι κρεμόταν ένα φωτιστικό με τρία καντήλια. Το φως που προερχόταν από εκεί ήταν κίτρινο, σκονισμένο και οι φλόγες που 'τρέμουν' δημιουργούσαν διάφορες σκιές στους τοίχους..

Έβαλαν τον αστυνομικό επιθεωρητή πάνω σε μια κρύα πολυθρόνα από πέτρα.

Απέναντι του είχαν τοποθετήσει εννιά ανθρώπους ντυμένους στα μαύρα.

Αυτοί στέκονταν σαν μαρμάρινα αγάλματα.

Δεν είχαν καν κουνηθεί.

Ένα κοντό άτομο στεκόταν όρθιο, στα δεξιά της ιδιότυπης δικαστικής επιτροπής.

Ο ένας από τους δυο τύπους που μετέφεραν τον αστυνομικό επιθεωρητή είχε πάρει θέση στα δεξιά του κατηγορούμενου, ο άλλος στα αριστερά του.

Στη μέση της επιτροπής καθόταν κάποιος. Αυτός είχε μαύρα μακριά σγουρά γένια. Μάλλον ήταν ο επικεφαλής της δικαστικής επιτροπής. Γύρισε στους γύρω του και είπε:

-Φίλοι.. Ο άνθρωπος που είναι απέναντί σας, είναι ο Ραΐφ Τζενάμπ ο δικός μας ανελέητος εχθρός!

Μετά είπε στον αστυνομικό επιθεωρητή:

-Ορίστε, τελικά κύριέ Ραϊφ Τζενάμπ πέσατε και εσείς στο στόμα του λύκου. Πράγματι η κατάσταση σας είναι αξιολύπητη!

Ο αστυνομικός επιθεωρητής τα είχε χάσει. Προσπαθώντας να σταθεί όρθιος απάντησε:

-Για να πω την αλήθεια δεν μπορώ να καταλάβω τι λέτε..

-Αλήθεια;

-Φυσικά. Δεν ήρθα εδώ για να σας κοροϊδέσω.

-Επομένως, να σας εξηγήσω πως έχουν τα πράγματα! Ξέρετε ότι εμείς εδώ υπακούμε σε διαταγές!

-Ο Θεός μου ας σας συγχωρέσει!

-Αλλά εμείς πρέπει να πάρουμε την εκδίκησή μας..

-Ναι; Από ποιον;

Ο άνθρωπος με τα μαύρα σγουρά γένια είχε θυμώσει :

- Μη βιάζεσαι ρε άνθρωπε πως έμεινες, στην κοιλιά της μητέρας σου εννιά μήνες και δέκα μέρες; Δεν έσκασες, ορίστε σας εξηγούμε... Τις προάλλες, ενώ βγαίνατε από το πλοίο στα Μουδανιά συνάντησες τυχαία τον δικό μας άνθρωπο και τον αναγνώρισες! Αποφασίσαμε να σε εξαφανίσουμε. Ήδη το τελευταίο διάστημα είχε γίνει πολύ καταπιεστικός για εμάς. Από εμάς υπήρχε κάποιος που θα σας εξαφάνιζε. Ορίστε ο Μπεκίρ Χικμέτ που είναι δικός μας άνθρωπος, είναι αυτός που του αναθέσαμε να δημιουργήσει σχέση με εσάς. Τελικά, παρόλα αυτά, η υπόθεση εξελίχθηκε τέλεια και εσύ ήρθες μόνος σου να πέσεις στα πόδια του.

Διαφορετικά ο Μπεκίρ Χικμέτ θα ερχόταν σε εσάς και θα σας παρακαλούσε να κατατεθεί η αποζημίωση για τις ζημιές των πελατών του.

Ο αστυνομικός επιθεωρητής είχε πέσει στη παγίδα.

Εκεί που ήταν μουρμούριζε. Δεν έβγαλε άχνα... Ο άνθρωπος με τα μαύρα σγουρά γένια συνέχιζε:

-Πλέον μπορείς να φανταστείς την συνέχεια! Έτσι δεν είναι; Αργά ή γρήγορα θα έπεφτες στη παγίδα σαν μια πέρδικα. Αυτό δεν ήταν δύσκολη δουλειά για εμάς. Κυρίως, όταν τοποθετήσαμε έναν έμπιστο άνθρωπό μας κοντά στον αγαπημένο σας φίλο Χουρσίντ Πασά.

Ορίστε, έτσι μαθαίναμε ακόμα και τις πιο μικρές σας συζητήσεις, ακόμα και τις πιο μικρές σας κινήσεις. Τι να γίνει, πρέπει να ζήσουμε και εμείς. Κάποιους σαν και εσάς πρέπει να τους βγάλουμε από την μέση ώστε να βρούμε την ησυχία μας.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΟΛΟΓΙΚΟΣ
ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Alev Can, ''Bir Polis hafiyesinin harikulade
maceralari''.** Εκδόσεις: Labirent, Istanbul, 2013, σ.σ 38-69.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μπατσιαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Έλλην, 1997.
- Μπατσιαλά Φ., Σελλά- Μάζη Ε., *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2010.
- Ιορδάνογλου Α., *Περίοδοι της Τουρκικής Γλώσσας Λογοτεχνίας*, Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλης, 2008.
- Ζεγκίνης Ε. & Χιδίρογλου Π., *Τουρκική Γραμματική*, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1995.
- Αλατζάς Ι., *Διδακτική της τουρκικής γλώσσας*, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 2000.
- Δαφνοπατίδης Β. & Σανλίογλου Χ., *Τουρκική Γραμματική στα ελληνικά*, Αθήνα: Perugia, 2011.
- Ιορδάνογλου Α., *Μαθαίνω Τούρκικα I / Türkçe öğreniyorum*, Θεσσαλονίκη : Αντ. Σταμούλης, 2003.
- Steiner G., *Μετά τη Βαβέλ*, Αθήνα, Scripta, 2004.
- Κεντρώτης Γ., *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*, Αθήνα , Δίαυλος, ((1996) 2000).
- Delisle J., Lee- Jahnke H., Cormier M., *Ορολογία της μετάφρασης* , μτφ. Φλώρος Γ. Αθήνα: Εκδόσεις Μεσόγειος, 2008.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Catford J.C, *A Linguistic Theory of Translation: An Essay in Applied Linguistics*, Oxford: Oxford University Press, 1965.

- Vinay J.P et Darbelnet J., *Stylistique compare du français et de l' anglais. Methode de traduction*, Paris: Didier,((1958) 1977).
- Türkçe Yunanca sözlük, Doğu dil ve kültürleri merkezi, Αθήνα 2000.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- https://el.wikipedia.org/wiki/Τουρκική_γλώσσα, (πρόσβαση στις 7/3/2016).
- www.tourkika.com/abc/ (πρόσβαση στις 7/3/2016).